«Чалавечая» арыфметыка на Бярозаўшчыне

Беларус, які скарыў нябёсы

Сюрпрызы тэатральнай восені

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

26 ЖНІЎНЯ 2015 г. СЕРАДА № 162 (28020) Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

СТАР. 3 СТАР. 6

ЛАГОЙСКІЯ ДОЙЛІДЫ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЛЮБЫ ШЛЯХ ДЭБЮРАКРАТЫЗАЦЫІ — ГЭТА ПРАВІЛЬНЫ ШЛЯХ

Але ўсюды ёсць межы, якія нельга пераходзіць

Такі пункт гледжання выказаў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка, заслухоўваючы даклад па пытанні ўдасканалення парадку ліцэнзавання асобных відаў дзейнасці і ўзмацнення кантролю ў гэтай сферы.

У час даклада абмяркоўваўся праект указа «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў ва ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь», паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка дэталёва спыніўся на кожнай з прапанаваных нормаў, патрабуючы абгрунтаваць іх эфектыўнасць і мэтазгоднасць. Сярод запланаваных змен — зрабіць дзеянне ліцэнзій бестэрміновым замест цяперашніх 5-10 гадоў. Распрацоўшчыкі ўказа прапанавалі таксама істотна скараціць колькасць дакументаў, неабходных для іх атрымання, даць магчымасць накіроўваць па пошце ці ў электронным выглядзе заяўкі ў орган, які выдае ліцэнзіі.

«Калі сапраўды дэбюракратызуецца сістэма і будуць прыбраныя лішнія адміністрацыйныя бар'еры, якія перашкаджаюць, гэта нармальна і гэтым шляхам пойдзем», — сказаў Прэзідэнт. Пры гэтым ён запатрабаваў, каб «якасць і бяспека паслуг і тавараў былі захаваныя, і гэта — бар'ер у выглядзе ліцэнзавання».

«Любы шлях дэбюракратызацыі — шлях правільны, але ўсюды ёсць межы, якія мы ні ў якім разе ў цяперашняй сітуацыі, на цяперашнім этапе развіцця не павінны перайсці», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Пры гэтым ён адзначыў, што ні ў якім разе нельга дапусціць паўтарэння сітуацыі, якая адбылася ў холдынгавай кампаніі «Пінскдрэў», калі былі парушаны прынцыпы бяспекі. «Тут спрашчацца і практыкавацца нельга», — сказаў Прэзідэнт. На яго думку, пытанням бяспекі людзей на вытворчасці павінна надавацца асаблівая ўвага.

Аляксандр Лукашэнка ўхваліў прапанову ўстанавіць больш жорсткія патрабаванні і ўмовы для ажыццяўлення судова-экспертнай дзейнасці, а таксама ў галіне атамнай энергетыкі і рыэлтарскіх паслуг.

Па выніках нарады праект указа быў накіраваны на дапрацоўку, у тым ліку для таго, каб зняць некаторыя спрэчныя моманты юрыдычнай тэрміналогіі, зрабіўшы яго больш даступным для разумення бізнесу.

■ Педсавет

ПЕДАГОГ — ПАВІННА ГУЧАЦЬ ГОРДА

«Кажуць, што прэстыж педагагічнай прафесіі трэба ўзнімаць. А я лічу, што ён залежыць найперш ад саміх педагогаў. І калі вы самі будзеце ставіцца да сваёй прафесіі з любоўю і трапятаннем, то нікому не дазволіце яе зневажаць, — падкрэсліла, звяртаючыся да ўдзельнікаў жнівеньскага форуму педагагічных работнікаў сталіцы, намеснік прэм'ер-міністра краіны Наталля КАЧАНАВА. — Прафесія педагога павінна «гучаць горда» ў нашым грамадстве».

Удзел у форуме ўзялі больш за 500 педагогаў. Таксама на мерапрыемства былі запрошаны **міністр адукацыі Міхаіл Жураўкоў і старшыня Мінгарвыканкама Андрэй ШОРАЦ**.

— Увага, якая ўдзялялася і з боку кіраўніка дзяржавы, і з боку ўрада педагагічным кадрам, прынесла свой плён: сёлета падчас прыёмнай кампаніі педагагічныя ВНУ вельмі хутка ўкамплектаваліся. Важна, што на педагагічныя спецыяльнасці прыйшлі больш моцныя абітурыенты, — паведаміла віцэ-прэм'ер, якая ўзначальвала сёлета Дзяржаўную камісію па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў.

Тая акалічнасць, што ў сталіцы ў новым навучальным годзе адкрываецца вялікая колькасць профільных класаў, не можа не радаваць. Але Наталля Качанава папярэдзіла гарадскія ўлады: фармалізм у гэтым пытанні недапушчальны. Профільныя класы павінны стварацца толькі там, дзе дазваляе матэрыяльна-тэхнічная база ўстановы адукацыі і дзе ёсць моцны кадравы склад.

СТАР. 2

■ Выбары-2015

ПРА КАНДЫДАТАЎ РАСКАЖА... СМАРТФОН

Мабільную праграму да выбараў стварыў 18-гадовы студэнт БДУ

Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі і Беларускае тэлеграфнае агенцтва сумесна распрацавалі мабільную праграму «Выбары-2015». Яна разлічана, перш за ўсё, на маладзёжную аўдыторыю і на яе інфармаванне аб галоўным выбарчым працэсе, які чакае Беларусь у кастрычніку.

«Мы хочам, каб моладзь ведала пра выбары калі не ўсё, то даволі шмат, каб арыентавацца ў гэтай няпростай тэме. Важна, каб інфармацыя, якую моладзь чэрпае з інтэрнэту, насіла канструктыўны характар», — адзначыў падчас афіцыйнай прэзентацыі прыкладной праграмы **першы сакратар ЦК БРСМ Андрэй БЕЛЯКОЎ**. Ён дадаў, што стварэнне такой праграмы — яшчэ адзін уклад у агульную справу: «Мы будзем вельмі рады, калі гэтая мабільная праграма сапраўды будзе служыць для аб'яднання моладзі, каб маладыя людзі актыўна, у тым ліку 11 кастрычніка, праявілі сябе, прыйшлі на выбарчыя ўчасткі і прагаласавалі за выбранага імі кандыдата ў Прэзідэнты».

На думку **генеральнага дырэктара БелТА Дзмітрыя ЖУКА**, асноўная задача новастворанай праграмы — зрабіць інфармацыю аб выбарах даступнай і зручнай для ўсіх. «Сёлета галасаваць будуць тыя, хто нарадзіўся ўжо ў суверэннай Беларусі. Каб адпавядаць патрабаванням моладзі, з'явілася ідэя стварыць гэтую праграму», — сказаў ён. Кіраўнік агенцтва назваў пакаленне, якое падрасло і ўпершыню прыйдзе на выбары, «пакаленнем вялікага пальца». Бо маладыя людзі ледзь не ад нараджэння знаёмыя з гаджэтамі і прывыклі атрымліваць інфармацыю з экранаў мабільных тэлефонаў ці планшэтаў.

Фота БЕЛТА.

СТАР. 2

■ Фінансы

Абмежаванняў па продажы валюты банкі не плануюць

Але спецыялісты раяць не гуляць на курсах, а рабіць доўгатэрміновыя ўклады

На думку намесніка старшыні праўлення Нацыянальнага банка Сяргея КАЛЕЧЫЦА, тая дынаміка, якая назіраецца сёння на валютным рынку, — гэта гнуткая рэакцыя беларускага фінансавага рынку і банкаўскай сістэмы на ўзрослую валацільнасць (зменлівасць) сусветнай эканомікі. Усе гэтыя працэсы маюць фундаментальную аснову і з'яўляюцца вынікам кан'юнктурных і нават спекулятыўных фактараў. Да фундаментальных прычын адносяцца працяглыя трэнды на зніжэнне коштаў энерганосьбітаў. Шасцігадовы мінімум па цане на нафту быў пяройдзены ў апошнія дні. Кошт на нафту складае парадку 43 доларaў за бараль. Да іх сёння магчыма дадаць і каротказтэрміновыя змены курсаў у асноўных гандлёвых партнёраў Беларусі. Сусветныя працэсы аказваюць уплыў на эканоміку краіны і на валютны рынак у цэлым. На думку многіх экспертаў, прагназваць, што будзе з беларускім рублём, сёння цяжка, але пэўныя чаканні ўсё ж ёсць.

ЁСЦЬ ПОПЫТ? БУДЗЕ ПРАПАНОВА

Нягледзячы на паслабленне беларускага рубля ў дачыненні да замежных валют, прадстаўнікі буйных банкаў краіны заявілі аб тым, што не маюць намер уводзіць абмежаванні і гатовыя забяспечваць абменныя пункты замежнай гатоўкай. **Першы намеснік старшыні праўлення Беларусбанка Генадзь ГАСПАДАРЫК** падкрэсліў, што, калі павысіўся попыт, аб'ёмы продажу валюты ў аддзяленнях узраслі прыкладна ў 5 разоў. «Я не магу сказаць, што ў нас напярэдадні ва ўсіх падраздзяленнях працягу ўсяго працоўнага дня была наяўная валюта. Былі збоі, бо ёсць тэхнічныя пытанні забеспячэння і падмацавання абменных пунктаў. Сёння мы вырашаем гэтыя пытанні. У наступныя дні ўсе нашы абменныя пункты будуць падмацаваныя ў тым аб'ёме, у якім трэба», — падкрэсліў ён.

У сваю чаргу **намеснік старшыні праўлення Пріорбанка Сяргей ШЫШОЎ** зазначыў, што ўсе філіялы і абменныя пункты банка працавалі ў звычайным рэжыме.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЗША размесцяць у Еўропе знішчальнікі F-22

Злучаныя Штаты ў найбліжэйшы час разгорнуць у Еўропе групоўку знішчальнікаў F-22 для падтрымкі ўсходнееўрапейскіх саюзнікаў па НАТА, устрывожаных дзеяннямі Расіі ва Украіне. Пра гэта заявіла міністр ваенна-паветраных сіл ЗША Дэбора Джэймс. Міністр не дала падрабязнай інфармацыі аб канкрэтнай колькасці самалётаў, даце або месцы разгортвання групоўкі. Як адзначаецца, сёння знішчальнікі F-22 выкарыстоўваюцца амерыканцамі для выканання баявых аперацый у Іраку і Сірыі супраць баевікоў групоўкі «Ісламская дзяржава». На мінулым тыдні выданне The Fiscal Time пісала, што Вашынгтон збіраецца адправіць у Еўропу 12 рэактыўных самалётаў-штурмавікоў А-10, якія павінны спісаць і замяніць на бамбардзіроўшчыкі B-1 і F-35. У паведамленні адзначалася, што самалёты ўзмоцняць групоўку НАТА ў Еўропе на выпадак «агрэсіі» з боку Расіі.

Эстонія адгародзіцца ад Расіі двухметровай сцяной

Дэпартамент паліцыі і памежнай аховы Эстоніі збіраецца пабудаваць сцяну на мяжы з Расіяй. Як паведамляе Postimees, сама меней дзве трэці сухапутнай часткі мяжы з РФ з мэтай прадухілення яе парушэнняў будуць абсталяваны агароджай вышынёй два з паловай метры. Работы па тэхнічным узмацненні мяжы, па звестках выдання, пачнуцца ў краіне ў 2018 годзе, на іх выдаткуюць 71 млн еўра. Эстонія стала другой краінай у Прыбалтыцы, якая заявіла, паведамляе прэса, пра намер адгарадзіцца сцяной ад Расіі. У пачатку жніўня пра аналагічныя планы заяўлялі ўлады Латвіі.

У Новай Зеландыі знайшлі шматмільярдныя запасы золата

Геафізікі з ЗША і Новай Зеландыі выявілі ў падземных вадаёмах востраваў Паўночны буйныя запасы золата і серабра. Усяго знойдзена шэсць буйных радовішчаў каштоўных металаў, размешчаных у раёне вулканічнай зоны Таупа. Паводле ацэнак навукоўцаў, золата ў радовішчах змяшчаецца больш за 20 тысяч частак на мільярд, а серабра — больш за 2 тысячы. Гэта дазваляе, у выпадку арганізацыі здабычы каштоўных металаў, атрымліваць да трох мільярдаў доларaў у год ад здабычы золата і 3,5 мільярда — ад серабра.

ISSN 1990 - 763X

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

У Еўропе працягваюцца сутычкі з мігрантамі

Сотні мігрантаў перакрылі дарогу ў Мілане і пабіліся з паліцыяй, паведамляюць інфармагенцтвы. Інцыдэнт адбыўся ў панядзелак 24 жніўня. Незадаволенасць бежанцаў выклікалі ўмовы ўтрымання і працяглыя бюракратычныя працэдуры. На іх думку, яны занадта доўга чакаюць дазволу на працу. Перакрыўшы адну з ўязных дарог у горад, каля 300 мігрантаў, пераважна з Афрыкі, скандіравалі: «Дакументы, дакументы!» Сілавікі былі вымушаны перапраўіць мігрантаў назад на тэрыторыю арганізаванага для іх лагера. Праблемы з мігрантамі выклікаюць у Італіі — як і па ўсёй Еўропе — палітычныя супярэчнасці. Яшчэ раней сутыкненні нямецкіх правых з паліцыяй адбыліся каля лагера мігрантаў Хайдэнаў непадалёк ад Дрэздэна. Раніцай суботы, 22 жніўня, сотні пратэстоўцаў акружылі лагер для бежанцаў і сталі кідаць у паліцэйскіх камяні і бутэлькі. У выніку 31 сілавік атрымаў раненні і праваахоўнікі былі вымушаны прымяніць слязісты газ.

КАРАТКА

Каля Br7,9 млрд выдзелена з бюджэту Мінска на выплату аднаразовых сацыяльных дапамог для шматдзетных сем'яў да пачатку 2015/2016 навучальнага года.

Рэспубліканская навукова-асветніцкая экспедыцыя «Дарога да святыняў», арганізаваная напярэдадні Дня беларускага пісьменства, стартуе 2 верасня ў Мінску.

У Беларусі зменены пералік захворванняў і станаў, пры якіх проціпаказана здача крыві і яе кампанентаў. У новы спіс, сярод іншых, упершыню ўключана такое часовае проціпаказанне, як эндаскапічнае даследаванне з выкарыстаннем гібкіх эндаскопаў (дзейнічае на працягу 6 месяцаў).

У Мінску з 25 жніўня ўзмоцнены кантроль за цэнаўтварэннем і прымяненнем гандлёвых надбавак суб'ектамі гаспадарання сферы гандлю, грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання.

Госці фолк-фестывалю «Камяніца» ўбачаць этнаграфічную містэрыю ў пастаноўцы лідара групы «Троіца» Івана Кірчука.

■ Чулі?

КВАС НЕ ДЛЯ ВАС

Магчыма, у хуткім часе з вуліц сталіцы знікне «бочкавы» квас

У савецкія часы, як толькі пачыналася цёплае надвор'е, на вуліцах вялікіх і маленькіх гарадоў з'яўляліся бочкі з квасам і півам. Каля іх стваралася асобная, непаўторная атмасфера: стоячы ў вялікіх чэргах, можна было даведацца апошнія навіны, абмеркаваць надвор'е, наслухацца розных чутак.

Спажывалі напоі павольна, смакуючы кожны глыток, нікуды не спяшаліся, а пасля яшчэ і па дабаўку станавіліся. Сёння такога ўжо няма. На вуліцах яшчэ дзе-нідзе сустракаюцца прыкметныя жоўценькія бочкі з квасам, але купляюць яго ўжо без ажыятажу. Ды і адметны паход «па квас», які калісь быў як рытуал, таксама знік. Стаў штодзённасцю... Але ў хуткім часе пакаштаваць квасу з бочкі, пэўна, зусім не атрымаецца: санслужба Мінска мае намер ліквідаваць гэты вулічны гандаль.

Сёння ў сталіцы ўжо не вырабляюць бочкавы квас — для продажу яго прывозяць са Смалявіч і Фаніпаля. Прадаюць на вуліцах горада менавіта жывы квас — той, які вырабілі з натуральных інгрэдыентаў, без усялякіх там кансервантаў, таму і тэрмін прыдатнасці ў яго кароткі (некалькі дзён). Калі не прададуць — то ўсё, пішы прапала, прадукт псуецца. Але ў гарачыя дзянькі гандаль ідзе жвава.

Хтосьці купляе кубачак ці куфаль, а нехта бярэ пару бутэлек. А напаўняецца розная тара ўжо не з аўтацыстэрны — гэта састарэлы спосаб продажу. Зараз квас льецца акуратна з кегі. Кега — гэта ўнікальная металічная пасудзіна. На заводзе яна герметычна закрываецца коркам, і ўжо напоўніць без спецыяльнага прыстасавання яе немагчыма.

СТАР. 4

■ Парламенцкі дзённік

ШЫРОКАЯ СФЕРА ІНТАРЭСАЎ

Іран зацікаўлены ў развіцці эканамічных стасункаў з нашай дзяржавай

Патэнцыял супрацоўніцтва паміж нашай краінай і Іранам вельмі вялікі. На гэтым быў зроблены акцэнт падчас сустрэчы намесніка старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Віктара ГУМІНСКАГА і кіраўніка групы дружбы Сходу ісламскага савета Ірана па супрацоўніцтве з Беларуссю Алі КАІДЗІ.

— Дэлегацыя Ірана знаходзіцца ў нас па запрашэнні беларускага боку, — паведаміў Віктар Гумінскі. — Хачу адзначыць, што традыцыйна сяброўскія стасункі паміж краінамі, нягледзячы на санкцыйную палітыку, якую праводзіць Захад у дачыненні да Ірана, не спыняліся. Сёння, калі дасягнута пагадненне паміж Іранам і шасцёркай пасярэднікаў па іранскай ядзернай праграме, у нас з'яўляюцца новыя магчымасці для далейшага ўсебаковага развіцця адносін з Ісламскай Рэспублікай Іран. Патэнцыял паміж нашымі краінамі для развіцця такога супрацоўніцтва велізарны.

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў звярнуў увагу, што таварааварот паміж дзвюма краінамі, нягледзячы на санкцыі, летась склаў больш за 100 мільёнаў долараў. У аб'ёме тавараабароту пераважае беларускі экспарт — Іран зацікаўлены ў гандлі з намі па многіх пазіцыях.

— Падчас сустрэчы з групай дружбы Сходу ісламскага савета Ірана мы абмеркавалі, як зрабіць усё неабходнае з боку парламентаў для паглыблення і развіцця ўсебаковага супрацоўніцтва на ўсіх узроўнях, — адзначыў Віктар Гумінскі.

Кіраўнік групы дружбы з нашай краінай у іранскім парламенце Алі Каідзі ў сваю чаргу адзначыў, што Іран зацікаўлены ў актывізацыі эканамічных стасункаў з нашай дзяржавай.

— Беларусь займае асабліва месца ў нашай знешняй палітыцы, таму мы вельмі стараемся развіваць нашы стасункі ва ўсіх сферах, асабліва ў сферах эканомікі, культуры, новых тэхналогій, — заявіў іранскі парламентарый. — У стасунках Ірана і Беларусі ёсць вялікі патэнцыял — і для экспарту, і для імпарту. Нашы эканамічныя стасункі могуць быць узаемадапаўняльнымі. Мы — краіны, зацікаўленыя ва ўмацаванні і развіцці нашых узаемаадносін. Адной з галоўных тэм сустрэчы мы лічым запрашэнне старшыні нашага парламента спадара Алі Ларыджані ў адрас старшыні Палаты прадстаўнікоў наведаць Ісламскую Рэспубліку Іран.

* * *

Сучасны Іран прытрымліваецца незалежнага знешнепалітычнага курсу і выступае за ўсебаковае раўнапраўнае супрацоўніцтва з замежнымі партнёрамі. Дыпламатычныя адносіны з нашай краінай былі ўстаноўлены ў 1993 годзе. Паміж Беларуссю і Іранам дасягнуты высокі ўзровень палітычных сувязяў. Што да эканамічнага супрацоўніцтва, то шэраг іранскіх кампаній, перш за ўсё «Кейсон» і «Дзідас», займаюцца распрацоўкай і рэалізацыяй інвестыцыйных праектаў у нашай краіне. Гэта будаўніцтва шматфункцыянальнага гатэльна-дзелавога комплексу «Магніт Мінска», стварэнне транспартна-лагістычнага комплексу «Прылессе» ў свабоднай эканамічнай зоне «Мінск», будаўніцтва шматфункцыянальнага грамадска-дзелавога і гандлёва-сэрвіснага комплексу «Чэрвеньскі».

Надзея ЮШКЕВІЧ, *yushkevich@zviazda.by*

■

ПЕДАГОГ — ПАВІННА ГУЧАЦЬ ГОРДА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На думку віцэ-прэм'ера, школы павінны надаваць больш увагі прафарыентацыйнай рабоце. Несумненна, пасля 9-га класа ў выпускнікоў базавай школы павінны быць сур'ёзныя экзамены, каб у дзясятыя траплялі ўжо больш моцныя і матываваныя вучні — тыя, хто сапраўды жадае вучыцца. «Нікога не трэба цягнуць да атэстата аб заканчэнні сярэдняй школы за вушы, — дадала Наталля Качанава. — І ў вышэйшыя навучальныя ўстановы павінны прыходзіць больш моцныя абітурыенты...»

Усяго ў школах і гімназіях сталіцы ў новым навучальным годзе адкрыюцца 394 дзясятыя класы, з іх 206 профільных. У профільных класах вучні змогуць выбраць 2-3 прадметы, якія будуць вывучаць на павышаным узроўні. Для навучання ў іх выпускнікі базавай школы ўпершыню праходзілі конкурсны адбор.

Намеснік прэм'ер-міністра таксама паведаміла ўдзельнікам форуму, што да 2020 года ў Беларусі плануецца пабудаваць 79 дзіцячых садкоў. Увядзенне новых аб'ектаў дасць магчымасць вырашыць праблему забяспечанасці месцамі ў дзіцячых садках. Да таго ж будуць развівацца альтэрнатыўныя формы — прыватныя дашкольныя ўстановы. Павялічыцца і колькасць груп кароткатэрміновага знаходжання дзяцей, якія таксама часта выратоўваюць бацькоў дашкольнікаў.

Наталля Качанава папрасіла кіраўнікоў устаноў адукацыі надаваць асаблівую ўвагу арганізацыі харчавання дзяцей. Падчас правядзення ў дашкольных установах Камітэтам дзяржаўнага кантролю праверкі арганізацыі харчавання там была выяўлена вялікая колькасць парушэнняў: у першую чаргу, размова ідзе пра недакладанні прадуктаў, выкарыстанне пратэрмінаваных. «Ніхто не павінен заставацца абыякавым у гэтым пытанні. Я прашу — паглядзіце, чым харчуюцца побач з вамі дзеці», — звярнулася да педагогаў Наталля Качанава.

Яшчэ адно актуальнае пытанне — выкананне настаўнікамі неўласцівых ім функцый і паперавытворчасць. «Настаўнікі павінны вучыць і выхоўваць. І выхаванне — такая ж неад'емная частка працы педагогаў», — падзялілася сваім бачаннем сітуацыі віцэ-прэм'ер. А што тычыцца папяровай бюракратыі, то адпаведныя ўказанні органы кіравання на месцах павінны былі атрымаць....

— Мы разаслалі строгія рэкамендацыі падпарадкаваным нам структурам. Каб яны не нагружалі нашых дарагіх настаўнікаў папяровай працай і неўласцівымі функцыямі, — пацвердзіў **міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАЎКОЎ.** — Дзякуючы ўкараненню ў практыку «Электроннай школы» дакументаабарот ва ўстановах адукацыі істотна скароціцца.

У праект «Электронная школа» да 2017 года плануецца ўключыць установы агульнай сярэдняй адукацыі ўсіх рэгіёнаў Беларусі. Сёлета яго ўвядуць у некалькіх буйных рэгіёнах краіны. Пілотны праект «Электронная школа» стартаваў у Мінску ў 2013 годзе. У ім прынялі ўдзел 12 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, пазней далучыліся яшчэ тры школы. У 2016 годзе электроннымі стануць усе сталічныя школы. Праект прадугледжвае ўкараненне анлайн-рашэнняў па прадастаўленні розных інфармацыйных сэрвісаў — такіх, як электронны журнал, дзённік, расклад заняткаў.

Закранаючы тэму адмены хатніх заданняў для школьнікаў (такая ініцыятыва была агучана нядаўна медыкамі), Міхаіл Жураўкоў падкрэсліў, што педагогі прытрымліваюцца іншай пазіцыі. Хатняе заданне з'яўляецца неад'емнай часткай вучэбнага працэсу і самастойнай работы вучня. «Нават мой сын-старшаклясник такую ідэю не падтрымаў», — прызнаўся ў гутарцы з журналістамі міністр.

— І фізіёлагі, і псіхолагі кажуць, што за апошнія 100 гадоў мозг чалавека не змяніўся, як не змянілася і колькасць інфармацыі, якую можа успрыняць наш мозг, тым больш мозг дзіцяці або падлетка. А вось аб'ёмы ведаў змяніліся... Раней мы лічылі, што чым больш інфармацыі ўкладзём у галовы школьнікаў, тым будзе лепш. Але гэта не так... Трэба думаць, чаму вучыць дзяцей і як іх вучыць. Сучасныя школьнікі ўжо не жадаюць, каб настаўнік, проста стоячы ля дошкі, транслюючы свае веды. Яны хочуць вучыцца актыўна. І мы павінны ім такую магчымасць даць».

Надзея НІКАЛАЕВА,
nikalaeva@zviazda.by

Абмежаванняў па продажы валюты банкі не плануюць

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Былі цяжкасці з электронным банкінгам, але гэта быў тэхнічны збой сістэмы. Усе нашы філіялы і абменныя пункты працавалі з наяўнай валютай. Мы бачым сваю мэту — поўнае забеспячэнне насельніцтва грашыма, незалежна ад таго — беларускія рублі гэта ці замежная валюта. Аб'ём продажу валюты сапраўды павялічыўся. Калі мы параўнаем ліпень і жнівень, то ў ліпені гэта было 38 мільёнаў долараў, а ў жніўні — ужо 50 мільёнаў. Але мы гатовыя задаволіць усіх нашых кліентаў», — растлумачыў ён.

Як адзначаюць спецыялісты, сярэдні аб'ём куплі складае ад 80 да 100 долараў на чалавека. Пры гэтым насельніцтва не паменшыла аб'ёмы здачы валюты. Увогуле, прадстаўнікі банкаў лічаць, што напружанасць у сітуацыі на валютным рынку Беларусі ў хуткім часе будзе знята.

«Мы стабілізуем становішча на наяўным рынку, а Нацыянальны банк усімі неабходнымі захадамі зробіць гэта і на валютным рынку», — растлумачыў Генадзь Гаспадарык. Па словах Сяргея Шышова, сітуацыя ўжо змянілася: «Колькасць кліентаў, якія збіраліся канвертаваць свае ўклады, ужо паменшылася. Кліенту важна зразумець, што банк можа задаволіць яго пажаданні, выканаць свае абавязацельствы. Калі кліенты гэта адчуваюць, напружанне сыходзіць», — падкрэсліў ён.

ДОЎГАТЭРМІНОВЫЯ ЎКЛАДЫ БОЛЬШ ВЫГАДНЫЯ

На думку Сяргея Шышова, доўгатэрміновыя ўклады ў беларускіх рублях заўсёды больш выгадныя, чым спробы згуляць на курсавых ваганнях. Ён прывёў у прыклад разлікі, якія сведчаць аб тым, што незалежна ад ваганняў курсу беларускага рубля ў дачыненні да валюты выніковая прыбытковасць укладаў у рублях складае прыблізна 10% у год у валютным эквіваленце. «Ніхто з банкаў сёння не дае 10% гадавых у валюце для фізічных асоб. Нашы стаўкі — максімум 4,5%», — адзначыў ён. Акрамя таго, Сяргей Шышоў не бачыць вялікай неабходнасці ў цяперашняй сітуацыі ў павелічэнні працэнтных ставак па укладах у беларускіх рублях: «Гэта не мае вялікага значэння сёння. Нам трэба выхоўваць нашага кліента. Ёсць добрыя страхавыя праграмы, ёсць нашы фонды банкаўскага кіравання, гэта значыць, нам усё роўна трэба развіваць гэты інструмент, каб людзі ўкладвалі грошы на больш доўгія тэрміны. І чым раней нашы кліенты зразумеюць, што для іх выгадныя больш доўгатэрміновыя інвестыцыі, тым гэта будзе лепш і для іх, і для нас усіх. Мы не зможам уплываць на ўсю эканоміку, але калі будзем развіваць правільную культуру, то наяўнасць «доўгіх грошай» будзе даваць магчымасць ажыццяўляць больш сур'ёзныя інвестыцыі».

Таксама, па словах **начальніка галоўнага ўпраўлення манетарнай палітыкі і эканамічнага аналізу Нацыянальнага банка Дзмітрыя КАЛЕЧЫЦА,** Нацыянальны банк Беларусі не плануе павышэння стаўкі рэфінансавання. «Нацбанк не плануе павышэння стаўкі рэфінансавання і стаўкі па іншых інструментах рэгулявання, паколькі мы лічым, што іх узровень знаходзіцца на досыць высокім рэальным значэнні. Нейкіх фундаментальных фактараў, якія б падштурхнулі нас на павышэнне, няма», — рэзюмаваў ён.

ІНФЛЯЦЫЯ НЕ ВЫЙДЗЕ ЗА ПРАГНОЗНЫ ЎЗРОВЕНЬ

Таксама Дзмітрый Калечыц адзначыў, што інфляцыя па выніках года не павінна перавысіць запланаваныя 18%. «Зараз мы ўкладваемся ў гадавым вымярэнні — парадку 12,2% за ліпень, па жніўні з улікам той дынамікі, якая цяпер адбываецца на фінансавым рынку, некаторае павелічэнне мы, вядома, чакаем, але ў цэлым у рамках 18% мы мяркуем захаваць інфляцыйныя працэсы», — сказаў Дзмітрый Калечыц.

Ён адзначыў, што ўздзеянне на інфляцыйныя працэсы і на ўстойлівасць валютнага рынку ажыццяўляецца праз фактары попыту і грашовую масу. Цяпер параметры па шырокай грашовай масе не перавышаюць прагнозных паказчыкаў.

Дзмітрый Калечыц не выключае, што тая дынаміка абменнага курсу, якая цяпер складваецца, будзе аказваць сваё ўздзеянне на дынаміку шырокай грашовай масы. «Магчыма, гэта запатрабуе ўзмацнення нейкіх рычагоў уздзеяння на попытавыя фактары. Але тут ёсць сумесны рух і Нацыянальнага банка, і ўрада, і падтрымка з боку падаткова-бюджэтнай палітыкі ў частцы аптымізацыі ўнутранага попыту для дасягнення макраэканамічнай збалансаванасці і стабільнасці ў краіне», — канстатаваў спецыяліст.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@zviazda.by

ПРА КАНДЫДАТАЎ РАСКАЖА... СМАРТФОН

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сапраўды, галоўным **стваральнікам «Выбараў-2015»** выступіў 18-гадовы **Павел БАЦЫЛЕЎ**, які скончыў першы курс механіка-матэматычнага факультэта БДУ. Па яго словах, у гэтым годзе ён упершыню будзе ўдзельнічаць у выбарах. Таму вырашыў пацікавіцца, дзе можна адшукаць інфармацыю аб кандыдатах у прэзідэнты і зразумеў, што адзінай крыніцы, зразумелай для яго, амаль што няма. Гэта і натхніла маладога чалавека, які да гэтага ўжо стварыў 4 праграмы для моладзі, на новую працу. Для таго, каб зрабіць «Выбары-2015», яму спатрэбіўся месяц.

У праграме можна адшукаць інфармацыю аб кандыдатах у прэзідэнты, апошнія навіны аб выбарчым працэсе, заканадаўчую базу па выбарах, прачытаць адказы на папулярныя пытанні, а таксама азнаёміцца з вынікамі галасавання. Для таго, каб зрабіць навінку больш інтэрактыўнай, у яе дадалі спецыяльны раздзел, прысвечаны конкурсу. «Ён праводзіцца сярод маладых выбаршчыкаў ва ўзросце ад 18 да 31 года. Яго асноўная задача — вызначыць найлепшую прапанову або ідэю да выбараў. Магчыма, гэта будзе эсэ пра ўдзел у выбарчай кампаніі. Арганізатары вызначаць трох пераможцаў, якія ў якасці прыза атрымаюць у падарунак планшэты», — паведаміла журналістам **Алеся ВІННІК, каардынатар работы Саюза моладзі ў інтэрнэт-прасторы.**

Пакуль што праграма прызначана для карыстальнікаў Android і знаходзіцца ў бясплатным доступе ў Google Play. У далейшым яе плануецца падладзіць і пад аперацыйную сістэму iOS.

Вераніка ПУСТАВІТ, *pustavit@zviazda.by*

■ Падрабязнасці

Будзем працаваць з Аманам

Напярэдадні сталіцу наведала дэлегацыя дзелавых колаў Амана. Гэта першае сумеснае пасяджэнне беларускай і аманскай гандлёва-прамысловых палат. Абодва бакі спадзяюцца, што перамовы дазволяць прыйсці да стварэння ўзаемавыгадных праектаў. Бізнесмены Амана зацікавіліся ў супрацоўніцтве ў сферах фінансавых паслуг і інвестыцый, вытворчасці электронікі, выкарыстання аднаўляльных крыніц энергіі, здабычы і перапрацоўкі нафты і газу, вытворчасці велікагрузнай тэхнікі.

Старшыня беларускай гандлёва-прамысловай палаты, Міхаіл МЯТЛІКАЎ адзначыў, што наладжванне супрацоўніцтва з Аманам пачалося яшчэ ў 2010 годзе. «У Беларусь прыбыла дэлегацыя, якая прадстаўляе сектары эканомікі, звязаныя з інвестыцыямі і машынабудаваннем. Гэта тыя кампаніі, якія гатовы разглядаць набыццё беларускай прадукцыі. Акрамя таго, супрацоўніцтва з Аманам дазволіць наладзіць нам экспарт не толькі на яго ўнутраны рынак, але і на ўвесь рэгіён Аравійскага паўвострава», — падкрэсліў Міхаіл Мятлікаў.

Старшыня эканамічнага камітэта гандлёва-прамысловай палаты Амана Кайса Бэн МАХАМЕД АЛЬ-ЮСЭФ у сваю чаргу адзначыў, што асноўная мэта візіту прадстаўнікоў дзелавых колаў Амана заключаецца ў тым, каб вызначыць усе магчымыя напрамкі, у якіх дзве краіны могуць супрацоўнічаць. «Што тычыцца інвестыцыйнай дзейнасці Амана, то мы зараз рэалізуем шэраг праектаў, якія могуць быць цікавыя Беларусі. Адным з іх з'яўляецца стварэнне найбуйнейшага лагістычнага цэнтра ў нашым рэгіёне. Мы ж у сваю чаргу зацікаўлены ў прадукцыі беларускай цяжкай прамысловасці і хімічнай галіны», — растлумачыў старшыня эканамічнага камітэта гандлёва-прамысловай палаты Амана.

Ілья КРЫЖЭВІЧ, *kryzhevich@zviazda.by*

■

■ Будзь у курсе!

ПАДЗЕМКА — НА ЗІМНІ І ПЯТНІЧНЫ РАСКЛАД

З 27 жніўня мінскі метрапалітэн пераходзіць на зімні графік. У будныя дні інтэрвал руху па абедзвюх лініях у ранішні і вячэрні час пік (з 7 да 9 гадзін і з 16 да 19 гадзін) складзе дзве хвіліны. У «няпікавы» час саставы пойдуць з інтэрвалам ад 2,5 да 12 хвілін. Першыя цягнікі з канцавых станцый «Уручча» і «Малінаўка» адправяцца ў 5.32, а з «Магілёўскай» і «Каменнай Горкі» — у 5.33. Апошні састаў пакіне канцавыя станцыі ў 1.02. А яшчэ ўпершыню з 4 верасня плануецца ўвесці так званы пятнічны графік руху электрацягнікоў. У гэты дзень вячэрні час пік будзе пачынацца на паўгадзіны раней, чым звычайна — у 15.30.

Сяргей РАСОЛЬКА, *rs@zviazda.by*

■

■ Каментар да падзеі

КАРАВАН КІРУЕ НА СОЧЫ

Мінск падчас Форуму рэгіёнаў прадставіць больш за 20 прадпрыемстваў

Некалькі тыдняў застаецца да аднаго з самых стратэгічна значных мерапрыемстваў для беларускіх вытворцаў у прыватнасці і айчыннай эканомікі ў цэлым — Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які мае адбыцца 17-18 верасня ў Сочы. На ім будуць прадстаўлены ўсе вобласці нашай краіны, у тым ліку і горад Мінск. Пра тое, якім чынам наша сталіца праявіць сябе на ім, расказала Жанна БІРЫЧ, намеснік старшыні Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта.

«Мне прыемна адзначыць, што першы Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі быў праведзены ў чэрвені мінулага года менавіта ў Мінску, — гаворыць Жанна Эдуардаўна. — Тады ў ім узялі ўдзел звыш 180 чалавек з расійскага боку (было прадстаўлена 19 рэгіёнаў) і каля 120 чалавек — з беларускага».

Як адзначае Жанна Бірыч, другі Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў Сочы 17-18 верасня будзе яшчэ больш маштабным. Бо «мерапрыемства арганізоўваецца на самым высокім узроўні з удзелам кіраўнікоў Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі, членаў урадаў, кіраўнікоў усіх рэгіёнаў, міністэрстваў і ведамстваў дзвюх краін».

Ключавой тэмай форуму вызначана прамысловая палітыка Саюзнай дзяржавы. «Цяпер, нягледзячы на наладжанае добрае ўзаемадзеянне, у дачыненні прамысловых комплексаў дзвюх краін застаецца маса нявыкарыстаных магчымасцяў, — лічыць віцэ-мэр Мінска і дадае: — Узаемавыгаднае супрацоўніцтва рэгіёнаў — неад'емны элемент эканамічнай інтэграцыі дзвюх краін».

Дарэчы, у рамках праграмы форуму беларуская сталіца заяўлена ў адной з секцый з выступленнем на тэму «Шляхі рэалізацыі асноўных прынцыпаў і задач рэгіянальнай прамысловай палітыкі дзяржавы. Паўнамоцтвы органаў улады суб'ектаў Расійскай Федэрацыі, Рэспублікі Беларусь і органаў самакіравання ў сферы прамысловай палітыкі: праблемы і паспяховы досвед». «Работа ў гэтай секцыі дазволіць нам вызначыць адзіныя і ўзгодненыя падыходы да прамысловай палітыкі мясцовых органаў улады нашых краін», — тлумачыць Жанна Бірыч.

Па словах намесніка старшыні Мінгарвыканкама, урадам і Саветам Рэспублікі ўжо распрацаваны і ўзгоднены канцэпцыя і праграма форуму, якая прадугледжвае правядзенне выставы прамысловай прадукцыі нашай краіны, кірмашу-продажу беларускіх тавараў, а таксама падпісанне шэрагу камерцыйных кантрактаў і пагадненняў з рэгіёнамі Расіі.

«Сярод больш чым 80-ці прадпрыемстваў, якія прымаюць удзел у прамысловай выставе ў мэтах прэзентацыі перадавых беларускіх распрацовак у галіне навукі і тэхналогій, ваеннага, нафтахімічнага і дрэваапрацоўчага комплексаў, а таксама ў экспазіцыі тавараў народнага спажывання, звыш 20-ці — сталічныя», — паведамляе Жанна Эдуардаўна. Гэта «Белкамунмаш», МАЗ, «Амкадор», Мінскі трактарны завод, «Гарызонт», «Інтэграл», «Атлант», «Белмедпрэпараты», «Мінскінтэркапс» ды інш.

«Напярэдадні форуму мінскімі прадпрыемствамі ўжо заключана больш за 155 кантрактаў з суб'ектамі Расійскай Федэрацыі на агульную суму звыш 7 мільярдаў расійскіх рублёў», — дзеліцца звесткамі віцэ-мэр Мінска. Што тычыцца трэцяй часткі форуму — кірмашу-продажу, — то на ім жыхарам і гасцям горада Сочы прапануюць шырокі спектр спажывецкіх тавараў беларускай вытворчасці. Мінск на кірмашы прадставіць асноўныя брэнды — «Мінскхлебпрам», «Камунарка», Кандытарская фабрыка «Слодыч», «Крыніца», «Беліта», сувенірная прадукцыя «Белмастацпромыслы». Па словах Жанны Бірыч, караван з беларускімі малочнымі, мяснымі, кандытарскімі вырабамі, а таксама трыкатажам і абуткам адправіцца ў сонечны горад ужо 13 верасня.

Вераніка ПУСТАВІТ, *pustavit@zviazda.by*

■

■ Май на ўвазе!

ПАЖАРНАЯ НЕБЯСПЕКА Ў ЛЯСАХ ЗАХОЎВАЕЦЦА

Сярэдні паказчык пажарнай небяспекі па краіне дасягае чацвёртага — высокага — класа, паведамляе прэс-служба Міністэрства лясной гаспадаркі са спасылкай на звесткі Гідрамета.

Пры гэтым на большай частцы Брэсцкай, Гродзенскай абласцей, а таксама ў Пухавіцкім, Слуцкім, Барысаўскім, Горацкім, Клічаўскім, Жлобінскім, Акцябрскім і Віцебскім раёнах пажарная небяспека лясоў ужо дасягае пятага класа. Па прагнозах Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролю радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя, у наступныя двое сутак паказчык пажарнай небяспекі чакаецца: 26 жніўня — пераважна трэцяга, чацвёртага класа, месцамі па паўночным захадзе краіны — першага-другога; 27 жніўня — другога, трэцяга класа, месцамі — чацвёртага-пятага класа.

■ Азбука бяспекі

УСІМ КІРОЎЦАМ УКЛЮЧЫЦЬ СВЯТЛО ФАР!

З 25 жніўня па 5 верасня ў светлы час сутак кіроўцы павінны рухацца з уключаным бліжкм святлом фар. Будзе праходзіць спецыяльнае комплекснае мерапрыемства «Увага — дзеці!».

— З пачатку года ў Мінску з удзелам дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў зарэгістравана 32 дарожна-транспартныя здарэнні, што на шэсць менш у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Знізілася і колькасць параненых дзяцей. 65,6 працэнта ад агульнай колькасці пацярпелых пры ДТЗ дзяцей склалі пешаходы, 18,7 працэнта — пасажыры, 15,6 працэнта — дзеці-веласіпедысты. Падчас спецыяльнага комплекснага мерапрыемства інспектары ўзмоцняць кантроль за захаваннем Правіл дарожнага руху паблізу школ і дзіцячых садкоў, — паведаміла **кіраўнік прэс-службы ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Таццяна ХАРЛІНСКАЯ.**

Спецыяльна да новага навучальнага года айчынныя праграмісты пры падтрымцы ДАІ Мінска і Беларускага клуба аўтамотатурызму распрацавалі мабільны дадатак StartRoad для інфарміравання юных удзельнікаў дарожнага руху аб правілах паводзін.

Сяргей РАСОЛЬКА, *rs@zviazda.by*

■

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Жарский сельский исполнительный комитет Ушачского района Витебской области проводит открытый аукцион по продаже земельного участка для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома гражданам, расположенного на территории сельсовета

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка (га)	Наличие инженерных сетей	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена (рублей)	Задаток (рублей)
1	д. Городец, 224982402601000058	0,2439	Сети электроснабжения	13 683 034 Кроме расходов на организацию и проведение аукциона	20 000 000	2 000 000

Задаток перечисляется на р/с 3641328040935 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Полоцк код 150801648, УНП 300007203, ОКПО 28677767, код платежа 04901 Жарский сельисполком.

Порядок проведения аукциона оговорен в положении о его проведении.

Аукцион состоится **25.09.2015 г.** Начало **в 10.00** по адресу: **д. Жары, ул. Центральная, 18 (здание исполкома) Ушачского района Витебской области.**

Заявления на участие и необходимые документы принимаются **по 22.09.2015 года до 17.00** по вышеуказанному адресу. Телефоны: **(8 0158) 2 36 42, 2 36 43.**

РУП «Белпочта»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

для выполнения ремонтно-строительных работ на объекте «Аварийный ремонт участка теплотрассы, расположенного на дворовой территории здания специализированного связи по ул. Вокзальная, 22 в г. Минске».

Процедура переговоров состоится «01» сентября 2015 года в 11.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10.

Контакты для получения дополнительной информации:
отдел капитального строительства РУП «Белпочта» – тел. 293-55-29, 293-55-28.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Аукцион состоится 07 сентября 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Инструкцией о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов недвижимости и иного имущества, не относящегося к государственной собственности, а также аукционов на право заключения договоров аренды нежилых помещений, утвержденной приказом №5а от 22.01.2014 г.

№ лота	Наименование предмета торгов, местонахождение имущества, условия оплаты	Краткая характеристика предмета торгов	Начальная цена, белорусских рублей (с НДС)	Задаток, белорусских рублей
1	**Технологическое оборудование для изготовления конструкций из ПВХ** в количестве 14 единиц **Местонахождение имущества:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Владимирова, 10 **Условия оплаты:** по соглашению сторон	Перечень оборудования: 1. станок для обработки торцов импоста мод. KM212; 2. станок прямолинейной обработки кромки стекла мод. SE10M; 3. станок для фрезерования водоотливных канавок мод. ST263; 4. станок экономичный углозачистной мод. CA601 (инв.№ 700185); 5. копировально-фрезерный станок мод. FR224; 6. машина горячего прессования для стеклопакетов мод. RP-1500; 7. машина мойки и сушки стекла мод. TRW-1500; 8. одноголовочная ПВХ-сварочная машина мод. TK501; 9. пила для резки штапика; 10. пила с изменяемым углом резки 350 мм мод. KD350 (пневм.); 11. стенд для нанесения герм. ленты мод. TRT-1300; 12. установка для заполнения газом мод. TRG-2; 13. установка компрессорная мод. СБ4/Ф-270LB75; 14. экструдер бутила (хот-мелта)	712 920 000	25 000 000

Первоначальное объявление о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» за 27 декабря 2014 г.

Продавец: Открытое акционерное общество «Гомельский завод «Коммунальник», 246034, г. Гомель, ул. Владимирова, 10.

Организатор торгов: Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Региональное инвестиционное агентство «ГомельИнвест», г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67, тел.: (0232) 25 49 00, факс (0232) 25 49 01.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с 3012113129041 в Региональной Дирекции №300 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369. Получатель платежа – ГП «РИА «ГомельИнвест», УНП 490779270. Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе 07 сентября 2015 г.».

К участию в аукционе допускаются физические и юридические лица, индивидуальные предприниматели, (резиденты и нерезиденты Республики Беларусь), подписавшие соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона и подавшие своевременно необходимые документы.

Документы для участия принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67, по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 04.09.2015 г. включительно.

Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, подавшие в установленный срок заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявленному лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию **с 10.00 до 11.00 07 сентября 2015 г.**

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить предмет торгов) обязан:

- подписать протокол о результатах аукциона.

- в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения торгов возместить Организатору вознаграждение, включая фактические затраты, связанные с организацией и проведением аукциона. Размер вознаграждения составляет 4% от начальной цены проданного с аукциона объекта и 5% от суммы превышения цены продажи объекта над начальной ценой, но не менее суммы фактических расходов;

- в течение 10 (десяти) календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов;

- в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость предмета торгов, сформированную в установленном порядке.

Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими Победителем аукциона (единственным участником, не пожелавшим купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%), возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Задаток участника аукциона, ставшим Победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), засчитывается в счет окончательной стоимости предмета торгов.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его победителем (единственным участником) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет пятьдесят базовых величин за каждый случай нарушения.

Продавец вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения.

Справки по тел. (029) 679 02 81.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

26 жніўня 2015 г. № 16 (356)

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

АДРЭАГАВАЦЬ З ПАМЕТКАЙ «ТЭРМІНОВА»

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Прамыя тэлефонныя лініі з жыхарамі, на думку старшыні Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Аляксандра АЦЯСАВА, — эфектыўная практыка зносін улады і людзей. У апошні час, як ён заўважыў, людзі менш скардзяцца. Яны больш прапануюць: як уладкаваць жыццё ў горадзе, пасёлку. Але ёсць і звароты, на якія трэба рэагаваць аператыўна. Менавіта такі «сігнал» па тэлефоне кіраўнік прадстаўнічай улады Прыдзвінскага краю атрымаў у мінулую суботу.

Дэкрэтніца, якая жыве ў віцебскім інтэрнаце на беразе Заходняй Дзвіны, эмацыянальна распавяла пра... начную дыскатэку ў гістарычным цэнтры, што элементарна перашкаджае спаць.

— Мы жывём у інтэрнаце. А праз раку — кавярня (насупраць найстарэйшага храма XII стагоддзя і плошчы Тысячагоддзя Віцебска. — **Аўт.**). Там у ноч з пятніцы на суботу і з суботы на нядзелю на вуліцы арганізуюць дыскатэкі. З адкрытай веранды далёка чуваць гучная музыка. І так да чатырох, паловы пятай раніцы. Праз гэта, зразумела, немагчыма заснуць. Праблема не толькі мяне хвалюе, але, паверце, усіх жыльцоў нашага інтэрната і суседняга, — паведаміла гараджанка.

Суседзі заяўніцы — работнікі пошты і сувязісты. Як пасля бяссоннай ночы ісці на працу? Яны спадзяюцца, што ўлада дапаможа. Так, у кавярні маюць права забаўляць людзей. Але ж з прычыны гэтага не павінны цярпець іншыя. Маладая мама падчас размовы з Аляксандрам Ацясавым у якасці доказу гатова была нават даць паслухаць запіс той музыкі. Ён зроблены ў пакоі, але здаецца, быццам бы зусім побач... Аляксандр Ягоравіч выказаў шчырую салідарнасць. Каму такое чужое свята спадабаецца, калі ноччу хочацца цішыні? Даручыў памочніку зварот з паметкай «тэрмінова» накіраваць на рэагаванне. У міліцыі, упраўленні гандлю абавязаны разабрацца не адкладваючы...

Нечаканай стала просьба ад жыхаркі гарадскога пасёлка Коханава Талачынскага раёна.

— Не можам з мужам месяц прымусіць суседа прыбраць 5 тон (!) гною, які ляжыць прыкладна ў 10 метрах ад нашага дома. Сусед, як кажуць, «далёка пасылае». Мясцовая ўлада дапамагчы не спяшаецца, — паведаміла жанчына. Зразумець яе можна: дрэнны пах, мухі, антысанітарыя... Старшыня аблсавета паабяцаў патэлефанаваць адказным асобам. Вінаватага трэба аштрафаваць і прымусіць навесці парадак.

А жыхарка гарпасёлка Баравуха, які недалёка ад Наваполацка, з крыўдай паведаміла, што ў яе хочуць адабраць зямельны ўчастак. Маўляў, чыноўнікі канкрэтызавалі: не пабудуеце дом за месяц, зямлі ў вас не будзе! Падчас размовы высветлілася, што яшчэ ў 2000 годзе сям'і было дадзена права будаўніцтва. Людзі мелі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Дык чаму ж не будаваліся 15 гадоў? Заяўніца растлумачыла, што падманула фірма-забудоўшчык. Сітуацыя зразумелая. Але ж можна было за столькі гадоў патроху ўзводзіць сцены. Існуе ж адпаведнае заканадаўства, якое накіравана на тое, каб зямля не пуставала. Даручана разабрацца ў сітуацыі.

З таго ж населенага пункта патэлефанавала грамадзянка, якую «гняце»... двухметровая жалезабетонная агароджа суседняга дома.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Валянціна ЕЎДАКІМАВА з Евай ШАГАВАЙ робяць адну справу.

ЖЫЦЬ ПРЫГОЖА

ТОЙ САМЫ ДВОРЫК

Нэлі ЗІГУЛЯ

Ёсць у Магілёве месцы, куды работнікі камунальных службаў найчасцей водзяць афіцыйных гасцей горада і мясцовыя ўлады. Паглядзець там сапраўды ёсць што. Сцены пад'ездаў нагадваюць творы анімацыйнага мастацтва, як і кветнікі, і дэкаратыўныя кампазіцыі. І ніякая гэта не паказуха. Проста ў горадзе ёсць жыхары, якія прывыклі адчуваць сябе не староннімі наглядальнікамі, а творцамі. Вядома, не абыходзіцца тут і без натхняльнікаў. Валянціна Еўдакімава — адна з іх.

Не кожны можа быць дворнікам...

У сістэме ЖКГ яна працуе з 1977 года. Прычым увесь гэты час выключна ў ЖЭУ №4. Апошнія 10 гадоў яна начальнік участка і па сумяшчальніцтве старшыня савета тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання мікразоны № 7, у якую ўваходзяць 29 дваровых тэрыторый. Непасрэдная ўдзельніца і каардынатар дзейнняў па падтрымцы належнага санітарнага стану, правядзенні добраўпарадкавання і навядзенні чысціні.

— У нас створана 5 дамавых камітэтаў, — расказвае Валянціна Кузьмінічна. — Адзін з іх па вуліцы Гагарына прызнаны найлепшым у горадзе. Не горш працуе дамавы камітэт па бульвары Непакораных. Запрашаем жыхароў на суботнікі, дапамагаем рабіць у пад'ездах рамонты. Ёсць жыльцы, якія перажываюць за тое, каб іх дом быў узорны. Найчасцей гэта людзі больш сталага ўзросту, але хапае і моладзі. Імкнёмся, каб у пад'ездах былі парадак і чысціня, каб не курылі, каб актыўней са старшымі па пад'ездзе кантактавалі.

Валянціна Еўдакімава лічыць сваю прафесію найлепшай і самай неабходнай. І савет тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання — добры спосаб сумеснымі намаганнямі дамагчыся станоўчых вынікаў. У яго склад уваходзяць людзі, зацікаўленыя ў навядзенні парадку, а рабіць сваю справу з удзелам аднадумцаў значна лягчэй.

ЖЭУ №4 абслугоўвае 85 жылых дамоў па вуліцах Астроўскага, Гагарына, бульвары Непакораных, праспектах Пушкінскім і Шміта. У штаце 94 чалавекі, з іх 69 дворнікаў. Але нават калі б іх было ў 2 разы больш, навесці парадак без удзелу жыхароў было б няпроста. На думку Валянціны Еўдакімавай, самыя актыўныя жыхары жывуць на бульвары Непакораных і вуліцы Гагарына. Там двары патанаюць у кветках...

— У нас 20% дваровых тэрыторый адрамантавана капітальна, шырэйшая стала праезная частка, на дарожках з'явілася плітка. І няпраўда, што людзі менш часу сталі праводзіць у дварах.

У ЖЭУ працуюць сапраўдныя майстры. З падручных матэрыялаў (на участку падчас апошняга ўрагану вецер паваліў 64 (!) дрэвы) робяць розных казачных герояў. Паравозік з Рамашкава, жар-птушку, розных чарапашак і лебедзяў. З ПЭТ-бутэльек атрымліваюцца цудоўныя пальмы, званочкі, ландышы. «Сёння мы яшчэ не кожнага дворніка на працу возьмем, — сцвярджае Валянціна Кузьмінічна. — Трэба, каб чалавек быў старанны, а не проста час адбываў. Прыклад для пераймання — Людміла Бялова, якая прыбірае двор па праспекце Шміта. У яе такая чысціня заўсёды, што не ў кожнага дома так бывае. Нам часта тэлефануюць, каб падзякаваць ёй».

Пад'езд ці... мастацкая галерэя?

Разам з Валянцінай Еўдакімавай і намеснікам дырэктара ЖРЭУ Кастрычніцкага раёна Таццянай Касаткінай рушым на агляд мікразоны. Жыхары пяціпавярховіка па бульвары Непакораных, 7 летась выканалі рамонт пад'езда за ўласны кошт. Ён сапраўды ўражвае дагледжанасцю. Усюды дэкаратыўныя кветкі, на сценах з першага па пяты паверх — карціны.

— Тут жыльцы на рэдкасць актыўныя, — тлумачыць начальнік ЖЭУ. — Адны з першых у Магілёве ўсталявалі прыборы ўліку цяпла, а на дзвярах — дамафоны. За апошнія 15 гадоў пад'езд двойчы рамантаваўся з удзелам жыхароў. Раней, напрыклад, было проста пафарбавана, а цяпер з'явіліся яшчэ і элементы аздаблення. На апошні капрамонт яны патрацілі каля 2,5 мільёна — па 150 тысяч з кватэры. Гэты пад'езд быў адзначаны падзячным лістом абласнога Савета дэпутатаў. А на грашовую прэмію жыхары збіраюцца купіць лінолеум.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

У доме па вуліцы Яраслаўскай малюнкі на кожным кроку

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

ПРА «МОЖНА» І «НЕЛЬГА»

З якімі праблемамі прыходзяць да дэпутата Палаты прадстаўнікоў жыхары сталіцы?

Надзея ЮШКЕВІЧ

У сталіцы — горадзе з двухмільённым насельніцтвам — дэпутам быць няпроста. Як нідзе, тут востра стаіць жыллёвае пытанне, цягнуцца бясконца праблемы з забудовай... Ды і людзей, хоць горад і падзелены на выбарчыя акругі, таксама шмат — нехта прыходзіць з праблемай, хтосьці — проста пагаварыць... Дэпутат ад Кальварыйскай выбарчай акругі №104 Міхаіл САВАНОВІЧ, член Пастаяннай камісіі па міжнародных справах, расказаў, з чым прыходзяць да яго мінчане і ў якіх пытаннях дапамагчы атрымліваецца не заўсёды.

Прыватны сектар — праблемны сектар

Яшчэ не так даўно Міхаіл Фёдаравіч быў старшынёй Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў. Таму ён можа параўноўваць.

— Сёння нашмат больш складана вырашаць тыя пытанні, з якімі звяртаюцца людзі. На ўзроўні гарадскога Савета дэпутатаў зрабіць гэта было прасцей. Гарадскі Савет і гарадскі выканаўчы камітэт працуюць разам. Да мяне звярнуўся чалавек з нейкай праблемай — я пайшоў адразу да намесніка старшыні выканкама, і мы разам падумалі, чым можна дапамагчы ў сітуацыі. Цяпер усё трошкі па-іншаму.

Акруга Міхаіла Савановіча складаецца з дзвюх частак — гэта частка Фрунзенскага раёна і частка Цэнтральнага.

> Сёння ўжо выразна акрэслена: бізнес-цэнтр ля «Юбілейнага» будавацца не будзе. Гарвыканкам адмяніў сваё рашэнне па выдзяленні зямельнага ўчастка. Праўда, фірма судзіцца, але, думаю, суд яе не падтрымае

— Адпаведна, праводжу прыёмы і ў Фрунзенскім раёне, і ў Цэнтральным, — расказвае ён. — У «маёй» частцы Цэнтральнага раёна жыллё амаль новае — гэта ад вуліцы Мельнікайтэ і да прадпрыемства «Атлант». Грамадзян адтуль прыходзіць няшмат. Большасць, як правіла, з Фрунзенскага раёна. На маім участку — ад ГЦ «Карона» да праспекта Пушкіна — шмат старога жылля, якому па 40-50 гадоў.

Як заўважае парламентарый, у «яго» частцы Фрунзенскага раёна — вялікі прыватны сектар, які мае шмат праблем.

— Вось, напрыклад, чалавек жыве ў прыватным доме, які абяцаюць знесці ўжо... 30 гадоў. Ён не мае права яго рэканструяваць, бо дом «пад знос». Але ж невядома, калі яго знясуць. Мясцовыя ўлады кажуць, што гэта адбудзецца, «калі прыйдзе інвестар». А калі ён прыйдзе? І тут таксама асабліва не дапаможаш — пры ўсім жаданні. На жаль, да майго прыходу ў Палату прадстаўнікоў Жыллёвы кодэкс ужо быў прыняты, і, натуральна, пакуль нічога новага туды не ўнясеш. Падказваеш нешта чалавеку, бо, напрыклад, сёння можна ў такія дамы праводзіць газ, ваду, каналізацыю. Усё гэта, у прынцыпе, магчыма. Праўда, рамонт можна рабіць толькі ў межах дома. Калі ж гаспадар хоча зрабіць нейкую прыбудову, то, на жаль, не мае на гэта права.

Апошняя інстанцыя

— Калі чалавек прыходзіць з рэальнай праблемай, але ў той жа час я ведаю, што па сённяшніх заканадаўчых нормах задаволіць яго просьбу немагчыма, то тлумачу яму гэта. Уявіце сабе сітуацыю: стаяць побач два дамы амаль аднолькавага года пабудовы — прыкладна 40 гадоў іх узрост. У адным доме гадоў пяць таму зрабілі капітальны рамонт. Яго ўцяплілі, памянялі вокны. Потым змяніліся нарматывы: сёння ўцяпленне робіцца за кошт грамадзян, вокны — таксама. Таму ў суседнім доме толькі «стаякі» памянялі — і ўсё, капітальны рамонт скончаны. Як гэта людзям патлумачыць? Бо і з аднаго дома жыхары 40 гадоў плацілі за капітальны рамонт, і з другога... Мясцовыя ўлады ў парадку выключэння могуць прыняць рашэнне і нешта дадаткова зрабіць.

Калі людзі — супраць

— Балючым пытаннем з'яўляецца ўшчыльненне забудовы, — канстатуе Міхаіл Савановіч. — Жыхары раёна магазіна «Юбілейны», што на вуліцы Заслаўскай, звярнуліся да мяне па дапамогу менавіта з гэтай прычыны.

Аказалася, на тэрыторыі сквера ля магазіна некаму прыйшла ў галаву ідэя пабудаваць бізнес-цэнтр з банкам.

— Натуральна, людзі выступілі супраць будаўніцтва і паднялі гэтае пытанне яшчэ ў 2012 годзе. Тады гарвыканкам выслаў адказ, што, маўляў, будаўніцтва не будзе. Але праходзіць некалькі месяцаў, і пытанне пра бізнес-цэнтр на месцы сквера выносіцца зноў. Людзі зноў выступаюць супраць, я зноў звяртаюся ў гарвыканкам, мне зноў абяцаюць, што ніякага будаўніцтва не будзе. А праз некаторы час даведваемся, што гарвыканкам заключае інвестыцыйны дагавор на будаўніцтва бізнес-цэнтра. Усё пайшло па новым крузе... У выніку сёння ўжо выразна акрэслена: бізнес-цэнтр ля «Юбілейнага» будавацца не будзе. Гарвыканкам адмяніў сваё рашэнне па выдзяленні зямельнага ўчастка. Праўда, фірма судзіцца, але, думаю, суд яе не падтрымае, бо людзі катэгарычна супраць. Гэта, я лічу, той прыклад, дзе і людзі мелі рацыю, і мой удзел адыграў не апошнюю ролю.

> Многія грамадзяне лічаць, што паколькі ты — прадстаўнік заканадаўчай улады, то і з законамі «на кароткай назе».

Або яшчэ адзін выпадак вырашэння набалелай праблемы.

— Ля дома ў прамысловым раёне паставілі пункт збору другаснай сыравіны. Атрымліваецца, ля дома і макулатуру збіраюць, і метал туды прывозяць, які грыміць падчас выгрузкі. Таксама давялося звярнуцца да ўлады на ўзроўні раёна, і сёння гэты пункт закрылі. Побач — прамысловая зона, і было б лагічна паставіць яго там адразу, не нерваваць людзей.

Дэпутат, акрамя індывідуальных прыёмаў грамадзян, праводзіць сустрэчы з працоўнымі калектывамі, дзе людзі таксама дзеляцца тым, што іх трывожыць.

— Неяк на спецкамбінаце бытавога абслугоўвання супрацоўнікі паднялі пытанне: у сталіцы можа так здарыцца, што не будзе дзе хаваць людзей. Амаль усе могілкі ўжо запоўнены, засталіся толькі адны — Заходнія, але і там хутка скончацца месцы. Давялося падняць гэтае пытанне падчас нарады ў гарвыканкаме, і ў выніку месца знайшлося.

Знайдзіце працу для ўнука

Многія скардзяцца, што працу зараз знайсці не так проста, асабліва пасля ўступлення ў сілу адпаведнага дэкрэта Прэзідэнта. Аднак да дэпутата з такой просьбай звяртаюцца нячаста.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ДЭМАГРАФІЯ Ў РАЗРЭЗЕ

АДКУЛЬ «МІНУС»?

Падчас сесіі дэпутаты раённага Савета шукалі прычыны памяншэння колькасці насельніцтва

Святлана ЯСКЕВІЧ

У 2014 годзе ў Бярозаўскага раёна былі ўсе падставы атрымаць, нарэшце, дэмаграфічны плюс, але зноў выйшаў мінус — аж на 17 чалавек. Не, немаўлят тут нарадзілася больш, чым сышло людзей, якія памерлі сваёй смерцю. Але ж 69 чалавек раён страціў з так званых знешніх прычын: іншымі словамі, суайчыннікі гінулі на дарогах, на пажарах, на вадзе... На сесіі раённага Савета дэпутаты абмяркоўвалі гэтую праблему і спрабавалі знайсці нейкія падыходы да яе вырашэння. Журналіст «МС» папрасіла асобных удзельнікаў сесіі выказаць свае думкі наконт узнятага пытання.

Мікалай ЧЫЖ, старшыня Бярозаўскага раённага Савета дэпутатаў:

— Дэмаграфічная праблема — адно з галоўных у блоку сацыяльных пытанняў развіцця краіны. Мы цудоўна разумеем, што яе нельга вырашыць у асобна ўзятым раёне. Але намеціць некаторыя шляхі, зрабіць канкрэтныя крокі ў зададзеных кірунках мы можам. Што і паспрабавалі зрабіць дэпутаты пасля ўсебаковага аналізу сітуацыі.

Здавалася б, столькі карысных, цікавых, змястоўных мерапрыемстваў у падтрымку інстытута сям'і, здаровага ладу жыцця праводзіцца з сем'ямі, моладдзю, а на светапогляд людзей гэта ўплывае занадта павольна. Нашы спецыялісты пералічылі назвы разнастайных акцый, мерапрыемстваў па зададзенай тэме — атрымаўся вельмі ўнушальны спіс. Ходзім у калектывы, чытаем лекцыі, праводзім гутаркі, заклікаем, агітуем, пераконваем, а праблемы ці не перастаюць існаваць, ці «вылазяць» з іншага боку. Калі недзе ўдалося адвярнуць падлеткаў ад прывычкі да п'янства, то трывогу выклікаў рост спажывання маладымі людзьмі наркотыкаў. Асабліва гэтая бяда характэрна для Беларазёрска. І не сказаць, каб спалі ў шапку супрацоўнікі адпаведных службаў гэтага горада, але выкараніць зло не ўдаецца. Значыць, недастаткова працуем, каб дастукацца да кожнага, каб падтрымаць сем'і, адгарадзіць дзяцей ад негатыўных прыкладаў. Трэба шукаць больш дзейсныя формы работы.

Маргарыта ТАЛКУН, начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Бярозаўскага райвыканкама:

— Нараджальнасць у раёне паступова расце. Напрыклад: калі ў 2011 годзе каэфіцыент нараджальнасці складаў 11,9, то ў 2014-м ён падняўся да 13,0 (на 1000 насельніцтва). Гэтаму, несумненна, паспрыялі меры падтрымкі, прынятыя дзяржавай. І вось ужо дзве мамы падалі дакументы на атрыманне сямейнага капіталу. За апошнія чатыры гады дзевяць жанчын у раёне былі ўзнагароджаны ордэнам Маці. Маламаёмасным сем'ям аказваецца адрасная дапамога, такая, напрыклад, як забеспячэнне прадуктамі харчавання дзяцей да двух гадоў, бацькі атрымліваюць дапамогу на падрыхтоўку да школы. Прыемна адзначыць, што намецілася тэндэнцыя да паніжэння колькасці разводаў.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Але ж асаблівую трывогу выклікае іншая статыстыка. Даводзіцца канстатаваць рост загінулых у ДТЗ. Пры гэтым супрацоўнікі дарожнай міліцыі адзначаюць, што аварыі нярэдка здараюцца як па віне п'яных вадзіцеляў, так і па віне нецвярозых пешаходаў. У абодвух выпадках гінуць людзі.

Яшчэ некалькі лічбаў: за апошнюю пяцігодку ад пажараў на тэрыторыі раёна загінула 24 чалавекі. 16 з іх — грамадзяне працаздольнага ўзросту, праўда, не ўсе працавалі. Для некаторых гібель стала фактычна вынікам асацыяльнага ладу жыцця. Апошнія злоўжывалі алкаголем. Церпяць, а то і гінуць ад пажараў і старыя адзінокія людзі. І хоць кожны год з бюджэту раёна выдаткоўваюцца сродкі на рамонт печаў, электраправодкі, усталяванне аўтаномных пажарных апавяшчальнікаў, пакуль, як бачым, праблема застаецца. Мясцовым органам улады трэба больш надаваць ёй увагі.

Вячаслаў САКОВІЧ, намеснік галоўнага ўрача Бярозаўскай раённай бальніцы:

— Гібель людзей ад знешніх фактараў застаецца актуальнай праблемай. Ужо шмат гадоў знешнія прычыны займаюць трэцяе месца ў структуры смяротнасці жыхароў раёна. З 69 чалавек, якія загінулі летась, 49 былі ў працаздольным узросце. 90% з іх — мужчыны (вось вам і прычыны розніцы ў працягласці жыцця). Ёсць у гэтай сумнай статыстыцы і выпадковыя атручэнні алкаголем. Непакоіць і даволі высокая колькасць самагубстваў. З 13 чалавек, якія добраахвотна пайшлі з жыцця летась, толькі двое пакутавалі на псіхічныя хваробы. Восем чалавек у мінулым годзе загінулі на вадзе, у іх ліку — адно дзіця.

І зноў жа, калі прааналізаваць прычыны траўмаў, якія атрымалі жыхары раёна за год, то амаль у палове выпадкаў прысутнічае алкаголь. Як ні круці, выходзім на сацыяльную праблему, якую трэба вырашаць. Здароўе ж — катэгорыя не медыцынская, а найперш сацыяльна-эканамічная. Колькі затрат вымушана несці грамадства на лячэнне толькі тых людзей, якія атрымалі цялесныя пашкоджанні, траўмы, калецтва ў выніку знешніх прычын!

З года ў год расце колькасць матэрыялаў па медыцынскай тэматыцы ў мясцовых сродках масавай інфармацыі. Прафілактычная работа, здаецца, вядзецца па ўсіх кірунках, але выніковасць яе, якая мае на ўвазе фарміраванне адказнасці кожнага за сваё здароўе і здароўе сваіх блізкіх, застаецца невысокай. Значыць, робім не тое і не так, не знаходзім правільныя шляхі, каб дастукацца да людзей?

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПРА «МОЖНА» І «НЕЛЬГА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Наконт працаўладкавання да мяне звярталася толькі... бабуля. Яна прасіла, каб я дапамог працаўладкаваць яе ўнука. Але там сітуацыя такая: унук не хоча працаваць. Тры гады таму скончыў школу, вучыцца нікуды не пайшоў, цэлымі днямі сядзіць дома і гуляе ў камп'ютарныя гульні. Як я магу дапамагчы ў гэтым выпадку? Прапанаваў, што называецца, стварыць яму «ўмовы». Хлопец гэты жыве з маці, а бабуля з дзедам — асобна. Натуральна, маці гатуе яму есці, бабуля з дзедам даюць грошы на адзенне. Па-першае, не давайце грошай. Па-другое, пакіньце яго аднаго: няхай маці пакуль пажыве ў вас, а ён, магчыма, падумае, як пражыць, калі табе ежа не прыгатавана і ўсё трэба рабіць самому.

А вось працоўныя месцы для нядбайных бацькоў шукаць даводзіцца.

— У мяне ёсць нагрузка, можа, не зусім дэпутацкая, хутчэй, грамадская, — прызнаецца мой суразмоўца. — Я, напрыклад, узначальваю савет апорнага пункта аховы правапарадку аднаго з мікрараёнаў маёй акругі. У склад савета ўваходзяць дырэктары школ, кіраўнікі або намеснікі кіраўнікоў прадпрыемстваў, дырэктар ЖЭС, інспектар па справах непаўналетніх. Гэты савет у тым ліку разглядае пытанні выканання дысцыпліны абавязанымі асобамі — бацькамі тых дзяцей, што ўтрымліваюцца ў дзіцячых дамах. Як правіла, такія бацькі спіліся. Часта трэба шукаць, куды іх можна працаўладкаваць. Там вельмі шмат складаных пытанняў. Аднак вельмі прыемна, калі чалавек пасля гутаркі абяцае больш не піць, і трымае сваё слова.

Прычым тут дэпутат?

Аднак не ўсе просьбы, з якімі звяртаюцца да дэпутата, могуць быць задаволены.

— Яшчэ адзін нюанс, з якім я сутыкаўся, з'яўляючыся дэпутатам ужо Палаты прадстаўнікоў, заключаецца ў тым, што многія грамадзяне лічаць: паколькі ты — прадстаўнік заканадаўчай улады, дык і з законамі «на кароткай назе». Можаш, напрыклад, адмяніць няправільнае, па іх меркаванні, рашэнне суда. Вельмі шмат прыходзіць людзей з такімі пытаннямі. Адзін пенсіянер скардзіўся на тое, што калісьці, у 1980 годзе, яго незаконна звольнілі з працы, ён з прычыны гэтага ўжо неаднаразова судзіўся. За такія справы не бяруся і адразу кажу пра гэта чалавеку. Не мая кампетэнцыя. Або яшчэ прыклад — не могуць з суседам падзяліць 20 сантыметраў зямлі на дачы ў Дзяржынскім раёне. Таксама ўжо ёсць рашэнне суда. Прычым тут дэпутат? Такія пытанні я, натуральна, не вырашаю.

yushkevich@zviazda.by

А горку і арэлі купілі за свае грошы.

ТОЙ САМЫ ДВОРЫК

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Не менш прыгожа ў суседнім пад'ездзе. Старшая па ім Ева Сямёнаўна Шагава — сапраўдны прыклад для астатніх. Яна не чакае, пакуль нехта штосьці зробіць — клумбу пасадзіла сама і даглядае яе. Запэўнівае, што ёй гэта падабаецца. Дачы ў жанчыны няма, а тут ёсць магчымасць у зямлі пакорпацца. Зараз іншыя прыклад бяруць, Ева Шагава гэтаму радуецца. На сваім паверсе яна таксама паставіла кветкі, павесіла фіранкі, паслала лінолеум. Суседзі паверхам вышэй паглядзелі і зрабілі тое ж.

На гэта грошай не шкадуем

— У нас ёсць унікальны дом, ад якога ўсе ў захапленні, — запрашае на тэрыторыю ЖЭУ №8 Таццяна Касаткіна. — Каля 70% яго жыхароў — выключна маладыя людзі. Пяць гадоў таму, калі спраўлялі наваселле, паабяцалі зрабіць з дома сапраўдную цукерку. І зрабілі яе. На першы погляд, звычайная «панэлька», але ад таго, што ўнутры, нельга не прыйсці ў захапленне.

Калі заходзіш у пад'езд дома №15а па вуліцы Яраслаўскай, нібы трапляеш у казку. Прыгожа — вачэй не адвесці. Фарбы купілі жыхары, а вось творчасцю займалася мастачка з ЖЭУ. На першым паверсе знаходзіцца спецыяльны куток для наглядной агітацыі: трэба, каб кожны ведаў свае правы і абавязкі.

— А яшчэ кажуць, што моладзь у нас неактыўная, — здзіўляецца Таццяна Касаткіна. — Калі некалькі гадоў таму зрабілі першы пад'езд — ён у горадзе быў прызнаны найлепшым. Зараз зроблены тры пад'езды. Калі дэпутаты былі тут, жыльцы паабяцалі, што пад'ездамі не абмяжуюцца. У выніку летась занялі 2-е месца сярод дваровых тэрыторый.

Сёлета жыхары купілі горку, арэлі, камунальнікі зрабілі альтанку з закупленых жыхарамі дошак. У планах — футбольная і баскетбольная пляцоўкі.

— Зробім і разметку для аўтамабіляў, — кажа Таццяна Касаткіна. — Кіраўнік адміністрацыі прыязджаў, размаўляў з жыхарамі, яны дзяліліся планамі, казалі, чаго ім не хапае. Ён абяцаў дапамагчы.

Старшая па пад'ездзе Таццяна Міхайлоўская гатова падзяліцца вопытам. Прызнаецца, што дамагчыся такіх вынікаў можна толькі дзякуючы ўпартасці.

— Большасць з нас не жадае жыць у брудзе. Калі нешта трэба набыць для агульных патрэб, вывешваем аб'яву, а потым ідзём па кватэрах збіраць грошы. Усе ставяцца з разуменнем. Прыемна, што мысленне людзей паступова мяняецца. Яны імкнуцца жыць прыгожа.

Фота аўтара

zigulya@zviazda.by

Прыгожа жыць не забароніш (бульвар Непакораных, 7).

жыллё

ПАКУЛЬ ГРОМ НЕ ГРЫМНЕ...

Не разлічваешся за жыллёва-камунальныя паслугі — можаш пазбавіцца кватэры

Атрымаўшы нядаўна «жыроўку», аўтар гэтых радкоў звярнуў увагу не толькі на ўласныя жыллёва-камунальныя плацяжы. На зваротным баку быў надрукаваны спіс грамадзян, якія стаяць у чарзе на высяленне з кватэр па УЖРЭП Ленінскага раёна г. Гродна. У ім — 96 наймальнікаў (уласнікаў) жылых памяшканняў з пратэрмінаванай запазычанасцю перад ЖКГ. «Лідар», паводле апошніх звестак, завінаваціўся каля 13 мільёнаў рублёў.

Фота Mixaira ICAHAHKI.

Вымушаны пераезд...

«Заўтра разлічуся...»

Дазваніцца даўжнікам удаецца не заўсёды, бо ў некаторых з прычыны няплаты заблакіраваны дамашні тэлефон, праблема і з мабільнай сувяззю. А калі дазвонішся, то, як правіла, ад неплацельшчыкаў гучаць абяцанкі, што неўзабаве абавязкова разлічацца.

— Яўген Барысавіч, чаму не трымаеце сваё абяцанне пагасіць запазычанасць? — звяртаецца **намеснік начальніка разліково-даведачнага цэнтра №2 УЖРЭП Ленінскага раёна г. Гродна Кацярына ДЗЯШКЕВІЧ** да наймальніка адной з кватэр шматпавярхоўкі па вуліцы Дзяржынскага.

За паслугі ЖКГ ён не плаціць ужо тры месяцы, доўг разам з пеняй складае 900 тысяч рублёў. Але той запэўнівае, што на гэтым тыдні разлічыцца. У адваротным выпадку, як папярэджвае Кацярына Яўгенаўна, адключаць святло. Дарэчы, такую меру да яго ўжо прымянялі. Пасля частковай аплаты чалавеку пайшлі насустрач — святло ў кватэру вярнулі. Аднак зноў запазычанасць...

Наступны званок — у арэндную кватэру, за якую не заплачана ўжо каля 13 мільёнаў рублёў. Валерый Часлававіч у няпростай сітуацыі: працаваў індывідуальным прадпрымальнікам, аднак трапіў у бальніцу і зараз работы не мае, развёўся з жонкай. Кажа, што брат павінен выслаць яму грошы на разлік з ЖКХ — будзе прадаваць машыну.

Паводле апошніх звестак РДЦ №2 УЖРЭП Ленінскага раёна г. Гродна, пратэрмінаваныя даўгі тычацца 442 рахункаў (каля 3% ад агульнай колькасці), прычым у 87 выпадках запазычанасць больш чым трохмесячная. Увогуле неплацельшчыкі завінаваціліся за паслугі ЖКГ 132,7 мільёна рублёў.

— Пераважную частку гэтых людзей мы ўжо добра ведаем, і яны нашых спецыялістаў — таксама. Тэлефануем неплацельшчыкам, наведваем іх па месцы жыхарства, выклікаем на пасяджэнні камісіі, якія штотыднёва праводзяцца з даўжнікамі ў раённай адміністрацыі, — кажа Кацярына Дзяшкевіч.

Можна застацца без святла і вады...

У рабоце з даўжнікамі ўжо выпрацавалі сістэму. Не паступіла аплата за адзін месяц — званок наймальніку ці ўласніку кватэры, напамін аб доўгу ў рахунку-квітанцыі. Два месяцы не плаціць — атрымлівае папярэджанне аб адключэнні ад камунальных паслуг. Трохмесячная запазычанасць — у суд накіроўваюць іск аб прымусовым спагнанні доўгу з зарплаты, пенсіі. Злосным неплацельшчыкам адключаюць святло і ваду.

— Апошні спосаб барацьбы з неплацельшчыкамі, мяркуючы па нашай практыцы, з'яўляецца асабліва дзейсным. Адключылі ад электра- і водазабеспячэння — нарэшце пачынаюць разлічвацца. Праўда, такія меры цяжка прымяніць, калі ў сям'і непаўналетнія дзеці, на чым нярэдка і спекулююць даўжнікі. Маўляў, як жа нашым дзеткам без святла і вады? — зазначае Кацярына Дзяшкевіч.

Сапраўды, калі ў сям'і, напрыклад, школьнік, то на працягу навучальнага года нельга адключыць гэтую кватэру ад камунальных паслуг. Аднак летам на такі крок у дачыненні да некаторых неплацельшчыкаў ўсё ж вымушаны былі пайсці. І падзейнічала: адразу ж знайшліся сродкі на пагашэнне запазычанасці. Тым больш што зараз сумы камунальных плацяжоў значна меншыя, чым у ацяпляльны перыяд.

Праўда, тэхнічная магчымасць адключыць кватэру даўжніка ад святла ёсць не заўсёды. Калі лічыльнікі знаходзяцца на лесвічнай пляцоўцы, то праблемы не існуе. А калі ў кватэры, то адключыць святло больш складана, бо неплацельшчыкі або дома не знаходзяцца, або дзверы не адчыняюць. Здараецца і так, што ў адной кватэры ў ізаляваных пакоях пражываюць два наймальнікі, у кожнага — свой рахунак па аплаце за жыллёва-камунальныя паслугі. Да аднаго пытанняў няма, а другі — даўжнік. Але як пазбавіць апошняга святла, не парушыўшы правы іншага чалавека?

...І нават без жылплошчы

Увогуле пагроза адключэння святла і вады многіх прымушае плаціць. А тых, каму і гэтая мера «да лямпачкі», чакае іншая, яшчэ больш сур'ёзная, — высяленне з кватэры.

Рашэнне аб высяленні даўжніка (з прадастаўленнем яму іншага жылля меншай плошчы, з горшымі спажывецкімі якасцямі) прымаецца толькі ў судовым парадку. Робіцца гэта не адразу пасля падачы іску. Спачатку з даўжніком праводзяць выхаваўчую работу: спрабуюць пераканаць яго ў неабходнасці плаціць за жыллёва-камунальныя паслугі, даюць час на пагашэнне запазычанасці. У некаторых сітуацыях магчымы нават варыянт рэструктурызацыі доўгу на пэўны перыяд без налічэння пені. Аднак калі ніякія меры выніку не даюць — тады выносіцца судовы вердыкт аб высяленні.

Летась на неплацельшчыкаў, якія знаходзяцца ў сферы адказнасці РДЦ №2 Ленінскага раёна г. Гродна, падалі ў суд 11 іскаў. 5 кватэранаймальнікаў з даўгамі разлічыліся, а 6 — былі выселены. Назаўсёды, без права вярнуцца ў страчаную кватэру. Пры гэтым запазычанасць, што паслужыла прычынай высялення, спісанню не падлягае — яна па-ранейшаму застаецца за даўжніком.

Пасля высялення на іншую жылплошчу даўжнікі паводзяць сябе па-рознаму. Напрыклад, адзін з іх, пераехаўшы з двухпакаёвай кватэры ў аднапакаёўку, нешта ўсё ж усвядоміў — плаціць за новае жыллё і паступова разлічваецца за ранейшае. Аднак бывае і інакш. За няплату іншаму мужчыну адключалі святло, ваду, а потым па рашэнні суда выселілі з двухпакаёўкі ў адзін з пакояў кватэры з агульнай кухняй. У дзень пераезду ён адчыніў дзверы толькі па патрабаванні супрацоўнікаў міліцыі. А што зараз? На ім не толькі вісіць запазычанасць за ранейшую кватэру (адміністрацыя раёна перадала яе пад камерцыйнае жыллё), але і накопліваюцца даўгі на новым месцы. Сітуацыя тупіковая: якія меры яшчэ можна прымяніць? Наогул выселіць з горада? Але на якую жылплошчу? Такога жылля сёння ў распараджэнні ЖКГ няма.

Дарэчы, ужо з'явіліся злосныя неплацельшчыкі і за арэндныя кватэры. Здавалася б, ведаеш умовы разліку за такое жыллё і павінен рэальна сувымяраць з імі свае фінансавыя магчымасці. Але... У адным з выпадкаў доўг дасягнуў ужо 12 мільёнаў рублёў, жанчыну з непаўналетнімі дзецьмі з гэтай кватэры выселілі. Прычым, калі наймальніку памяшкання дзяржаўнага жыллёвага фонду прадастаўляюць іншае (няхай і меншай плошчы, горшае па спажывецкіх якасцях), то ў дачыненні да даўжнікоў за камерцыйнае жыллё гэта не прадугледжана.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

prakopchik@zviazda.by

...З ПАМЕТКАЙ «ТЭРМІНОВА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Выходзім на вуліцу, а там яна. Неэстэтычна! — яе «аргумент». Але ж, калі адпаведныя нарматывы не парушаны, чым улада дапаможа? Бадай, многім не падабаецца тое, што відаць з акна. Але ж гэта не звалка ля жылля. Пытанне густу...

Вылучыўся таксама зварот наконт «парушэння» дзяржаўнай справаздачнасці. Пенсіянер з Расонскага раёна лічыць, што ва ўпраўленні аховы здароўя ўтойваюць сапраўдную колькасць самагубцаў. А прафілактыка гэтай з'явы, на яго погляд, не дае станоўчых вынікаў. Няўжо суразмоўцу гэта нецікава? Некарэктны зварот — без сутнасці. Хоць пытанне праблемнае і зроблена многае для прафілактыкі. Наконт «утойвання» сапраўдных лічбаў — у чым інтарэс нашых медыкаў?

Іншыя грамадзяне прасілі падтрымкі ў паляпшэнні транспартнага абслугоўвання ў глыбінцы, дапамогі ва ўборцы збожжавых на прыватных участках... Агучана была і «вечная праблема» — зямельная. Колькі прыкладаў, калі суседзі не могуць падзяліць сантыметры памежнай зямлі. Такія і скардзяцца адзін на аднаго і судзяцца. І лічаць, што ўлада павінна стаць менавіта на іх бок... Спрэчкі цягнуцца гадамі, дзесяцігоддзямі.

— Падчас аналізу скаргаў і заяў на абласным узроўні ўлады, напрошваецца вывад, што пытанні можна было б вырашыць на месцах. Але думаю, не трэба так рэзка адмяжоўвацца. Бо чалавек такі: яму здаецца, што чым вышэй ён звернецца, тым хутчэй вырашыць сваё пытанне. А калі гутарыш, высвятляецца. што грамадзянін не звяртаўся ў сельсавет, да раённай улады... Увогуле правядзенне прамых тэлефонных ліній — практыка добрая і яе трэба працягваць, — лічыць Аляксандр Ацясаў.

Безумоўна, такая форма работы з людзьмі карысная як для выхароў краіны, так і для ўлады. Прадстаўнікі апошняй маюць магчымасць, як кажуць, за малым бачыць вялікае. Дыялог з грамадзянамі — гэта і своеасаблівы маніторынг актуальных праблем насельніцтва, рэгіёна наогул.

pukshanski@zviazda.by

АДКУЛЬ МІНУС»?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Сяргей ВАСІЛЕЎСКІ, галоўны ўрач Белаазёрскай гарадской бальніцы:

— Яшчэ ў мінулым стагоддзі даследчыкі-дэмографы выявілі прамую залежнасць дэмаграфічнай дынамікі ад духоўнага стану грамадства. Дрэнны духоўны стан адбіваецца не столькі на паказчыках узроўню смяротнасці (яе можна часткова паніжаць з дапамогай высокатэхналагічнай медыцыны і развітай сацыяльнай сістэмы), колькі на самім жаданні нараджаць дзяцей. Устаноўка на прыярытэт пачуццёвых, фізічных задавальненняў перад духоўнымі прывяла да таго, што сіла эгаізму аказалася вышэйшай за патрэбу мець дзяцей. І ў выніку дзіця нярэдка ўяўляецца для маці не як непараўнальная каштоўнасць, а як канкурэнт ў валоданні жыццёвымі дарамі. Часам падсвядома, а то і свядома маці прыходзіць да высновы: «Навошта нараджаць канкурэнта?»

Свабода, на жаль, прыводзіць да вызвалення не толькі найлепшага ў чалавеку, але і найгоршага. Дэмаграфічныя даследаванні паказваюць, што больш за дзве трэція прычын дэпапуляцыі звязаны з такімі ўзніклымі ў постсавецкі перыяд сацыяльна-псіхалагічнымі феноменамі, як сацыяльная дэпрэсія, апатыя і агрэсія.

Адсюль цэлы шэраг прычын, якія спрыяюць дэмаграфічнаму ўпадку. Ну, напрыклад, згасанне інтарэсу да процілеглага полу, звязанае з так званай сексуальнай рэвалюцыяй. Індустрыя інтымных забаў, навязлівая сексуальнасць масавай культуры робяць рэальных жанчын не такімі прывабнымі, як «прыгажуні з вокладак», а дабаўце сюды яшчэ і рост фемінізму і сексуальных вычварэнняў. Акрамя таго, у апошні час заходняя маскультура культывуе інфантылізм дарослых: калі 30-40-гадовыя людзі паводзяць сябе так, быццам ім па 18-20 гадоў — імкнуцца «ўзяць ад жыцця ўсё», аддаючы ўзамен мінімум. Усё гэта, на жаль, уплывае на духоўны свет чалавека, які ўступае ў жыццё, на яго маральны складнік.

Многія асацыяльныя з'явы: алкагалізм, наркаманію, сацыяльнае сіроцтва, злачыннасць, суіцыды — мы можам характарызаваць як дэмаграфічныя пагрозы, бо яны ўплываюць на нараджальнасць і смяротнасць, але ж іх карані — у сферы светапогляду. Таму мы не маем права не ўздзейнічаць на гэтую сферу. Лічу, што многія маладыя людзі гатовы прыняць традыцыйныя для нашай культуры каштоўнасці, але яны іх не ведаюць. Іх галовы забіты іншым — тым, што навязвае масавая культура праз СМІ.

Думаю, што мы паступова прыйдзем да распрацоўкі і прыняцця законаў, якія будуць абараняць менавіта мараль чалавека. Але не варта сядзець склаўшы рукі на мясцовым узроўні і сёння. Скажам, грамадскі савет па маральнасці з удзелам прадстаўнікоў традыцыйных для нашай краіны рэлігійных канфесій ужо цяпер можа выпрацаваць нейкія падыходы і крокі для паляпшэння становішча нават у сваім раёне. Трэба вучыць моладзь усяму самаму добраму.

* * *

Нейкаму скептыку можа падацца, што на занадта глабальнае замахнуліся дэпутаты раённага Савета. Ну, што можна зрабіць у асобным раёне: «адключыць» інтэрнэт альбо забараніць не найлепшыя фільмы? Але старшыня раённага Савета Мікалай Чыж лічыць, што паспрыяць прыняццю законаў, якія будуць ахоўваць грамадскую мараль, можа і павінна ініцыятыва менавіта на месцах. На гэты раз дэпутаты прынялі рашэнне рэкамендаваць кіраўнікам працоўных калектываў заахвочваць тых працаўнікоў, якія вядуць здаровы лад жыцця. А адпаведныя аддзелы райвыканкама атрымалі заданне распрацаваць праграму мерапрыемстваў, накіраваных на адраджэнне традыцыйных сямейных каштоўнасцей. Некаторыя прапановы пакуль засталіся на ўзроўні дыскусіі — для іх яшчэ прыйдзе час.

yackevich@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА
Продавец: Открытое акционерное общество «Кожевник», 212003, г. Могилев, ул. Челюскинцев, 137, (222) 31-42-83.
Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62.

Лот №1. Изолированное помещение с инв. №700/D-113703, площадью 211,6 кв.м, расположенное по адресу Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 137/1-1, наименование: изолированное помещение, назначение: производственное помещение; капитальное строение с инв.№700/С-48917, площадью 572 кв.м, расположенное по адресу Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 137, наименование: шерстомойный цех, назначение: здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий; МБП, компьютерная техника в количестве 49 наименований (согласно перечня). Имущество расположено на земельном участке с кадастровым №740100000003001290 (23/40 доли в праве аренды). Начальная цена: 1 059 886 667 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 105 988 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 52 995 000 бел. руб.
Лот №2. Гидравлическая двоильная машина Rizzi SR6/3000 (инв. №119). Начальная цена: 600 160 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 60 016 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 30 008 000 бел. руб.
Лот №3. Молот пневматический МВ-412 (инв. №1319). Начальная цена: 13 333 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 1 330 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 666 500 бел. руб.
Лот №4. Станок токарно-винторезный 163 (инвентарный №847). Начальная цена: 16 270 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 1 627 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 813 500 бел. руб.
Лот №5. Станок токарно-винторезный 1А62 (инвентарный №837). Начальная цена: 5 020 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 502 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 251 000 бел. руб.
Лот №6. Станок поперечно-строгальный (инвентарный №846). Начальная цена: 3 510 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 351 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 175 500 бел. руб.
Лот №7. Станок фрезерный горизонтально-консольный (инвентарный №836). Начальная цена: 18 930 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 1 893 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 946 500 бел. руб.
Лот №8. ЗИЛ 5301 грузовой платформа тентовая, регистрационный знак АА 7135-6, цвет серо-голубой. Начальная цена: 36 000 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 3 600 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 1 800 000 бел. руб.
Лот №9. MAZ 53366 грузовой платформа, регистрационный знак ТМ9856, цвет серый, 1997 г.в. Начальная цена: 59 100 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 5 910 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 2 955 000 бел. руб.
Лот №10. Погрузчик МТЗ-82 ПО-26, номерной знак 7144, серия ТА-6, 2009 г.в. Начальная цена: 127 053 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 12 705 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 6 352 650 бел. руб.
Лот №11. Прицеп тракторный 2ПТС-4.5, регистрационный знак ТВ-6 2053, 2013 г.в. Начальная цена: 33 500 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 3 350 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 1 675 000 бел. руб.
Лот №12. MAZ 6312А5 370-010, регистрационный знак АВ 0443-6, цвет зеленый, 2009 г.в. Начальная цена: 314 310 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 31 431 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 15 715 500 бел. руб.
Лот №13. Погрузчик экскаватор Карпатец, номерной знак 0647, серия МЖ, 1990 г.в. Начальная цена: 32 700 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 3 270 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 1 635 000 бел. руб.
Лот №14. Грузопассаж-фургон УАЗ-3909, 1997 г.в., цвет белая ночь, номерной знак ТМ5309. Начальная цена: 21 600 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 2 160 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 1 080 000 бел. руб.
Лот №15. Трактор МТЗ-80 номерной знак 0645, серия МЖ, 1989 г.в. (инв. №1884). Начальная цена: 45 900 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 4 590 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 2 295 000 бел. руб.
Лот №16. Пресс гидромерийный 07591Р4 (инв. №1296). Начальная цена: 70 470 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 7 047 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 3 523 500 бел. руб.
Лот №17. Прицеп бортовой MAZ 892600-(017-02), регистрационный знак А 2733 А-6, цвет серый, 2010 г.в. Начальная цена: 39 500 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 3 950 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 1 975 000 бел. руб.
Лот №18. Станок заточной 3 А64 (инвентарный №1556). Начальная цена: 3 170 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 317 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 158 500 бел. руб.

Торги состоятся **28.09.2015 г. в 12.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в КУП «Витебский областной центр маркетинга». Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в КУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и подачи заявлений на участие в торгах: **с 26.08.2015 с 8.30 по 25.09.2015 г. до 17.30.**

Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов заявление на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица – доверенности, выданной представителю юр. лица (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представители юр. лиц РБ предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо явившемуся для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 5 (пяти) дней со дня проведения торгов возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов подписать договор купли-продажи; оплатить предмет торгов и НДС в размере 20% от цены продажи имущества в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Сумма задатка перечисляется на р/с 3012010512470 в филиале 700 МОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 536, УНП 700049385. Получатель платежа: ОАО «Кожевник». Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее, чем за 5 дней до даты их проведения. Ознакомление с объектом осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. С МБП и компьютерной техникой можно ознакомиться по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 137. **Контактный тел. (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.**

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказная за выпуск КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: **ГЕРАСІМОВІЧ С.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **АЦЯСАЎ А.Я.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **НАВУМЕНКА А.В.**, старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.022. Нумар падпісаны ў 19.30 25 жніўня 2015 года.

ПАВЕЛ СУХОЙ: ЗВЫШГУКАВАЯ СЛАВА,

або Шлях ад гомельскага гімназіста да авіяканструктара, які лепш за іншых бачыў будучыню

У 1903—1908 гадах у свеце пачаўся «авіябум». Браты Уілбур і Орвіл Райт, прадпрымальныя амерыканцы, якія першымі ўзнялі ў паветра лятальны апарат, здзейснілі сапраўдную рэвалюцыю ў гісторыі чалавецтва. У 1908 годзе яны прыехалі ў Парыж і ўстанавілі там першыя сусветныя рэкорды на аэрапланах: працягласць палёту — 2 гадзіны 20 хвілін, далёкасць — 50 км, максімальная вышыня ўздыму — 110 м.

Царская Расія жыла тым часам іншымі праблемамі. Толькі што закончылася ганебная вайна на Далёкім Усходзе з японцамі, па ўсёй краіне пракаціліся бунты, названыя пазней Першай рускай рэвалюцыяй. Імперыя літаральна ўзнялася на дыбы: было зразумела, што жыць так, як раней, ужо нельга, патрэбен рывок — не конь і плуг пацягнуць наперад краіну, а навука і прагрэс у вытворчасці. Пачыналіся нябачаныя раней пераўтварэнні ўрада Сталыпіна — і ў горадзе, і ў вёсцы... І тут галоўным было — не дапусціць развалу патрыярхальнай краіны, пусціць яе ў ход спакойна, абдумана, прадказальна. Патрабаваліся адпаведныя кадры. Ва ўсіх сферах жыццядзейнасці дзяржавы.

...Любы аўтар, пішучы пра якую-небудзь знакамітасць, заўсёды хоча знайсці першыя сведчанні таленту свайго героя ў яго дзяцінстве. З кімсьці гэта ўдаецца зрабіць без праблем. А з некім (гэта ў большасці выпадкаў) бываюць цяжкасці. Скажам, у дзяцінстве ў сына вясковага настаўніка Паўла Восіпавіча Сухога, які з'явіўся на свет 10 ліпеня (22-га па новым стылі) 1895 года, ніякіх прыкмет будучай геніяльнасці не знайсці. Што, зрэшты, не так ужо і важна. Значна важней тое, наколькі ўпартым і ў той жа час летуценным быў наш герой. Таму што геній — гэта, як казаў вынаходнік Томас Эдысан, адзін працэнт натхнення і дзевяноста дзевяць працэнтаў поту.

ПАВЕЛ Сухой нарадзіўся ў мястэчку Глыбокае Дзісенскага павета Віленскай губерні. Яго дзед, Андрэй Аляксеевіч Сухі, быў прыгонным селянінам у памешчыка Гіцэвіча ў маёнтку Вязынь, але з маладых гадоў вызначаўся кемлівым розумам і руплівасцю ў працы, за што Гіцэвіч адправіў яго вучыцца ў Чарнігаўскую школу пчаляроў, якую ён скончыў у 1837 годзе. Бацька, Восіп Андрэевіч, маючы таксама выдатныя здольнасці да навукі, скончыў Маладзечанскую настаўніцкую семінарыю і ўсё жыццё прапрацаваў настаўнікам. Ажаніўся ён са сваёй зямлячкай Кацярынай Якаўлеўнай Гісіч, якая нарадзіла яму пяцярых дзяцей — чатырох дзяўчынак і аднаго хлопчыка — Паўла. Іх усіх выхоўвалі ў праваслаўных традыцыях, вучылі музыцы. Вялікай папулярнасцю ў сям'і карыстаўся хатні рукапісны часопіс «Молодая поросль», куды можна было запісаць сачыненне, верш, пажаданне. У Восіпа Андрэевіча была вялікая бібліятэка, але адну кнігу асабліва шанавалі. Гэта быў томік першых вершаў Якуба Коласа з асабістым аўтографам аўтара: «Паважанай Лізавеце Якаўлеўне на памяць ад аўтара».

Тут хацелася б зрабіць невялікае адступленне і прывесці цытату з размовы Паўла Восіпавіча з яго калегам-авіяканструктарам Алегам Сяргеевічам Самайловічам:

> *«Маё сапраўднае прозвішча не Сухой, а Сухі (націск на апошнім складзе). Мы абодва з вамі беларусы, і толькі таму я вам гэта расказваю. Калі я нарадзіўся і мне давалі ў царкве імя, дзяк аб'явіў, што ён не ведае такога прозвішча — Сухі, таму ў дзіцяці будзе прозвішча Сухой. Вось такая гісторыя».*

У 1900 годзе Восіпу Андрэевічу прапанавалі загадваць школай у Гомелі, і ўся вялікая сям'я перабралася ў горад на Сожы — даволі буйны прамысловы цэнтр. Тут выходзяць газеты, працуюць тэатры, шмат аб чым гаворыць народ на вуліцы, у лаўках, на рынку. Павел, як і ўсе, напэўна, хлопчыкі яго ўзросту (хто меў магчымасць), з захапленнем чытае артыкулы аб авіяцыі і лётчыках, разглядае фатаграфіі і малюнкі лятальных апаратаў, але авіяцыя яшчэ не становіцца яго запалам, патрэбай жыцця. Можа быць, адной з прычын гэтага з'яўляецца тое, што яго бацькі і сёстры больш цікавяцца навінкамі літаратуры і мастацтва, чым тэхнікі.

Праз шмат гадоў Павел Восіпавіч адзначыць, што самым моцным уражаннем дзіцячых гадоў, якое вызначыла яго лёс, была непасрэдная сустрэча з авіяцыяй: ён назіраў за палётам Сяргея Утачкіна, які тады гастраляваў, калі можна так сказаць, па розных гарадах Расіі. Тая першая сустрэча з самалётам — гэта быў «Фарман» — пакінула ў жыцці гімназіста Сухога незвычайна глыбокі след. Вось як ён сам успамінаў пра яе:

> *«Мы спыніліся, вуркатанне даносілася з неба. Мы тады ўжо ведалі пра існаванне самалётаў і таму адразу вырашылі, што ў паветры не што іншае, як самалёт. А вось і ён паказаўся з-за даху гарадской управы. Самалёт ляцеў нізка, і мы добра бачылі яго абрысы. Лётчык сядзеў пад верхнім крылом у атачэнні незлічоных рэек і тросаў. Хваставое апярэнне было такім вялікім, што мы з цяжкасцю вызначылі, дзе нос, а дзе хвост самалёта... Вось ён праляцеў над горадам і схаваўся за цёмна-сіняй паласой лесу, а мы ўсё стаялі як зачараваныя і глядзелі ў яго бок. У вушах яшчэ чулася стракатанне рухавіка. З таго часу самалёт трывала ўвайшоў у маю свядомасць, я часта думаў пра людзей, якія на іх лётаюць і якія іх будуюць».*

І першае, што гімназіст Сухой зрабіў, прыйшоўшы дадому, — гэта забраўся на гарышча і пачаў майстраваць уласную мадэль аэраплана. На жаль, узляцець яна не здолела: у малога «канструктара» не было ні ведаў, ні вопыту, ні ўяўленняў аб тым, як менавіта лятаюць самалёты. Што ж, недахоп інфармацыі ніколі ні да таго, ні асабліва пасля Сухога не спыняў. Калі табе нешта невядома, значыць, пра гэта трэба даведацца як мага больш! І будучы авіяканструктар пачынае чытаць аб авіяцыі ўсё, што толькі можа знайсці ў Гомелі. Ён стаў уважліва прыглядацца да фатаграфій аэрапланаў, шукаць газеты, часопісы і кнігі, дзе можна было запазычыць хоць што-небудзь новае. А калі ў рукі аднойчы трапіў артыкул «бацькі рускай авіяцыі» М. Я. Жукоўскага, выкладчыка Імператарскага тэхнічнага вучылішча ў Маскве, ён па-сапраўднаму «захварэў» авіяцыяй і ўжо жадаў сам канструяваць і будаваць самалёты.

Ужніўні 1914 года пачалася Вялікая Еўрапейская вайна, у якой на ўвесь голас заявіў пра сябе новы род войск — ваенная авіяцыя. Паветраны флот Расіі па колькасці баявых самалётаў перад пачаткам вайны быў шматлікім. Ён налічваў 250 самалётаў. Але якіх-небудзь істотных пераваг рускай арміі гэта не прынесла. Большасць аэрапланаў была састарэлых канструкцый і «замежнага паходжання», без дастатковага забеспячэння запаснымі часткамі. Толькі 20% паветранага флоту Расіі складалі айчынныя самалёты, сярод якіх вылучаўся «Ілья Мурамец» кіеўскага канструктара Ігара Сікорскага. У 1914-м Паўла Сухога на фронт не ўзялі — не дасягнуў прызыўнога ўзросту. Павел вырашыў: прыйшоў час штурмаваць маскоўскае тэхнічнае вучылішча. І як толькі гімназічны атэстат апынуўся ў яго на руках, бацька тут жа перадаў усе неабходныя для паступлення дакументы свайму маскоўскаму свяку. І хто б ведаў, што той, баючыся страціць паперы, здаў у прыёмную камісію не арыгіналы, а копіі! Менавіта на гэтай падставе Сухому і адмовілі ў прыёме. У выніку ён у 1914 годзе стаў студэнтам іншай легендарнай ВНУ — Маскоўскага ўніверсітэта (быў залічаны на першы курс матэматычнага факультэта).

Але ўсе думкі Сухога звернуты да тэхнічнага вучылішча, і на наступны год ён робіць новую спробу, на гэты раз — удалую.

Цяпер Павел слухае лекцыі свайго любімага прафесара Жукоўскага і займаецца ў яго гуртку паветраплавання: будуе планёры і мадэлі самалётаў. Гурток, акрамя яго, наведваюць такія вядомыя ў будучыні канструктары, як Андрэй Тупалеў, браты Архангельскія, браты Пагоскія, Уладзімір Петлякоў, Барыс Сцечкін. Усяго год займаўся Павел у гуртку Жукоўскага. Яго прызываюць на ваенную службу, і пасля заканчэння школы прапаршчыкаў ён ідзе на фронт. Служыць Павел Восіпавіч у... артылерыі. Менавіта тут, на фронце, ён усвядоміў, якую велізарную ролю ў бітвах адыгрывае ваенная авіяцыя: бачыў, як «Ілья Мурамец» бамбіў нямецкія пазіцыі і знішчыў некалькі варожых батарэй, назіраў за жорсткім боем рускага лётчыка на французскім «Маране» з немцам на «Альбатросе», ведаў, што камандаванне часта выкарыстоўвае даныя паветранай разведкі.

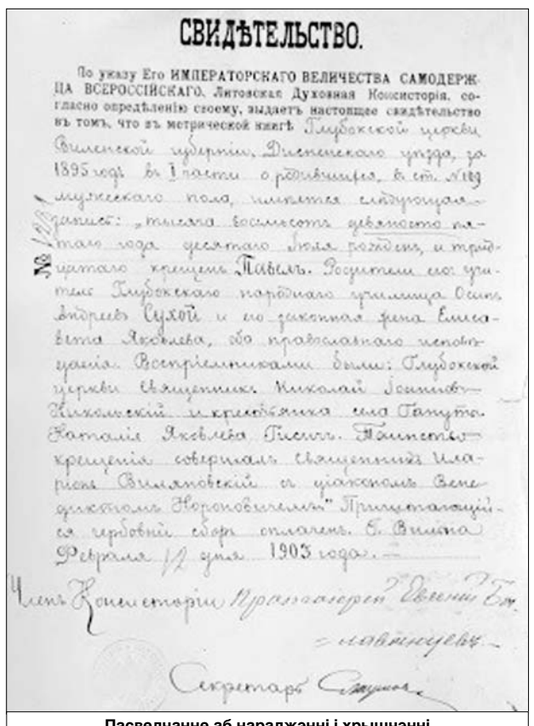
СВИДѢТЕЛЬСТВО.

По указу Его ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО, Литовская Духовная Консисторія, согласно опредѣленію своему, выдала настоящее свидѣтельство въ томъ, что въ метрической книгѣ Глубокской церкви Дисненскаго уѣзда, за 1895 годъ, въ 1 части о рожденныхъ, въ стр. 117 мужескаго пола, записана слѣдующая запись: „тысяча восемьсотъ девятаго пятаго года декабря 30-го дня рождёнъ, и трёхъ-дневно крещенъ Павелъ. Родители его: законные Глубокскаго народнаго училища Осипъ Андреевъ Сухой и законная жена Елисавета Яковлева, оба православнаго исповѣданія. Восприемниками были: Глубокской церкви Священникъ Николай Зосимовъ, Никольскій и крестьянка сего Глубокаго Наталія Яковлева Пясецкая. Таинство крещенія совершилъ Священникъ Іоаннъ Виленскій, и уставное Великокняжеское Литовское Привилегіи и гербовый сборъ сполна. Б. Вилно Февраля 17 дня 1903 года.

Членъ Консисторіи Протоіерей Евгеній Ев...

Секретарь Сав...

Пасведчанне аб нараджэнні і хрышчэнні П. Сухога ў царкве Глыбокага.

Можна сказаць, што ў гэты момант ён выйшаў на старт свайго будучага «палёту». Ваенная кар'ера мала вабіла артылерыйскага афіцэра. І пасля заключэння Брэсцкага міру прапаршчык Сухой без шкадавання пакідае сваю часць і вяртаецца ў Маскву: жадае працягваць вучобу ў тэхнічным вучылішчы. Але тое зачынена пасля рэвалюцыі, і невядома, калі адкрыецца. Таму Павел вырашае вярнуцца на радзіму, да бацькоў. Яму прапанавалі працу настаўніка матэматыкі ў горадзе Лунінцы, што непадалёк ад Брэст-Літоўска, і Павел з'язджае туды. Здабываючы ў навакольных вёсках прадукты, Павел захварэў на сыпны тыф, а потым перанёс шкарлятыну, якая дала ўскладненне на горла. Маючы добры слых і прыемны тэнар, у юнацтве ў коле сям'і Павел часам спяваў. Цяпер, пасля перанесенага захворвання, ён нават гаварыў прыглушана, з цяжкасцю. Можа быць, таму ў далейшым ён наогул адмоўчваўся ў кампаніі і праславіўся «маўчуном». З гэтай прычыны калегі па працы лічылі, што Павел Сухой «некалькі сухаваты» ў зносінах.

У 1920 годзе выйшла пастанова Савета Народных Камісараў аб вяртанні студэнтаў у вышэйшыя навучальныя ўстановы, і Павел паехаў у Маскву працягваць вучобу. Ён пасяліўся ў студэнцкім інтэрнаце. Памяшканне было маленькае, а студэнтаў, якія не мелі «даху над галавой», шмат. Некаторым даводзілася спаць наўпрост на падлозе. У 1923 годзе Павел Восіпавіч ажаніўся з выкладчыцай французскай мовы лунінецкай школы Соф'яй Феліксаўнай Цянчынскай. Яна пасля ад'езду Паўла засталася ў Гомелі і працавала ў школе, а потым таксама адправілася ў Маскву дапамагаць аўдавелай сястры. У Маскве Соф'я Феліксаўна паступіла на працу ў толькі што створаны Інстытут фізкультуры — выкладчыцай замежнай мовы. Выпадкова яны сустрэліся на вуліцы і больш не расставаліся ўжо ўсё жыццё. Жылі ў маленькім пакойчыку. Тут у іх нарадзілася дачка Ірына.

Упачатку 1924-га, яшчэ не скончыўшы тэхнічнае вучылішча, Павел Восіпавіч ўладкоўваецца чарцёжнікам у Эксперыментальны аэрадынамічны аддзел Цэнтральнага аэрагідрадынамічнага інстытута — славутага ЦАГІ. У тым жа годзе ён пачынае працу над дыпломным праектам. Яго кіраўніком прызначаюць Андрэя Мікалаевіча Тупалева. Абарона дыплома прайшла паспяхова. У пасведчанні аб заканчэнні МВТВ запісана: «У сакавіку 1925 года П.В. Сухой падвергнуўся выпрабаванням у Дзяржаўнай кваліфікацыйнай камісіі і абараніў працу на тэму: «Аднамесны знішчальнік з маторам 300 к.с.». П.В. Сухому прысвойваецца кваліфікацыя інжынера-механіка». Тупалеў высока ацаніў здольнасці свайго дыпломніка і запрасіў яго на працу ў канструктарскі аддзел ЦАГІ. Так спраўдзілася мара Паўла Восіпавіча: ён пачаў працаваць у брыгадзе паплечніка А. М. Тупалева, А. М. Пуцілава у якасці інжынера-канструктара.

Авіяцыйны аддзел ЦАГІ адразу выступіў з наватарскіх пазіцый у айчынным самалётабудаванні — яго супрацоўнікі першымі ў СССР выказаліся за стварэнне суцэльнаметалічных самалётаў. Спачатку быў выпушчаны АНТ-1 змешанай канструкцыі, потым АНТ-2 — суцэльнаметалічны. Далейшую распрацоўку ідэй, закладзеных у АНТ-2, Тупалеў даручыў брыгадзе маладога інжынера-канструктара Паўла Сухога і паставіў перад імі нялёгкую задачу — стварыць першы суцэльнаметалічны знішчальнік для серыйнай вытворчасці, які б па сваіх даных пераўзыходзіў найлепшыя замежныя аналагі. І вось першы вытворчы іспыт. Да 1927 года быў пабудаваны новы самалёт І-4, які быў тэхнічна просты, але ў той жа час меў шматлікія навінкі, сярод якіх была рама незвычайнай канструкцыі, спраектаваная асабіста Паўлам Восіпавічам. Першыя палёты паказалі, што па максімальнай хуткасці, вышыні пад'ёму, хуткапад'ёмнасці І-4 апярэджвае многія замежныя знішчальнікі, а па манеўранасці яму роўных няма. Гэты самалёт стаяў на ўзбраенні Чырвонай Арміі з 1928 па 1933 год. Брыгада ж Сухога тым часам атрымала заданне на праектаванне новага аднаместнага знішчальніка І-14. У канструкцыю самалёта Павел Восіпавіч прапанаваў увесці цэлы арсенал тэхнічных навінак: прыбіраемае ў палёце шасі, маслена-пнеўматычную амартызацыю, тармазную сістэму колаў, ліхтар, які заслоніць кабіну лётчыка, гладкую ашалёўку фюзеляжа. Андрэй Мікалаевіч Тупалеў ухваліў гэтыя ідэі. Май 1933 года. На цэнтральным аэрадроме ЦАГІ лётчык В. Л. Бухгольц падымае ў паветра новы знішчальнік. Лётныя даныя выдатныя. Знішчальнік рэкамендавалі для серыйнай вытворчасці. У вытворчасці знаходзілася 55 машын, але выпусцілі толькі 18, таму што ў краіне не хапала алюмінію.

Але неўзабаве жыццё Сухога ўзрушыла новае вялікае заданне: яму даручаюць прыняць удзел у стварэнні самалёта РД — «рэкорд далёкасці», сама назва яго гаворыць пра многае: самалёт нацэльваўся на першы сусветны рэкорд у гісторыі маладой савецкай авіяцыі. Біяграфія гэтай машыны пачалася ў снежні 1931 года. Работамі кіраваў Сухой, але агульнае кіраўніцтва ажыццяўляў Тупалеў. Размах крыла новай машыны — 34 метры, даўжыня яго перавышала шырыню ў 13 разоў! Крылы РД мелі і яшчэ адну прынцыповую асаблівасць: гіганцкія бензінавыя бакі, кожны даўжынёй па сем метраў, з'яўляліся як бы арганічнай часткай канструкцыі. Размешчаныя ўздоўж усяго крыла, яны, акрамя ўсяго іншага, давалі вялікі выйгрыш у трываласці.

Павел Сухой — студэнт МВТУ, 1921.

Стварэнне крыла такога тыпу склала цэлую частку ў гісторыі самалётабудавання. Выкарыстоўвалася таксама новае аэранавігацыйнае абсталяванне. Праектаванне самалёта было скончана праз паўгода, і ў чэрвені 1932-га пачалася пабудова доследнага экзэмпляра. Праз год АНТ-25 быў гатовы для лётных выпрабаванняў. Самалёт быў адобраны, цяпер выбіраўся маршрут, якім ляцець. Спыніліся на трасе, якая праходзіць праз Паўночны полюс і Амерыку. У сувязі з гэтым быў унесены шэраг змен: пастаўлены новы руль, элероны, з'явілася прыстасаванне для ацяплення кабіны выхлапнымі газамі. Пасля ўсіх даводак выпрабавальнікі адзначылі: машына гатова да пералёту. З 18 па 20 чэрвеня 1935 года экіпаж В. Чкалава, а з 12 па 14 ліпеня экіпаж М. Громава здзейснілі беспасадачны пералёт праз Паўночны полюс у ЗША, прайшоўшы больш за 10 000 км. За стварэнне самалёта РД П. В. Сухой быў узнагароджаны ордэнам «Знак Пашаны».

Гэта была ўжо другая высокая ўзнагарода: трыма гадамі раней, да 15-годдзя ЦАГІ, Сухой атрымаў ордэн Чырвонай Зоркі. А трэцюю ўзнагароду — ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга — авіяканструктару прынесла праца над праектам далёкага бамбавіка ДБ-2 (АНТ-37). Было выпушчана ўсяго чатыры такія машыны, і на ўзбраенне яны не прымаліся. Але самы першы самалёт з чатырох у 1938 годзе быў пераабсталяваны спецыяльна для рэкорднага беспасадачнага пералёту першага жаночага экіпажа ў складзе Валянціны Грызадубавай, Марыны Расковай і Паліны Асіпенкі. Пераабсталяваная машына атрымала назву «Радзіма», і 24 верасня тройка жанчын-пілотаў адправілася на ёй у палёт па маршруце Масква — Далёкі Усход, устанавіўшы жаночы сусветны рэкорд далёкасці палёту.

Да таго часу, як жаночы экіпаж, члены якога сталі першымі жанчынамі — Героямі Савецкага Саюза, яшчэ толькі рыхтаваўся да рэкорду, Павел Сухой ужо стаў пераможцам незвычайнага конкурсу. Тэма яго была сфармулявана як «Іванаў». Што ж хавалася пад такой дзіўнай назвай? Паводле легенды, Іосіф Сталін нібыта запатрабаваў распрацаваць і прыняць на ўзбраенне самалёт, які можна было б выпускаць незвычайна масавай серыяй, і зрабіць столькі экзэмпляраў, колькі жыло ў краіне людзей з прозвішчам Іваноў. А змена націску ў прозвішчы, маўляў, адбылася таму, што тэлеграфны псеўданім Сталіна быў менавіта такім — «Іванаў» з націскам на першым «а». Зрэшты, дакладных звестак аб тым, чаму конкурс быў названы менавіта так, да гэтага часу няма. А вось што вядома дакладна, дык гэта наступнае: задачай конкурсу была распрацоўка і пабудова самалёта, які мог бы выконваць функцыі франтавога разведчыка і лёгкага бамбардзіроўшчыка.

ПЕРШАПАЧАТКОВА ў конкурсе ўдзельнічалі праекты шасці авіяканструктараў, а пасля першага тура іх засталося ўся-го тры. У фіналісты выйшлі «Іванавы» канструкцыі Паўла Сухога, Мікалая Палікарпава і Іосіфа Немана. Прычым кожны вёў праект пэўнага тыпу, прызначаны па выніках папярэдняга адбору. КБ Сухога займалася праектаваннем суцэльнаметалічнага самалёта, Палікарпава — драўляна-металічнага, а Немана — цалкам драўлянага.

У выніку перамогу атрымаў самалёт КБ Сухога: менавіта ён у найбольшай ступені адпавядаў свайму рабочаму шыфру «СЗ» — «Сталінскае заданне». Ён меў вельмі добрыя характарыстыкі (якасць, якой катэгарычна не хапала існуючым на той момант айчынным лёгкім бамбардзіроўшчыкам, быў просты і паслухмяны ў кіраванні, валодаў дастатковай хуткасцю і быў выдатна ўзброены — шэсць кулямётаў і 400 кг бомбавай нагрузкі). У 1939 годзе самалёт Сухога быў прыняты на ўзбраенне спачатку пад маркай ББ-1, гэта значыць блізкі бамбардзіроўшчык, а праз год у дакументах з'явілася першае згадванне маркі «Су»: самалёт, які пайшоў у серыю, перайменавалі ў Су-2. З гэтага дня і стартаваў новы этап у жыцці Паўла Сухога — ён пачаў выпускаць у палёт крылатыя машыны з уласным імем.

Су-2 было наканавана не вельмі доўгае, па мерках яго «спадчыннікаў», але вельмі яркае і запамінальнае лётнае «жыццё». За пяць гадоў эксплуатацыі, з 1939 па 1944 год, лёгкія бамбардзіроўшчыкі Сухога паспелі пакінуць аб сабе добрую памяць у савецкіх лётчыкаў і нядобрую — у гітлераўскіх акупантаў. Бо менавіта Су-2 аднымі з першых прынялі на сябе ўдар 22 чэрвеня 1941 года: першыя партыі гэтых машын накіроўваліся найперш за ўсё ў заходнія і паўднёва-заходнія ваенныя акругі. І ўжо ў першыя гадзіны вайны «сушкі» ўступілі ў бой, істотна затрымаўшы прасоўванне праціўніка. Да чэрвеня 1941-га сотні самалётаў Су-2 паступілі на ўзбраенне Чырвонай Арміі.

Расказвае Герой Савецкага Саюза маршал авіяцыі Іван Іванавіч Пстыга: «Мне даручылі весці новую шасцёрку Су-2. Адбамбілі, павярнулі да свайго аэрадрома, і тут нас сустрэлі «Месершміты». Штурман Дзямешкін збіў аднаго. Астатнія люта накінуліся на нас. І пачалі неміласэрна «барабаніць» па нашым Су. Самалёт гарыць, але ляціць. «Месеры» страляюць, самалёт моцна пабіты, весці падпаленую машыну цяжка, але ляцім...» Усё гэта сведчыла аб выдатных характарыстыках машыны КБ Сухога.

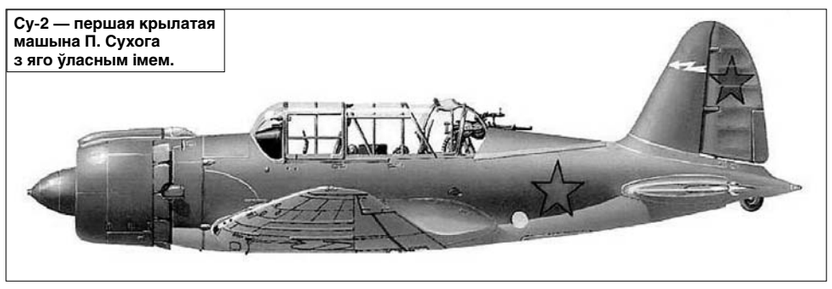

Су-2 — першая крылатая машына П. Сухога з яго ўласным імем.

І яшчэ два факты з баявой «біяграфіі» Су-2. Менавіта на гэтым самалёце лятала Кацярына Зелянко — лётчыца, якая толькі ў 1990 годзе атрымала званне Героя Савецкага Саюза. Найвышэйшая ўзнагарода была прысвоена ёй за паветраны таран, які каштаваў гераіні жыцця. А ў баявой біяграфіі тройчы Героя Савецкага Саюза Аляксандра Пакрышкіна Су-2 ледзь не адыграў трагічную ролю. Першы ж збіты будучым лётчыкам-асам самалёт у першы ж дзень вайны аказаўся... сваім жа бамбардзіроўшчыкам Су-2, які Пакрышкін памылкова прыняў за варожы. Пілот застаўся жывы, а вось яго штурман загінуў. Для самога Пакрышкіна гэтая сумная перамога магла скончыцца трыбуналам, але ў мітусні першых дзён вайны і праз недахоп пілотаў усё абышлося суровай вымовай.

САПРАЎДНЫ росквіт канструктарскай творчасці Паўла Сухога прыпаў на пасляваенныя гады, на эру рэактыўнай авіяцыі. У адрозненне ад свайго аднакашніка і настаўніка Тупалева, калег Ільюшына і Якаўлева, Мікаяна і Гурэвіча, ён не праславіў уласнае імя ў час Вялікай Айчыннай, але з гакам дабраў сваё, калі краіна пачала будаваць цалкам новую баявую авіяцыю. І вось тут ужо Сухому належыць немалая частка сапраўдных прарываў у будучыню.

Трэба сказаць, што яшчэ ў 1937 годзе малады таленавіты канструктар Архіп Міхайлавіч Люлька прапаноўвае праект першага айчыннага турбаактыўнага рухавіка. Па яго разліках, такі рухавік мог разагнаць самалёт да 900 км/г. Але толькі праз некалькі гадоў, у 1946-м, з'яўляецца першы рэактыўны знішчальнік Су-9. Сухой увёў у яго шмат навінак: стабілізатар са зменным вуглом устаноўкі і кіруемы спецыяльным электрамеханізмам, стартавыя парахавыя паскаральнікі, катапультыруемае сядзенне лётчыка, тармазны парашут, бустар (гідраўзмацняльнік руля). Лётна-тэхнічныя характарыстыкі для такога цяжкага знішчальніка былі проста неверагоднымі: хуткасць — да 900 км/г, працягласць палёту — 1 гадзіна 44 хвіліны, далёкасць — 1100 км, «столь» — 12 750 м. Сціплы ад прыроды, Сухой гаварыў: «Добра працуе не той, хто добра гаворыць, а той, хто добра працуе!».

У 1953 годзе Сухому трэба было зноў узначаліць КБ. Але, вядома, пачынаць даводзілася з нуля. Якраз заніжалася «халодная вайна». Адстаць у спаборніцтве з ЗША мы не мелі права, тым больш што да таго часу ў амерыканцаў выйшлі на лётныя выпрабаванні знішчальнікі F-100, F-101, F-102. Пачалася распрацоўка новага самалёта на аснове Су-17. «Шукайце простыя, вытанчаныя рашэнні», — даваў наказ Павел Восіпавіч сваім супрацоўнікам у іх нялёгкай працы. І летам 1954-га асноўныя рабочыя чарцяжы будучага знішчальніка былі перададзены ў вытворчасць. Падчас выпрабавання самалёта, які атрымаў пасля індэкс Су-7, адбыўся кур'ёзны выпадак, што ўвайшоў у гісторыю авіяцыі. Лётчык-выпрабавальнік В. Махалін упершыню ў свеце пасадзіў самалёт з заглушанымі рухавікамі. Адбылося гэта пры выпрабаванні «штопару», якое не ўдалося. За свой учынак Махалін атрымаў прэмію.

І вось вясной 1956-га самалёт канструктарскага бюро Сухога, якім кіраваў Махалін, пераадолеў хуткасць, якая перавышала дзве хуткасці гуку. Для КБ гэта было свята. Махаліна з таго часу сталі называць «Махам» у гонар адзінкі вымярэння хуткасці ў авіяцыі, а Павел Восіпавіч Сухой стаў генеральным канструктарам авіятэхнікі.

У жніўні 1914 года пачалася Вялікая Еўрапейская вайна, у якой на ўвесь голас заявіў пра сябе новы род войск — ваенная авіяцыя. Паветраны флот Расіі па колькасці баявых самалётаў перад пачаткам вайны быў шматлікім. Ён налічваў 250 самалётаў.

У гэты ж час уздоўж межаў нашай краіны сталі з'яўляцца амерыканскія самалёты-шпіёны. Таму КБ Сухога распрацоўвае новыя мадэлі самалётаў-перахопнікаў, якія маглі б вельмі высока лятаць. Такія самалёты былі распрацаваны і мелі (як і ўсе апараты Сухога) шэраг новаўвядзенняў, напрыклад трохкутную форму крыла, радыёлакацыйныя прыцэлы, а галоўнае — бакавыя паветразаборнікі, якія былі ўжыты ўпершыню ў практыцы айчыннага самалётабудавання.

ТАКІМ чынам, Паўла Восіпавіча Сухога можна па праве назваць найвялікшым канструктарам XX стагоддзя. Ён — аўтар больш за 50 арыгінальных канструкцый самалётаў, з якіх 30 пабудаваны і выпрабаваны. Яго канструктарскаму бюро належаць чатыры сусветныя рэкорды: вышыні (1959, 1962) і хуткасці палёту па замкнёным маршруце (1960, 1962). Яму асабіста — велізарная колькасць новых вынаходак і новаўвядзенняў у авіяцыі. Іх пералік заняў бы не адну старонку. Так, ён не любіў шмат размаўляць, быў «сухім» і некамунікабельным, ценіў свой час, быў незвычайна сціплым (даходзіла да таго, што яго 70-годдзе адзначалі пад маркай... 25-годдзя авіяцыйнага завода). Але пры ўсёй сваёй знешняй замкнёнасці генеральны канструктар быў надзвычай душэўным і добразычлівым чалавекам, ён меў зносіны з рабочымі як з роўнымі. Павел Восіпавіч цярпець не мог павярхоўнага стаўлення да тэхнікі. Яго інтэлект, яго асоба выклікалі вялікую павагу і нават нейкую асаблівую пашану.

Так, у «біяграфіі» яго самалётаў не было бітваў у небе Карэі і В'етнама, як у МіГаў. Але менавіта яго Су-9 — першы ў свеце знішчальнік-перахопнік у складзе адзінага комплексу перахопу (самалёт плюс ракеты плюс радыёлакацыйная станцыя), а яго «нашчадкі» Су-11 і Су-15 добрыя тры дзясяткі гадоў захоўвалі спакой савецкага неба: знішчальнікі-перахопнікі Сухога доўгі час былі асновай супрацьпаветранай абароны СССР.

Яркі след у пасляваеннай гісторыі савецкай баявой авіяцыі пакінулі і знішчальнікі-бамбардзіроўшчыкі Сухога. Уласна, Су-7Б, прыняты на ўзбраенне ў 1960 годзе, стаў першым савецкім рэактыўным самалётам такога класа. Прычым закладзены ў гэты самалёт мадэрнізацыйны патэнцыял быў настолькі вялікім, што яго хапіла амаль на сорак гадоў! Бо першы ў СССР самалёт са зменнай геаметрыяй крыла Су-17, прыняты на ўзбраенне ў 1969 годзе, быў нічым іншым, як развіццём гэтай легендарнай машыны.

Такім жа «доўгажыхаром» апынуўся і франтавы бамбардзіроўшчык Су-24, прыняты на ўзбраенне ў 1975 годзе. Было выпушчана амаль паўтары тысячы самалётаў гэтай мадэлі, прычым апошнія паступілі ў баявыя часці ўсяго шэсць гадоў таму. Гэта значыць на службе ў савецкай, а потым і расійскай, і іншых армій краін СНД Су-24 прастаяў ужо як мінімум 40 гадоў!

Ідвадома, кажучы аб пасляваенных самалётах Сухога, да якіх генеральны канструктар АКБ меў непасрэднае дачыненне, нельга не згадаць легендарны штурмавік Су-25 «Грак». Работы над ім былі пачаты па асабістым пачыне некалькіх вядучых супрацоўнікаў КБ Сухога: армія ў той час зусім не меркавала ставіць на ўзбраенне дагукавыя штурмавікі. І хоць рэакцыя вайскоўцаў на першыя эскізныя праекты была адмоўнай, Павел Восіпавіч парэкамендаваў сваім супрацоўнікам не кідаць пачатай справы. У 1972 годзе Сухой адобрыў агульную канцэпцыю будучага Су-25 і даў яго распрацоўнікам некалькі каштоўных парад.

Су-25 быў фактычна апошняй машынай Паўла Восіпавіча: 15 верасня 1975 года геніяльны канструктар памёр. І Су-25 стаў яму, мабыць, найлепшым помнікам: адзіны савецкі рэактыўны штурмавік да гэтага часу застаецца ў страі і відавочна не збіраецца ў «адстаўку» (хоць з моманту яго «прызыву» мінула ўжо больш як тры дзясяткі гадоў), пакінуўшы далёка ззаду амаль усіх сваіх «сучаснікаў»! Вайсковая эксплуатацыя Су-25 пачалася ў 1981 годзе, а афіцыйна на ўзбраенне «Грак» быў прыняты ў 1987 годзе. І з таго часу, мабыць, не было ніводнага прыкметнага ўзброенага канфлікту, у якім ён бы не прыняў удзелу. А гэта і ёсць сведчанне таго, як праяўляе сябе талент, накіраваны ў будучыню.

Такім жа помнікам гімназісту з Гомеля, які калісьці, задраўшы галаву, глядзеў на нязграбны «Фарман», сталі флагманы сусветных ВПС, як Су-27, Су-30, Су-33, Су-35 і самы сучасны перспектыўны авіякомплекс франтавой авіяцыі (ПАК ФА), які адносіцца да знішчальнікаў пятага пакалення. Бо ўсе гэтыя самалёты нясуць у сваёй назве адны і тыя ж літары, што нагадваюць пра аднаго і таго ж чалавека — Паўла Сухога, авіяканструктара, які найлепш за ўсё ўмеў глядзець у будучыню і канструяваць яе.

Су-27 — флагман ВПС.

Анатоль СЛАНЕЎСКІ.
slaneuski@zviazda.by

■ Дзеля памяці

У гэты дзень прыйшла вайна...

100 гадоў таму пачалася больш чым трохгадовая акупацыя беларускай зямлі кайзераўскімі войскамі

Форт №10 Брэсцкай крэпасці, узарваны рускімі войскамі пры адступленні, 1915.

Кайзераўскай салдаты тушаць пажар у Брэсцкай крэпасці, 26 жніўня 1915 года.

Руіны Брэста, 1915.

Цыстэрны з бензінам каля станцыі Жабінка, запаленыя бомбай з аэраплана 23 жніўня 1915 г.

26 жніўня (13 жніўня па старым стылі) 1915 года — напаўзабытая і трагічная дата Першай сусветнай вайны. У гэты дзень, роўна 100 гадоў таму, пасля жорсткіх абарончых баёў, руская армія пакінула крэпасць Брэст-Літоўск. Баявыя дзеянні паступова перамяшчаліся ўсё далей на ўсход, і пачалася больш чым трохгадовая акупацыя беларускай зямлі кайзераўскімі войскамі.

Яшчэ ў сярэдзіне ліпеня 1915 года было прынята рашэнне аб часовым адступленні і адыходзе рускіх войскаў на лінію Рыга—Коўна—Брэст для папаўнення баявых прыпасаў і знясілення праціўніка маршамі і баямі. Адыход суправаджаўся разбурэннем мастоў, крэпасцей, стратэгічных аб'ектаў. Да 10 жніўня буйныя сілы непрыяцеля засяродзіліся ля Брэста, былі зроблены першыя спробы пераходу на правы бераг Буга. Нямецкая авіяцыя пачала бамбёжкі абарончых умацаванняў і месцаў збірання часцей рускай арміі аж да чыгуначнай станцыі «Жабінка». Да 23 жніўня галоўныя сілы праціўніка занялі пазіцыі па лініі Беласток—Брэст—Уладава. Перадавыя брэсцкія (кабылінска-карошчынскія) умацаванні з цяжкасцю стрымлівалі ворага. З паўночнага захаду нямецкія часці пераправіліся цераз Буг у раёне Высока-Літоўска, а з паўночнага захаду аўстра-венгерскія войскі — у раёне Улодава. Стварылася рэальная пагроза акружэння Брэст-Літоўска. Улічваючы геаграфічную, але няўдалую абарону крэпасцей Нова-Георгіеўск, Осавец, рускім камандаваннем было прынята стратэгічнае рашэнне аб эвакуацыі. Перад адыходам рускай арміі былі падарваны масты і абарончыя ўмацаванні, знішчаны фабрыкі, электрастанцыі і іншыя стратэгічныя аб'екты, амаль уся прыгонная артылерыя і боепрыпасы своечасова былі адпраўлены ў тыл. Эвакуяваны ўсе дзяржаўныя ўстановы, з сабораў і цэркваў зняты званы. З прычыны шматлікіх выбухаў крэпасць і горад ахапіў пажар. Разбурана або пашкоджана было каля 80% будынкаў. Большасць жыхароў пакінула горад разам з войскамі.

Кайзераўскім войскам, якія ўвайшлі 26 жніўня ў Брэст, замест багатай здабычы дастаўся згарэлы спустошаны горад.

Уладзімір ЛІХАДЗЕДАЎ.
Фота стагадовай даўнасці з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава

Лафеты ад эвакуяваных рускіх гармат, 1915.

Крушэнне цягніка ля г. Брэста ад бомбы з нямецкага аэраплана. 12 жніўня (па новым стылі) 1915 г.

КВАС НЕ ДЛЯ ВАС

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Чаму ж тады санстанцыя хоча спыніць продаж квасу? Здавалася б, цяпер з новым абсталяваннем можна забыцца пра розныя страшылкі наконт таго, што ў бочках то чарвякі заводзяцца, то яшчэ якая жыўнасць. Льецца квас не з бочкі, а з кегі, і тут ужо магчыма гарантаваць якасць напою...

Але галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Мінска Наталля Жукава лічыць, што такі вулічны від гандлю састарэў і не адпавядае санітарным нормам.

— Санітарна-эпідэміялагічная служба горада правяла ацэнку рэалізацыі харчовых тавараў праз сетку дробнарознічнага гандлю. Мы знайшлі аднатыпныя парушэнні санітарных правілаў: невыкананне тэмпературнага рэжыму пры продажы тавару, рэалізацыя напояў без звестак аб праходжанні спецыяльнага агляду, адсутнасць дакументаў, якія пацвярджаюць правядзенне санапрацоўкі цыстэрнаў і гэтак далей.

Перспектывы на будучыню відаць: у наступным сезоне, гарачым летнім днём, пэўна, ужо не ўдасца задаволіць смагу, каля жоўценькіх аўтацыстэрнаў.

Але пакуль канчатковай забароны продажу квасу не было, Наталля Жукава раіць суб'ектам гаспадарання, якія рэалізоўваюць гэты безалкагольны напой, паклапаціцца пра наступнае: прымаць і прадаваць харчовую прадукцыю толькі пры наяўнасці дакументаў, якія сведчаць аб якасці і бяспецы; змяшчаць квас у спецыялізаваных апламбаваных вытворцамі ёмістасцях, якія падлягаюць санітарнай апрацоўцы; захоўваць аднаразовы посуд і тару ва ўмовах, якія выключаюць забруджванне, і г.д.

А прадаўцам не трэба забывацца на асабістую гігіену, ахайны знешні выгляд, спецыяльную чыстую адзежу і галаўны ўбор. І, вядома, у кожнага гандляра квасам павінна быць медыцынская даведка аб стане здароўя.

...На вуліцах бочак з цёмным пенным напоем становіцца менш, але прыхільнікам разліўнога квасу не варта хвалявацца: канчаткова ён не знікне, ва ўсялякім выпадку застанецца ў гандлёвых цэнтрах, установах грамадскага харчавання, летніх кавярнях.

Можа, гэта і не так зручна, але нічога не зробіш. А пакуль намер застаецца намерам, я накіравалася да прыкметнай бочкі — паглядзець, як там ідзе гандаль.

На вуліцы каля + 20 па Цэльсію, крыху халаднаваты вецярок, і праз гэта продаж квасу ідзе марудна. Жанчына-прадавачка, салодка пазяхаючы, сядзіць на крэсле і нешта разглядвае ў сваім тэлефоне.

Падыходжу бліжэй, на бочцы бачу паперку з коштам (літр — 15 тысяч рублёў, паўлітра — 7500), іншай інфармацыі няма.

Пытаюся, ці купляюць што? Жанчына ўздыхае і кажа, што ўжо хутка вечар, а яна прадала толькі некалькі кубачкаў квасу, а вось калі была спёка, увесь напой мог скончыцца да абеду. Не магу не паціка-віцца, як яна ўспрыняла навіну, што ў наступным сезоне такіх вось бочак на вуліцах горада, пэўна, не будзе.

— Шкада, гэта ж мая праца, заробак быў нядрэнны. Наступным летам давядзецца іншыя вакансіі разглядаць...

Я падзякавала за размову, купіла кубачак квасу (пэўна, ужо апошні раз вось так, на вуліцы з той самай жоўтай бочкі) ды накіравалася ў краму — паглядзець на выбар традыцыйных славянскіх напіткаў.

Выбар, безумоўна, ёсць, але...

Гляджу на адну, другую, трэцюю бутэльку: кансерванты, падсалоджвальнікі і іншыя «немілагучныя» словы. І тэрмін прыдатнасці вялікі — паўгода, год. Але ж і такі квас знаходзіць сваіх пакупнікоў, у адваротным выпадку, не быў бы іх асартымент такім вялікім. За некалькі апошніх дзесяцігоддзяў старажытнаславянскія напоі пацяснілі модныя заморскія. Многім падабаецца, ды і танней атрымліваецца.

Гляджу, хлопец падыходзіць да палічак, бярэ бутэльку цёмненькага і апускае яе ў цялежку. Спытала, які квас яму больш падабаецца — магазінны ці «вулічны», з бочкі?

— Вулічнаму квасу не давяраю: хто там ведае, адкуль яго наліваюць, колькі ён там знаходзіцца, ці не псуецца ў гэтай пасудзіне? Я вось у магазіне бяру, усё ж, надзейней, тут і склад прапісаны, і тэрмін прыдатнасці, і дзе зроблены.

...Сёння вуліцы горада пакідае не проста квас — адметны атрыбут эпохі. Адны засмучаюцца, другія радуюцца, трэція застаюцца абыякавымі: не было б, маўляў, большых праблем...

Хрысціна ХІЛЬКО

ДАРЭЧЫ

На вуліцах Масквы ўжо сёлета нельга было набыць упадабаны многімі расіянамі квас. Каб адчуць «той самы смак» сёння, трэба ісці ці ў гандлёвыя сеткі, ці ва ўстановы грамадскага харчавання.

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703
Продавец	Открытое акционерное общество «Витебские продукты», г. Витебск, ул. Воинов-интернационалистов, д. 25

Предмет аукциона

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Столовая	Помещение общественного питания	1154,9 кв.м	200/D-92048	г. Витебск, ул. Пролетарская 1-я, д. 10

Начальная цена с НДС 20% – 896 400 000 белорусских рублей

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи:	15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Дата и время проведения аукциона	28.09.2015 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	25.09.2015 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные данные	Тел. +375-17-280-36-37, +375-29-183-69-71, E-mail: auction@cpo.by, www.cpo.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	**Лот № 1.** Незавершенное законсервированное капитальное строение (цех с пристройкой), инв. № 200/U-82525, общей площадью 670 м², стоимостью 988 000 000 белорусских рублей. **Лот № 2.** Незавершенное законсервированное капитальное строение (административно-бытовой корпус), инв. № 200/ U-82526, общей площадью 272,4 м², стоимостью 981 900 000 белорусских рублей. **Лот № 3.** Незавершенное законсервированное капитальное строение (сушилка), инв. № 200/U-82528, общей площадью 39,1 м², стоимостью 101 200 000 белорусских рублей. **Лот № 4.** Незавершенное законсервированное капитальное строение (электрощитовая). инв. № 200/U-82529, общей площадью 6,6 м², стоимостью 30 200 000 белорусских рублей. **Лот № 5.** Незавершенное законсервированное капитальное строение (пилорама), инв. № 200/U-82531, общей площадью 151,3 м², стоимостью 229 800 000 белорусских рублей.
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Тираспольский агротехсервис» (УНП 300064100)
Наличие обременений	Отсутствуют
Местонахождение (адрес) имущества	г. Витебск, ул. Ленинградская, 106а
Место (адрес), дата и время проведения торгов	11.09.2015 в 14.30 г. Витебск, ул. Правды, 32, каб. 318
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения ГУЮ Витублисполкома 210101, г. Витебск, ул. Правды, д. 34, www.vitebskjust.gov.by Судебный исполнитель Ткаченко Сергей Владимирович — тел./факс (80212) 600071, (033) 687 91 48 Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович — тел. (80212) 600975, (033) 687 88 07
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГУЮ Витублисполкома № 3642903001037 в ф-е 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505, **не позднее 15.00 10.09.2015 г.** Минимальная величина первого шага — 5 процентов от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества. Более подробную информацию можно получить на сайте Главного управления юстиции Витебского облисполкома www.vitebskjust.gov.by

Настоящие правила проведения рекламной игры (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Призы от Чемпиона» (далее – Игра или рекламная игра).

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Призы от Чемпиона»

1. Организатор рекламной игры

1.1. Производственно-торговое общество с ограниченной ответственностью «Тайфун», зарегистрированное решением Гродненского областного исполнительного комитета от 13.05.1998 года в ЕГР за № 500586454.

Юридический адрес: 230030, Республика Беларусь, г. Гродно, ул. Аульская, 18, УНН 500586454.

2. Наименование рекламной игры

2.1. Настоящая рекламная игра называется «Призы от Чемпиона».

3. Территория проведения рекламной игры

3.1. Рекламная игра проводится на территории Республики Беларусь.

4. Срок начала и окончания рекламной игры

4.1. Рекламная игра проводится с 01 сентября 2015 г. по 30 ноября 2015 г.

5. Цель проведения рекламной игры

5.1. Рекламная игра проводится с целью стимулирования продаж продукции, произведенной ПТ ООО «Тайфун».

6. Комиссия по проведению рекламной игры

6.1. Для проведения Игры Организатор создает комиссию по проведению рекламной игры (далее – Комиссия) в следующем составе:

Председатель Комиссии – Лях Виталий Владимирович, ПТ ООО «Тайфун», специалист по продажам;

члены Комиссии:

Савосько Владимир Александрович, ПТ ООО «Тайфун», начальник отдела маркетинга;

Бедзь Александра Станиславовна, ПТ ООО «Тайфун», специалист по маркетингу;

Крикало Андрей Вячеславович, ПТ ООО «Тайфун», заместитель начальника отдела маркетинга;

Боровский Артем Сергеевич, ООО «ОМА», ведущий специалист по закупке.

7. Участники рекламной игры

7.1. В рекламной игре могут принимать участие совершеннолетние граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь.

7.2. В рекламной игре не имеют права участвовать лица, состоящие в трудовых отношениях с ее Организатором, а также их супруга (супруги), близкие родственники и лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства.

8. Порядок участия в рекламной игре

8.1. Для участия в рекламной игре участнику в период с 01 сентября 2015 г. по 30 сентября 2015 г. включительно необходимо выполнить следующие действия:

8.1.1. приобрести акционную упаковку клея «Люкс плюс» (далее — Игровая продукция) с изображением Ивана Тихона и анкетой участника на мешке, произведенную ПТ ООО «Тайфун»;

8.1.2. вырезать с индивидуальных упаковок Игровой продукции анкету участника;

8.1.3. заполнить анкету участника:

1) фамилия, имя, отчество (полностью без сокращений);

2) точный почтовый адрес: почтовый индекс, область, район, населенный пункт, улица, дом, корпус (при наличии), квартира (при наличии);

3) номер своего контактного телефона;

4) адрес электронной почты (при его наличии);

8.1.4. вложить анкету участника вместе с чеком (оригиналом или иным документом, подтверждающим покупку), подтверждающим покупку данного товара, в почтовый конверт (в участии в игре принимается минимально 1 (одна) анкета вместе с чеком минимально на 1 (одно) наименование);

8.1.5. на почтовом конверте разборчиво написать следующие данные:

1) фамилия, имя, отчество (полностью без сокращений);

2) точный почтовый адрес: почтовый индекс, область, район, населенный пункт, улица, дом, корпус (при наличии), квартира (при наличии);

8.1.6. отправить письмо Организатору по адресу: 230025, г. Гродно, Главпочтампт, а/я 79 с пометкой «Призы от Чемпиона».

8.2. К участию в рекламной игре не принимаются:

8.2.1. письма, полученные Организатором ранее 1 сентября 2015 г. и не позднее 7 октября 2015 г. включительно (дата получения определяется по почтовому штемпелю получения);

8.2.2. письма, отправленные в адрес Организатора ранее 1 сентября 2015 г. и не позднее 30 сентября 2015 г. включительно (дата отправления определяется по почтовому штемпелю отправления на конверте);

8.2.3. письма, отправленные по почте не с территории Республики Беларусь (пункты отправления определяются по почтовому штемпелю отправления на конверте);

8.2.4. письма, в которых указаны два и более участников рекламной игры;

8.2.5. письма, в которых карточка участника Игры заполнена неразборчивым почерком, затрудняющим идентификацию фамилии, имени, отчества участника Игры или его контактных данных, либо заполнены не все поля карточки, указана недостоверная и нет возможности проверить факт совершения покупки, либо указана иная недостоверная, ошибочная и (или) другая информация, которая не позволяет признать участника Игры победителем.

8.3. Каждый участник Игры может принимать участие в Игре неограниченное количество раз при условии покупки нужного количества Игровой продукции и выполнения требований, необходимых для участия в Игре.

9. Призовой фонд

9.1. Призовой фонд рекламной игры составляет сумму в размере 105 781 180 (сто пять миллионов семьсот восемьдесят одна тысяча сто восемьдесят) белорусских рублей и формируется за счет имущества и денежных средств Организатора.

9.2. Призовой фонд состоит:

№	Категория приза	Наименование	Кол-во	Сумма, бел. руб.	Всего, бел. руб.
1	Главный приз	Мотороллер RC50QT-3 Disc (Россия) стоимостью 9 000 000 бел. руб. и денежный приз в размере 1 500 000 бел. руб.	2	10 500 000	21 000 000
2	Приз первой категории	Велосипед Specialized HR29 стоимостью 5 000 000 бел. руб. и денежный приз в размере 1 000 000 бел. руб.	10	6 000 000	60 000 000
3	Приз второй категории	Майка с логотипом «Тайфун»	60	34 316,61	2 058 997
4	Приз второй категории	Майка с логотипом «Тайфун»	40	28 286,27	1 531 451
5	Приз третьей категории	Кепка с логотипом «Тайфун»	200	41 312,29	8 262 459
6	Приз четвертой категории	Кружка с логотипом «Тайфун»	300	43 094,24	12 928 273

10. Место, даты, время и порядок проведения розыгрышей призового фонда, порядок определения победителей рекламной игры

10.1. Розыгрыши призового фонда проводятся по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Наполеона Орды, 6, гипермаркет «Строительный дом «Ома».

10.2. Розыгрыш будет проводиться 26 октября 2015 г. в 18:00.

10.3. Механика розыгрыша призов

10.3.1. До проведения розыгрышей все письма, поступающие в адрес Организатора, проверяются на соответствие требованиям, изложенным в пунктах 8.2.1-8.2.4 настоящих Правил. Каждому письму, допущенному к участию в рекламной игре, присваивается порядковый номер (далее – Уникальный номер), который проставляется на конверте письма. Уникальные номера присваиваются по дате получения Организатором письма.

10.3.2. В день проведения розыгрыша Организатор распечатывает списки Уникальных номеров, участвующих в розыгрыше (далее – Список для розыгрыша). Все печатные страницы Списка для розыгрыша пронумеровываются в порядке возрастания без пропуска номеров. Каждая печатная страница содержит 1 (один) столбец и 50 (пятьдесят) строк (на одной печатной странице содержится 50 (пятьдесят) ячеек). Все ячейки на одном листе пронумеровываются от 1 (одного) до 50 (пятидесяти) (далее – номер ячейки на странице). В каждую ячейку заносится один Уникальный номер. Вначале нумеруются все ячейки первой страницы, затем второй и т.д.

10.3.3. Определение выигрышных Уникальных номеров и выявление участников, приславших письма соответствующих выигрышным Уникальным номерам, проводится в несколько этапов:

10.3.3.1. **Розыгрыш призов первой категории и Главного приза.**

Определяется номер страницы Списка для розыгрыша. Для этого в лототрон засыпаются и перемешиваются карточки с номерами страниц, соответствующих количеству печатных страниц Списка для розыгрыша. Член Комиссии случайным образом выбирает одну карточку, содержащую номер страницы списка участников.

Для выбранной страницы определяются выигрышные номера ячеек на странице. Для этого из лототрона удаляются оставшиеся карточки с номерами страниц списка участников, а в лототрон засыпаются и перемешиваются письма, на которых указан порядковый номер, соответствующий порядковым номерам, указанным на выбранной печатной странице.

Член Комиссии случайным образом выбирает письма из лототрона, и розыгрыш призов происходит в следующем порядке:

• Первые 2 (два) письма определяют участников, выигравших Главные призы (кол-во призов – 2 шт).

• Последующие 10 (десять) писем определяют участников, выигравших призы первой категории (кол-во призов – 10 шт).

10.3.3.2. **Розыгрыш призов второй, третьей и четвертой категории.**

Определяются номера страниц Списка для розыгрыша. Для этого в лототрон засыпаются и перемешиваются карточки с номерами страниц, соответствующих количеству печатных страниц Списка для розыгрыша. Член Комиссии случайным образом выбирает карточки (всего 12 (двенадцать) карточек), содержащие номера страниц списка участников. Очередность розыгрыша призов:

• Первые 2 (две) карточки с номерами страниц Списка для розыгрыша определяют участников, выигравших призы второй категории (кол-во призов – 100 шт).

• Последующие 4 (четыре) карточки с номерами страниц Списка для розыгрыша определяют участников, выигравших призы третьей категории (кол-во призов – 200 шт).

• Последующие 6 (шесть) карточек с номерами страниц Списка для розыгрыша определяют участников, выигравших призы четвертой категории (кол-во призов – 300 шт).

10.3.4. В розыгрыше призов принимают участие карточки списков участников, в которых содержится не менее пятидесяти участников. Если во время розыгрыша будет выбрана карточка, содержащая последний номер страницы, в которой будет менее пятидесяти участников, то недостающее количество участников добирается с первой страницы начиная с первого номера.

10.3.5. Карточки списков участников, принявших участие в розыгрыше главного и первого приза, в розыгрыше призов четвертой, третьей и второй категории участия не принимают.

10.3.6. В ходе розыгрышей Уникальный номер может признаваться выигрышным только один раз. При повторном выпадении Уникального номера Член Комиссии вытягивает из лототрона следующую карточку с номером ячейки на странице.

10.3.7. Каждое письмо, соответствующее выигрышному Уникальному номеру, проверяется членами Комиссии на соответствие требованиям пункта 8 настоящих Правил. В случае несоответствия письма вышеназванным требованиям оно исключаются из розыгрыша, а выигрышный Уникальный номер признается недействительным.

10.3.8. На основании информации, размещенной на конвертах, соответствующих выигрышным Уникальным номерам, Организатор определяет победивших в розыгрыше участников рекламной игры.

11. Порядок получения выигрыша

11.1. Победитель Игры информируется Организатором по средствам телефонной связи телефонным звонком на номер, указанный участником в качестве контактного, и уведомлением, отправленным по электронной почте (в случае указания победителем Игры адреса электронной почты) и почтовым уведомлением по указанному адресу проживания победителя Игры до **03 ноября 2015 года**.

11.2. Организатор Игры не несет ответственности за невозможность по каким-либо причинам, не зависящим от Организатора, связаться по телефону с Победителем Игры, доставить ему письменное и/или электронное уведомление.

Вручение приза состоится незамедлительно в случае присутствия победителя на розыгрыше, либо в случае его отсутствия передача приза Игры будет производиться по месту нахождения Организатора Игры с понедельника по пятницу с 9.00 до 15.00 (за исключением выходных дней и государственных праздников) в период с 3 ноября до 30 ноября 2015 года включительно.

11.3. Победитель Игры обязан подписать все необходимые документы, связанные с передачей приза.

11.4. Для получения выигрыша победителю Игры при себе необходимо иметь паспорт.

11.5. Организатор не оплачивает участникам Игры расходы, связанные с проездом к месту проведения розыгрыша и месту получения приза.

11.6. В случае отказа победителя от получения приза, неполучения приза в установленные настоящими правилами порядке и сроки либо невыполнения условий его получения приз остается у Организатора и используется по своему усмотрению.

11.7. В случае если после проведения розыгрыша при проверке данных, указанных в карточке участника Игры, выяснится наличие недостоверной, ошибочной или иной информации, не позволяющей признать участника Игры победителем, приз Победителю не выдается и остается в распоряжении Организатора.

11.8. Призы не подлежат замене, выплата денежного эквивалента стоимости приза не осуществляется.

11.9. Все расходы и налоговые обязательства (подоходный налог), связанные с получением приза, несет победитель самостоятельно.

11.10. В случае возникновения форс-мажорных обстоятельств или документально подтвержденной болезни лица, выигравшего Главный приз, победитель может передать право его получения близкому родственнику с оформлением нотариально заверенной доверенности. Лицо, получившее доверенность, получает Главный приз в соответствии с порядком, установленным настоящими Правилами для победителя, выигравшего Главный приз. В момент получения Главного приза лицо, получившее доверенность, дополнительно обязано предъявить нотариально заверенную доверенность и копию паспортных данных победителя.

12. Другие условия

12.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими Правилами, принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования. Несоблюдение участником требований настоящих Правил считается его отказом от участия в Игре.

12.2. Факт участия в рекламной игре означает, что ее участники соглашаются с тем, что их фамилии, имена, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением рекламной игры без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Победитель рекламной игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

12.3. Все письма, направленные в адрес Организатора, становятся собственностью Организатора и не подлежат возврату.

12.4. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с участником в случае недостоверной информации, представленной участником.

12.5. Организатор не несет ответственности за достоверность информации, представленной участником рекламной игры.

12.6. Организатор не несет ответственности за качество и оперативность работы почтовых служб и мобильных операторов.

12.7. Споры между Организатором и участниками рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

12.8. Все возможные претензии участников Игры в отношении организации рекламной игры должны быть адресованы Организатору по адресу: Республика Беларусь, 230003, г. Гродно, ул. Аульская, 18.

13. Информация о рекламной игре, публикация правил рекламной игры.

13.1. Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Игры.

13.2. Результаты рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» не позднее 06 ноября 2015 г.

13.3. Для получения дополнительной информации по вопросам проведения Игры участник во время проведения рекламной игры в рабочие дни с 8.30 до 17.00 может позвонить по телефону +37529 3146667 (Velcom). Звонок платный в соответствии с тарифами операторов, которыми пользуется Участник.

Свидетельство № 2608 о государственной регистрации Рекламной игры, зарегистрированной 19 августа 2015 года Министерством торговли Республики Беларусь.

Извещение о проведении повторного открытого аукциона по продаже капитального строения, находящегося в собственности ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 10 сентября 2015 года

№ лота	Предмет аукциона (наименование объекта, его местонахождение, площадь)	Начальная цена продажи предмета аукциона, бел. руб. (без учета НДС)	Размер задатка, бел. руб.	Характеристика объекта	Условия аукциона
1	Капитальное строение с инвентарным номером 700/С-48189, общей площадью 1 806,9 кв.м, расположенное в г. Могилеве, по ул. Заслонова, 22	1 364 000 000	68 200 000	2-этажное здание столовой с подвалом 1977 г. постройки. Фундамент – сборный железобетонный; стены – кирпичные, крупнопанельные; перекрытия – железобетонные; перегородки – кирпичные, крупнопанельные; крыша – мягкорулонная совмещенная; полы – плиточные, бетонные, мозаичные; проемы оконные – двойные, витражи, дверные – ДСП, филенчатые. Имеется центральное отопление, водопровод, канализация, горячее водоснабжение, электроосвещение, лифты грузовые, телефон (не эксплуатируются)	Предмет аукциона продается с условием заключения договора купли-продажи сетей канализации, водопровода по остаточной стоимости в размере 105 546 491 белорусского рубля

Начальная цена продажи снижена на 80 процентов. Аукцион состоится 10 сентября 2015 года в 15.00 в зале заседаний Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.
Заявки принимаются ежедневно с 26 августа 2015 года в рабочие дни с 8 до 17 часов по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407.
Последний день приема заявлений и внесения задатка – 9 сентября 2015 года до 17.00 часов. Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются.
Заключительная регистрация участников аукциона – 10 сентября 2015 года с 14.00 до 15.00 часов.

Продавец: ОАО «Могилевский домостроительный комбинат», 212003, г. Могилев, пер. Гаражный, 2а, тел.: (0222) 22-44-57, 25-34-98, 22-31-95.

Организатор аукциона – МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны: 22-21-78, 22-00-89.

Лица, желающие принять участие в торгах, не позднее срока, указанного в извещении о проведении торгов:

- подают заявление на участие в торгах, к которому прилагается документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный банковский счет организатора торгов – МГ УКП «Центр по приватизации» 3012430089016 Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Могилевской области, МФО 153001739, УНН 700008710 с отметкой банка и другие документы, указанные в извещении, опубликованном в газетах «Звязда» № 74(27932) от 18 апреля 2015 г. и «Веснік Магілева» от № 16/18531 от 23 апреля 2015 г.;
- заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе с приложением всех необходимых документов, внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) банковский счет сумму задатка, заключившие с организатором аукциона соглашение, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе и получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления.

Организатор аукциона имеет право отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона. Объявление об отказе от проведения аукциона публикуется в том же печатном издании, в котором публиковалось извещение. Кроме того, организатор аукциона должен проинформировать участников, подавших заявление на участие в аукционе, об отказе от проведения аукциона.

Перед началом аукциона их участники обязаны зарегистрироваться у организатора аукциона и обменять билеты участников на аукционные номера, которые возвращаются организатору аукциона после их окончания.

Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наивысшую цену.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов (далее – единственный участник аукциона).

Победитель аукциона (единственный участник торгов) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов обязан возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, перечислив сумму затрат, указанную в соответствующем протоколе, на расчетный банковский счет организатора торгов.

После предъявления копии платежных документов о перечислении суммы затрат на организацию и проведение аукциона в установленном порядке в соответствии с подписанным в день проведения аукциона соответствующим протоколом между продавцом предмета аукциона и победителем аукциона (единственным участником аукциона) заключается договор купли-продажи предмета аукциона.

Договор купли-продажи заключается продавцом и победителем аукциона (единственным участником аукциона) в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона.

Оплата стоимости приобретенного на аукционе предмета аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником аукциона) в белорусских рублях в установленном порядке.

Условия оплаты – возможность предоставления рассрочки на 3 месяца.

С объектом можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни недели с 8 до 17 часов, предварительно согласовав время с продавцом.

В предусмотренных законодательством случаях уплачивается штраф организатору аукциона в течение одного месяца в размере 100 000 000 (Сто миллионов) белорусских рублей: победителем аукциона в случаях неподписания протокола о результатах аукциона, невозмещения организатору аукциона суммы затрат на организацию и проведение аукциона, незаключения договора купли-продажи предмета аукциона; единственным участником аукциона – в случае отказа или уклонения от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, заключения договора купли-продажи предмета аукциона; участниками аукциона, отказавшимися предложить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Полная информация о выставляемом на торги объекте недвижимости опубликована в газетах «Звязда» № 74 (27932) от 18 апреля 2015 г. и «Веснік Магілёва» от № 16/18531 от 23 апреля 2015 г.

Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (0222) 22-21-78, 22-00-89.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование и краткая характеристика объекта, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 400/С-46318 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад), площадью 273,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Озерское шоссе, 12. Составные части и принадлежности: три кирпичные пристройки – склад, асфальтобетонное покрытие, ограждение бетонное, ограждение деревянное, ворота металлические
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 440100000002000592, площадью 0,0632 га (назначение – строительство и обслуживание здания) по адресу: г. Гродно, ул. Озерское шоссе, 12
Начальная цена продажи	825 000 000 (восемьсот двадцать пять миллионов) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	41 250 000 (сорок один миллион двести пятьдесят тысяч) белорусских рублей
ЛОТ 2	
Наименование и краткая характеристика объекта, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 400/С-48538 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад), площадью 598,5 кв.м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Озерское шоссе, 20. Составные части и принадлежности: подвал, пристройка, рампа
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 440100000002006545, площадью 0,0515 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания книготорга) по адресу: г. Гродно, ул. Озерское шоссе, 20
Начальная цена продажи	1 059 790 080 (один миллиард пятьдесят девять тысяч семьсот девяносто тысяч восемьдесят) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	52 989 504 (пятьдесят два миллиона девятьсот восемьдесят девять тысяч пятьсот четыре) белорусских рубля
ЛОТ 3	
Наименование и краткая характеристика объекта, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 401/С-16330 (назначение – здание неустановленного магазина, наименование – цех торгового оборудования), площадью 1379,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Скидель, ул. Интернациональная, 58
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 4220504000002002300, площадью 0,2800 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания цеха торгового оборудования) по адресу: г. Скидель, ул. Интернациональная, 58. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в водоохранных зонах водных объектов вне прибрежных полос, код – 2, площадью 0,2800 га
Начальная цена продажи	713 600 000 (семьсот тринадцать миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	35 680 000 (тридцать пять миллионов шестьсот восемьдесят тысяч) белорусских рублей
ЛОТ 5	
Наименование и краткая характеристика объекта, адрес расположения	Изолированное помещение, инв. № 400/D-5569 (назначение – административное помещение, наименование – административное помещение), площадью 165,1 кв.м, расположенное по адресу г. Гродно, ул. Лермонтова, 8
Начальная цена продажи	1 844 000 000 (один миллиард восемьсот сорок четыре миллиона) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	92 200 000 (девяноста два миллиона двести тысяч) белорусских рублей
Продавец	Гродненский городской филиал облпотребобщества, 230001, г. Гродно, ул. Суворова, 298
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41-98-32
Условия аукциона	Аукцион без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области БИК 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 16 сентября 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209	

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь*: заверенная копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица и заверенные копии учредительных документов;
- *индивидуальным предпринимателем*: документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до продажи объекта в процессе аукционных торгов без объяснения причины.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 27.06.2015 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений 10 сентября 2015 г. до 15.00

Телефон для справок: 41-98-32– Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», дополнительная информация: http://realty.tut.by/catalog/company/ino-v-grodno/

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Витебский завод электроизмерительных приборов» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества в составе:

Лот № 1:

Инвентарный номер	Наименование	Общая площадь	Адрес
200/С-50253	производственный корпус № 3 (в т.ч. кран-балка, инв. № 143798)	808,5 кв.м	г. Витебск, ул. 1-я Полярная, 3А/1

Начальная цена с НДС 20% – 3 288 455 082 бел. руб. (снижена на 10%)

Лот № 2:

Инвентарный номер	Наименование	Общая площадь	Адрес
200/С-43676	корпус № 7 (складской)	521 кв.м	г. Витебск, ул. 1-я Полярная, 3А/3

Начальная цена с НДС 20% – 487 200 000 бел. руб. (снижена на 30%)

Лот № 3:

База отдыха «Вышедки», расположенная по адресу: Витебская область, Городокский район, Стодолищенский с/с, 0,5 км южнее д. Вышедки, 1, в составе:

№ п/п	Инвентарный номер	Наименование	Общая площадь (кв.м)
1	201/С-10553	корпус № 1	52
2	201/С-10554	корпус № 2	51,3
3	201/С-10555	корпус № 3	51,7
4	201/С-10556	корпус № 4	51,2
5	201/С-10557	корпус № 5	50,9
6	201/С-10558	корпус № 6	52
7	201/С-10559	корпус № 7	75,3
8	201/С-12691	здание неустановленного назначения	23
9	201/С-12692	туалет	3,1

А также: воздушная линия электропередачи ВЛ-10 кВ, протяженность 945 м.п., инвентарный номер 201/С-12702, с трансформаторной подстанцией КТП; наружное освещение инвентарный номер 201/С-12689

Начальная цена с НДС 20% – 603 802 800 бел. руб. (снижена на 25%)

Сведения о земельных участках: Лоты №№ 1–2 расположены на земельном участке пл. 3,1357 га, предоставленном в общую долевую аренду по 10.04.2065, для содержания и обслуживания производственных помещений.

Лот № 3 расположен на земельном участке площадью 1,9683 га, предоставленном продавцу на праве постоянного пользования для использования под базу отдыха. Земельный участок пл. 1,0141 га предоставлен продавцу на праве аренды по 28.07.2060 для содержания и обслуживания воздушной линии ВЛ-10. Земельный участок пл. 0,0293 га предоставлен продавцу на праве аренды по 28.07.2060 для содержания и обслуживания КТП-568. Земельные участки имеют ограничения в пользовании – водоохранная зона вне прибрежной полосы озера Вышедское

Задаток 10% от начальной цены в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Договор купли-продажи по Лотам №№ 1–2 должен быть подписан в течение **20** (двадцати) рабочих дней после согласования проекта договора купли-продажи с ОАО «БПС-Сбербанк» в связи с наличием обременения по Лотам №№ 1-2 в пользу ОАО «БПС-Сбербанк» (ипотека). Договор купли продажи по Лоту № 3 должен быть подписан в течение **20** (двадцати) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объекты недвижимости производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 19.05.2015

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также порядок оплаты вознаграждения и фактических затрат на организацию и проведение аукциона оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Аукцион состоится **21.09.2015 года в 12.00** по адресу: г. Витебск, ул. Ильинского, 19/18, корпус № 8, 3-й этаж, помещение 309, ОАО «ВЗЭП». Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **18.09.2015 года до 17.00** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. auction@cpo.by. www.cpo.by

Информация о проведении открытого аукциона 2 лотами по продаже недвижимого имущества: здание склада и здание административно-хозяйственное

Адрес объектов и их наименование	Капитальное строение (здание склада, инв. № 645/С-6624) площадью 520,6 кв.м, расположенное по адресу: Минская обл., г. Старые Дороги, ул. Колхозная, 33. Снижена первоначальная цена продажи имущества на 40%, что составляет 634 423 680 (шестьсот тридцать четыре миллиона четыреста двадцать три тысячи шестьсот восемьдесят) белорусских рублей (с учетом НДС 20%). Капитальное строение (административный корпус) площадью 1447,8 кв. м (инв. № 640/С-61959) с объектами: здание административно-бытовой (инв. № 1001), котел газогенераторный водогрейный (инв. № 413933), котел газогенераторный водогрейный (инв. № 41392), асфальтовая дорожка с бордюрным камнем (инв. № 2020), тротуар из тротуарной плитки перед АБК (инв. № 2021), расположенное по адресу: Минская обл., г. Слуцк, ул. Транспортная, 1. Снижена первоначальная цена продажи имущества на 40%, что составляет 4 379 354 496 (четыре миллиарда триста семьдесят девять миллионов триста пятьдесят четыре тысячи четыреста девяносто шесть) белорусских рублей (с учетом НДС 20%)
Продавец	ОАО «Миноблавтотранс» Филиал «Автобусный парк № 2»
Порядок оплаты	Победитель аукциона возмещает расходы, связанные с организацией и проведением аукциона и публикацией объявления в СМИ. Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 30-ти банковских дней со дня проведения аукциона
Сумма задатка	10% от начальной цены объекта (лота) с учетом (НДС) на р/с 3012462470015 в РКЦ № 42 филиала ОАО «Белагропромбанк» – Минское областное управление, код 942, г. Слуцк, ул. Копыльская, 7 УНП 601070249, ОКПО 031217156014 Получатель: Филиал «Автобусный парк № 2»
Организатор аукциона	ОАО «Миноблавтотранс» Филиал «Автобусный парк № 2», 223610, Минская обл., г. Слуцк, ул. Транспортная, 4
Документы, предоставляемые для участия в аукционе	Копия платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка в размере 10% от начальной цены объекта (лота) (в платежном поручении в графе «Назначение платежа» указывать: «Задаток 10% от начальной цены объекта согласно Условий проведения аукциона с НДС.»)
Конечный срок и адрес приема заявок	01.10.2015 г. до 16.00 по адресу: Минская обл., г. Слуцк, ул. Транспортная, 4 Филиал «Автобусный парк № 2», тел. 8-0179545085, факс: 801795 46477
Дата, время и место проведения аукциона	02.10.2015 г. в 10.00 по адресу: Минская обл., г. Слуцк, ул. Транспортная, 4

Утерянные страховые полисы «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» в количестве 6 штук серии БЛБ №№ 1335650–1335655 в представительстве Белгосстраха по Молодечненскому району **считать недействительными.**

УНП 600013344

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование и краткая характеристика объекта, адрес расположения	**Автомобиль ЗИЛ 431410, 1991 года выпуска, разрешенной массой 12 000 кг, государственный номер СЕ 4620**
Начальная цена продажи	34 560 000 (тридцать четыре миллиона пятьсот шестьдесят тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	1 728 000 (один миллион семьсот двадцать восемь тысяч) белорусских рублей
Продавец	Открытое акционерное общество «Гродненская табачная фабрика «Неман», 230771, г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18, тел. 8-0152-791-500, факс 8-0152-791-554
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41-98-32
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области БИК 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 29 сентября 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209	

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь*: заверенная копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица, и заверенные копии учредительных документов;
- *индивидуальным предпринимателем*: документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до продажи объекта в процессе аукционных торгов без объяснения причины.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений 23 сентября 2015 г. до 15.00

Телефон для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», дополнительная информация: http://realty.tut.by/catalog/company/ino-v-grodno/

КУП «Минсксанавтотранс» проводит 28.08.2015 г. по адресу: г. Минск, ул. П. Бровки, 25 в 10.30 аукцион по продаже автомобилей:

1. ВАЗ 2106 г.в. 2004, пробег 202612 км, требует ремонта двигателя и кузова, некомплектный. Начальная цена 5 208 000 руб. Размер задатка 520 800 руб.
2. ГАЗ 27057 г.в. 2002 пробег 516311 км, требует ремонта двигателя и кузова, некомплектный. Начальная цена 14 872 800 руб. Размер задатка 1 487 280 руб.
3. Лада 2107 г.в. 2007 пробег 176012 км, требует ремонта двигателя и кузова, некомплектный. Начальная цена 6 100 000 руб. Размер задатка 610 000 руб.
4. ВАЗ 2106 г.в. 2004, пробег 151418 км, требует ремонта двигателя и кузова, некомплектный. Начальная цена 5 424 000 руб. Размер задатка 542 400 руб.

Справки по тел. 017-2840961.

УНП 100029143

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

извещает о проведении 29 сентября 2015 г. аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды имущества, в рамках 173-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв.м)	Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.)	Целевое использование имущества	Сумма задатка (руб.)	Характеристика имущества
Арендодатель – ГУ «Национальный исторический музей Республики Беларусь», *тел.: +375(17) 327 36 65; +375(17) 327 31 04; +375(17)291 18 13*							
139	г. Минск, ул. Казинца, 117	2361,0	3,0	14 166 000	Под культурно-развлекательный центр (клуб) с размещением помещений досуга, танцевального зала, музицирования, фитнеса, общественного питания; спортивный зал; под торговый объект продовольственной и непродовольственной группы товаров (кроме товаров, бывших в употреблении); склад негорючих материалов; производство; под административные цели (офис); бытовые услуги населению, риэлтерские, туристические, образовательные, воспитательные, медицинские, психологические, аудиторские, банковские услуги; иные виды деятельности не запрещенные законодательством Республики Беларусь	1 416 000	Отдельно стоящее двухэтажное здание бывшего кинотеатра «Электрон». Имеется отопление, канализация. Здание с прилегающим благоустройством (осн. средства): тротуар из сборных бетонных плит на песчаном основании 50*50 – 2332 кв.м, бетонные бортовые камни – 206 м. Имущество предоставляется в аренду сроком на 3 года с **01.01.2016**
Арендодатель – ГУ «Главное управление по обслуживанию дипломатического корпуса и официальных делегаций «Дипсервис», *тел.: +375 (17) 210 12 31; +375 (17) 210 17 58, +375 (17) 284 49 23, +375 (17) 284 70 56*							
140	г. Минск, ул. Парниковая, 50/25 (комплекс «Степянка»)	456,5	3 195,5 евро в месяц (55*)	13 695 000	Под административные цели (офис), проживание	1 369 000	Дача № 25. Имущество предоставляется в аренду сроком на 3 года
	55 Размер арендной платы указан в евро (расчет в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь № 563 от 17.12.2003).*						
Арендодатель – УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» Минская дистанция гражданских сооружений, *тел. +375 (17) 225 66 22*							
141	Гродненская обл., Островецкий р-н, Гудогайский с\с, п. Гудогай	58,7	3,0	1 761 000	Под магазин беспошлинной торговли	176 000	Отдельно стоящее здание. Отсутствует отопление, освещение, водоснабжение, канализация. Необходим ремонт. Не используется с 01.01.2010. Срок аренды – 5 лет
Арендодатель – УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» станция Минск-Пассажирский, *тел. +375(17) 365 19 26*							
142	г. Минск, пл. Привокзальная, 7	130,3	3,0	3 909 000	Под объект общественного питания (кафе)	390 000	Помещение кафе, расположенное в здании конкорс, находящимся над железнодорожными путями. Имеется центральное отопление (в период отопительного сезона), канузел, естественное освещение (частично), пожарная сигнализация и видеонаблюдение (включенные в общую систему вокзального комплекса), общий вход. Необходимость ремонта отсутствует. Арендатору необходимо дополнительно заключить договор аренды оборудования. Помещение не используется с февраля 2015 года. Срок аренды – 3 года

БАВ – базовая арендная величина (с 01.04.2015 г. составляет 120 000 рублей).

Договор аренды заключается по предметам аукциона:
- №141 – сроком на 5 лет;
- №№ 139, 140, 142 – на 3 года.

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.

Аукцион состоится **29 сентября 2015 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Возможность **осмотра Имущества**, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, **обеспечивает арендодатель**. Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнять у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), а также размер коммунальных платежей.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства.

Участвовать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей.

Лицо, желающее принять участие в аукционе:

- уплачивает задаток (юридические лица и индивидуальные предприниматели оплату производят **платежным поручением**!) по соответствующему предмету торгов (назначение платежа – **задаток для участия в аукционе № 173 от 29.09.2015 по предмету аукциона №_____**), перечисляемый на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости» (сумма задатка по каждому предмету торгов указана в соответствующей графе таблицы). **Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов;**
- подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов (бланк заявления можно получить у организатора аукциона):

юридическое лицо – резидент Республики Беларусь:
копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
копии **платежного поручения** о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

юридическое лицо – нерезидент Республики Беларусь:
легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
копии **платежного поручения** либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

индивидуальный предприниматель:
копии документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
копии **платежного поручения** о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

физическое лицо – копии платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

- заключает с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить у организатора аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения:

физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность;

представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе **осуществляются с 28 августа 2015 г. по 23 сентября 2015 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.**

Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несут лица, их подавшие.

Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. *При отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.*

Порядок определения победителя аукциона:

- торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;
- аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимает только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 18 000 000 рублей.

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить **на текущий (расчетный) счет арендодателя** сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. **Информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона**.

Важно! *Договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом). Заключение договора аренды помещения, целевое назначение которого пред

■ Кантрамарка

АД ЭТНАМЮЗІКЛА ДА ТРАГІФАРШУ

У самы зацішны месяц тэатральнага года — жнівень — сапраўдным тэатралам толькі і застаецца, што чакаць новага сезона, прадчуваючы яго найлепшыя падзеі. Адной з іх сёлета стане II Маладзёжны тэатральны форум, які напрыканцы лістапада будзе прымаць на сваіх пляцоўках Рэспубліка Беларусь. У Мінску можна будзе пабачыць азербайджанскі этнамюзікл, літоўскую інсцэніроўку Чака Паланіка, сучасную беларускую драматургію, увасобленую на ўкраінскай сцэне, ды шмат іншага.

МЕСЦА ДЗЕЯННЯ: БЕЛАРУСЬ

Адразу варта зазначыць унікальнасць падзеі для беларускага тэатральнага працэсу. Нягледзячы на адносна спрыяльную сітуацыю з фестывальным рухам у нашай краіне (напрыклад, у межах «ТэАрта» гэтай восенню ў сталіцы пабачаць спектаклі Томаса Астэрмаера і Піпа Дэльбона), Маладзёжны тэатральны форум канцэнтравана прадставіць малазаўважны для беларускага гледача сегмент працэсу — найлепшыя спектаклі маладых творцаў з краін СНД, Балтыі і Грузіі.

Мэта арганізатараў (Міжнародная канфедэрацыя тэатральных саюзаў і Міждзяржаўны фонд гуманітарнага супрацоўніцтва дзяржаў — удзельніц СНД; з беларускага боку сёлета выступаюць: Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь і Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі) — аднавіць некалі трывалыя тэатральныя сувязі, стварыць прастору для камунікацыі тэатральнай моладзі і пашырыць кола магчымасцей для маладых прафесіяналаў. Першы форум паспяхова прайшоў у 2012 годзе ў Кішынёве (Малдова). Дарэчы, Гран-пры там заваявала беларуская пастаноўка нямецкай п'есы Інгрыд Лаузунд «Офіс» (Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы, рэжысёр — Кацярына Аверкава). Арганізатары плануюць, што форум будзе раз на два гады перайздзжаць у новую тэатральную сталіцу з шэрагу краін-удзельніц.

ШЭКСПІР У ЛЯЛЕЧНЫМ ТЭАТРЫ

З 19 па 26 лістапада на пляцоўках Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы, Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Максіма Горкага і Беларускага рэспубліканскага тэатра юнага гледача пакажуць 13 спектакляў з Азербайджана, Арменіі, Беларусі, Грузіі, Казахстана, Латвіі, Літвы, Малдовы, Расіі, Таджыкістана, Узбекістана, Украіны і Эстоніі. У праграму форуму трапілі розныя віды і розныя жанры. Крытэрыямі для экспертаў-адборшчыкаў, у лік якіх увайшлі рэжысёр Уладзімір Панкоў, тэатразнаўцы Марыя Халізева і Марыя Львова ды іншыя, сталі найперш якасць пастаноўкі і ўзрост рэжысёра — да 35 гадоў.

Спектакль «Гамлет» (Магілёўскі абласны тэатр лялек).

Так што ў рамках форуму гледачы змогуць пабачыць і нацыянальны тэатр — азербайджанскі этнамюзікл «Боская гульня». І драматургічную класіку ў сучасным пераасэнсаванні — беларускі трагіфарш «Гамлет» паводле Уільяма Шэкспіра Магілёўскага абласнога тэатра лялек. І дакументальны тэатр з Малдовы — «Дзеці голаду. Сведчанні» паводле Аляксея Вакулоўскага. І трупу Лысьвенскага тэатра драмы імя Анатоля Савіна ў спектаклі «Воблака-рай», якую крытык Павел Руднеў адзначыў як адну з найлепшых у Расіі. І сучасную беларускую драматургію ва ўкраінскай тэатральнай прасторы: рэжысёр Стас Жыркоў паставіў п'есу беларускага драматурга Дзмітрыя Багаслаўскага «Любоў людзей» у Кіеўскім акадэмічным Маладым тэатры. І інсцэніроўку сучаснай сусветнай літаратуры як прыклад паспяховай капрадукцыі маладой тэатральнай групы і Дзяржаўнага маладзёжнага тэатра Літвы — «Байцоўскі клуб» паводле Чака Паланіка.

У склад тэатральных дэлегацый ад краін-удзельніц таксама ўвойдуць драматургі, сцэнографы і крытыкі. У рамках форуму будзе прэзентаваны зборнік маладой драматургіі і пройдуць чыткі асобных тэкстаў. Найлепшыя ўзоры мастацтва сцэнаграфіі можна будзе пабачыць на выставе. А крытыкі традыцыйна будуць ладзіць адкрытыя абмеркаванні спектакляў.

НЕАБМЕЖАВАНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ

Акрамя панарамнага погляду на творчасць тэатральнай моладзі краін СНД, Балтыі і Грузіі, форум прапануе ўдзельнікам і магчымасць пазмагацца за матэрыяльную падтрымку. Паказы спектакляў адбываюцца на конкурснай аснове. Пераможца, якога вызначае прафесійнае журы, атрымлівае грашовы прыз, а таксама магчымасць выйсці на новы ўзровень і паказаць сваю работу ў праграме аднаго з вядучых сусветных тэатральных фестываляў — Міжнароднага тэатральнага фестываля імя А.П. Чэхава.

Дарэчы, водгалас І Маладзёжнага тэатральнага форуму ў беларускай тэатральнай прасторы досыць адчувальны. Спектакль «Офіс» займеў прыкметную гастрольную гісторыю. У Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі ў капрадукцыі Расія—Беларусь—Кыргызстан пастаўлены спектакль «Ціхі шоргат сыходзячых крокаў» Дзмітрыя Багаслаўскага: Міжнародная канфедэрацыя тэатральных саюзаў падтрымала ідэю запрасіць на пастаноўку сучаснай беларускай п'есы ўдзельніка форуму, маладога кыргызскага рэжысёра Шаміля Дыйканбаева. А магілёўскі Міжнародны маладзёжны форум «Март-кантакт» наладзіў трывалыя творчыя стасункі з Ераванскім дзяржаўным тэатрам лялек імя Аванэса Туманяна. Усё гэта дазваляе спадзявацца, што паказы і сустрэчы і ў рамках другога форуму перарастуць у цеснае творчае сяброўства і супрацоўніцтва. А тэатральныя падзеі і падчас форуму, і пасля яго заканчэння пацвердзяць значнасць і плённасць ідэі яго правядзення.

Алена МАЛЬЧЭЎСКАЯ

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Вось і жнівень набліжаецца да канца — час капаць бульбу. Быццам бы, справа гэтая няхітрая, хоць і працаёмкая. Але ў ёй, аказваецца, таксама ёсць свае важныя «дробязі» і хітрасці, якія могуць паўплываць на якасць нашага ўраджаю і на яго захоўванне.

КАЛІ І ЯК КАПАЦЬ БУЛЬБУ

ЯК ДАВЕДАЦЦА, ШТО ЧАС ПРЫЙШОЎ

На фактычнае паспяванне клубняў уплывае і тэрмін пасадкі, і гатунак, і кліматычныя ўмовы, і асаблівасці догляду.

Самая відавочная і надзейная прыкмета — адміранне і засыханне бульбоўніку. Калі гэта адбылося, трымаць клубні ў глебе далей сэнсу няма. Пасля таго як бацвінне звяла, максімальна магчымы тэрмін, на працягу якога клубні могуць заставацца ў зямлі, — тры тыдні. Калі спазніцца з уборкай саспелай бульбы, захоўвацца ўраджай будзе значна горш.

Насенную бульбу пасля ўборкі нядрэнна празеляніць — патрымаць на святле, пакуль клубні не пазелянеюць. Так яны і захоўваюцца лепш, і грызуны на іх не квапяцца.

Халады набліжаюцца, а бацвінне стаіць зялёненькае? Глядзім на надвор'е. Калі прыйшлі раннія замаразкі, пашкодзілі парасткі, адкладаць уборку нельга: расліна будзе спрабаваць аднавіць лістоту за кошт пажыўных рэчываў, назапашаных у клубнях.

Некаторыя гаспадары скошваюць бульбоўнік перад уборкай. У якіх выпадках гэта мэтазгодна, і як правільна гэта зрабіць? Скошваць яго ёсць сэнс у тым выпадку, калі тэрміны ўборкі падыходзяць, а бульбоўнік працягвае расці (так здараецца, напрыклад, пры позняй пасадцы). Робіцца гэта, каб паскорыць паспяванне клубняў, што можа быць важна на парозе надыходзячых халадоў. Толькі праводзіць падобнае мерапрыемства трэба загадзя: не варта скошваць парасткі непасрэдна перад уборкай — дайце расліне 7-10 дзён на завяршэнне ўсіх біялагічных працэсаў.

Калі на бульбу напала фітафтора, бацвінне таксама варта скасіць і неадкладна знішчыць. Клубні ў гэтым выпадку пакідаюць у зямлі на тэрмін да 3 тыдняў, каб яны паспелі цалкам выспець і ўтварыць дастаткова трывалую лупіну, якая не будзе пашкоджвацца пры ўборцы.

На паспяванне бульбы таксама ўплываюць:

- ***урадлівасць глебы:*** чым бяднейшая зямля на пажыўныя рэчывы, тым раней наступіць час капаць бульбу — на ўрадлівых, добра ўгноеных участках рост клубняў можа працягвацца да глыбокай восені;
- ***колькасць вільгаці:*** яе дэфіцыт на працягу вегетацыйнага перыяду паскорыць паспяванне бульбы, таму ў засушлівае лета на ўчастках без паліву мы бачым бульбоўнік, які рана высах (праўда, ураджай у гэтым выпадку нярэдка засмучае);
- ***высокія дозы ўгнаенняў:*** вялікая колькасць унесенай пад бульбу арганікі падаўжае тэрмін паспявання (і, дарэчы, можа павялічыць ўтрыманне нітратаў у клубнях, асабліва калі прыступіць да ўборкі заўчасна).

Плануючы ўборку бульбы, варта ўважліва сачыць за прагнозам:

- нельга зацягваць з уборкай, калі чакаюцца працяглыя дажджы: пераўвільгатненне глебы правакуе хваробы клубняў, гніль, пагаршае стан пры захоўванні, капаць бульбу з наліпшай на яе зямлёй таксама не надта лёгка і прыемна;
- аптымальная тэмпература паветра для ўборкі бульбы — не вышэй за +17 градусаў, але не ніжэй як +10: холад можа стаць прычынай пачарнення клубняў;
- найлепш за ўсё капаць бульбу ў пагодны дзень, калі клубні можна падсушыць на паветры, а глеба добра чысціцца і не ліпне;
- увосень не рэкамендуюць капаць бульбу раніцай, калі астылае за ноч паветра нашмат халаднейшае за глебу, якая яшчэ захоўвае летняе цяпло;
- цалкам завяршаць уборку ўраджаю варта да надыходу ўстойлівых замаразкаў, якія здольны пашкодзіць не толькі бацвінне, але і клубні ў зямлі.

ЧЫМ КАПАЦЬ, ЯК КАПАЦЬ

Адны ўпэўнены: капаць трэба толькі віламі, таму што лапатай лягчэй пашкодзіць бульбу. Кожны, хто спрабаваў гэта рабіць, памятае, як яно бывае: стараешся як мага акуратней падкапаць куст, але не-не, ды і пачуеш характэрны хруст — востае лязо рассекла чарговы клубень. Што крыўдна — пакутуюць найчасцей адборныя, буйныя бульбіны. Значыць, вілы лепш?

Віламі можна выкапаць гняздо, не пашкодзіўшы яго, і зямля на іх не затрымліваецца, як на лапаце. З іншага боку, каму не даводзілася насадзіць клубень на лязо? Такое таксама здараецца. Дык вось, прыхільнікі выкарыстання лапаты сцвярджаюць: зроблены ёй востры зрэз на паветры хутка заветрыцца, і бульбіна можа яшчэ некаторы час захоўвацца, а з праколам ад вілаў падобнае немагчыма.

Як капаць — залежыць ад глебы. На друзлай, добра апрацаванай — досыць бывае акуратна пацягнуць за астаткі бульбоўніка, сабраць клубні, выбраць тыя, што засталіся ў зямлі, і капнуць лапатай або віламі, каб пераканацца, ці не засталіся тыя, што зарыліся глыбей. А на шчыльнай глебе варта папярэдне падкапаць куст збоку, імкнучыся не пашкодзіць клубні.

Вельмі пажадана адразу адбіраць пасадачны матэрыял — здаровыя клубні сярэдняга памеру з найлепшых кустоў. Іх адкладаем, імкнучыся не змешваць гатункі. Насенную бульбу пасля ўборкі нядрэнна празеляніць — патрымаць на святле, пакуль клубні не пазелянеюць. Так яны і захоўваюцца лепш, і грызуны на іх не квапяцца.

Калі надвор'е дазваляе, не варта адразу складваць выкапаныя клубні ў мяшкі. Пакіньце іх на зямлі на пару гадзін, рассыпаўшы тонкім слоем. За гэты час бульба злёгку падсохне і атрымае неабходную апрацоўку ўльтрафіялетам. Кароткачасовае ўздзеянне сонечнага святла, на думку спецыялістаў, дапамагае абеззаразіць клубні і прадухіліць развіццё хвароб пры захоўванні. Толькі не перашчыруйце — не забывайце, што пры працяглым знаходжанні на святле бульба зелянее, у ёй выпрацоўваецца яд — саланін, які нам зусім не патрэбны.

Потым выкапаную бульбу сартуем: адбіраем дробныя, пашкоджаныя пры ўборцы, хворыя клубні. Нешта давядзецца проста выкінуць, штосьці пойдзе на корм птушкам або свойскай жывёле (у каго яна ёсць), а бульбу з невялікімі пашкоджаннямі ўжывайце ў першую чаргу.

Улічыце: пры выкопванні, сушцы, сартаванні і ўборцы вельмі непажадана лішні раз перасыпаць, кідаць клубні — абыходзіцца з імі варта беражліва, гэта падоўжыць тэрмін захоўвання.

Але нават прасушаная на полі бульба абавязкова павінна прайсці так званы рэабілітацыйны перыяд.

Скошваць бульбоўнік трэба загадзя, а непасрэдна перад уборкай — дайце расліне 7-10 дзён на завяршэнне ўсіх біялагічных працэсаў.

Па-першае, далёка не ўсе праблемы можна заўважыць адразу: часам хвароба клубня праяўляецца праз нейкі час. Калі гэта адбываецца ўжо пры захоўванні, высокая верагоднасць заражэння суседніх бульбін. Падчас рэабілітацыйнага перыяду такія скрытыя хваробы часцяком выяўляюць сябе, і пашкоджаная бульба выдаляецца. Па-другое, бульба, змешчаная ў адпаведныя ўмовы, даспявае, у яе падсыхае і становіцца больш жорсткай лупіна, забяспечваючы лепшую захоўваемасць, ды і смак клубняў выйграе. А якія патрэбны ўмовы? Абавязкова — высокая вільготнасць паветра (90-95%), аптымальная тэмпература — каля 18 градусаў, але яе паніжэнне да + 13 —10 градусаў не крытычна, абы не павышалася. У такіх умовах раяць вытрымліваць бульбу прыкладна месяц-паўтара. Клубні пры гэтым могуць знаходзіцца ў скрынях або россыпам (калі ў мяшках, то лепш сеткаватых, каб была добрая вентыляцыя). І толькі потым прыбіраем іх канчаткова — на зімовае захоўванне.

Працаёмка? Магчыма... Але вынік варты таго.

Азбука народнай культуры

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

ПЛОТ, агароджа, тын — часцей за ўсё драўляная агароджа падворка і хаты, якая стала сімвалічнай мяжой, падзяляла «сваю» і «чужую» прасторы і ўказвала на засвоеную тэрыторыю. Плотам абавязкова абносілі могілкі, загоны для жывёлы. У даўнія часы агароджай з вялікіх бярвёнаў (валам, сцяной) абносілі ўсю вёску ці горад, што часам было адзінай аховай ад ворагаў.

◈ Плот быў надзелены статусам цэласнасці і недатыкальнасці. Таму выхад не праз вароты ці злом плота параўноўвалі з пазашлюбнымі адносінамі: «Хата без плота, што баба без мужыка», «Вяселле пад плотам, а вянчанне потым», «хадзіць з дзіркай у плоце» — значыць страціць цнатлівасць па-за шлюбам, «ісці за плот» — зрабіць аборт. Дзіця, якое нараджалася па-за шлюбам, звалі «падзаборным».

◈ Цяжарнай жанчыне забаранялася пералазіць праз плот, каб «не выкінуць», страціць дзіця. У той жа час, калі роды былі цяжкімі, мужу раілі знесці або разламаць частку плота. Лічылася, што такія магічныя дзеянні паспрыяюць хуткаму нараджэнню дзіцяці.

◈ На плоце ніколі не сушылі дзіцячае адзенне, пялёнкі. Меркавалі, якімі рэдкімі былі штакеціны, такімі рэдкімі вырастуць зубы і валасы дзіцяці.

◈ У традыцыйнай культуры ўсходніх славян плот набыў статус небяспечнага, «нячыстага», але ў той жа час сакральнага месца ці рэчы. Пад плот (самую яго аддаленую ад жылых памяшканняў частку) вылівалі ваду пасля абмывання нябожчыка; а таксама ў якой пралі бялізну. Пад агароджай могілак хавалі нехрышчоных і незаконнанароджаных дзяцей, «задушных» нябожчыкаў (самазабойцаў, тапельцаў і г.д.).

◈ Травой, сабранай пад плотам, а значыць, той, якую ніхто не кранаў і па якой хадзілі людзі, народныя лекары лячылі людзей і хатнюю жывёлу.

◈ Каля плота абмывалі людзей, якія хварэлі «падучай» хваробай. Пад плотам закопвалі рытуальныя рэчы, на якія «адсылалі» хваробы і няшчасці. Каб пазбавіць дзіця ад сурокаў, пад плотам рабілі лаз і прымушалі хворае дзіця некалькі разоў пралезці ў яго.

◈ На плот вешалі рытуальныя рэчы, якія з'яўляліся абярэгам для ўсёй гаспадаркі, напрыклад старыя лапці, бітыя гліняныя гаршкі, траецкія і купальскія травы і г.д. Часам на плот вешалі чэрапы кароў ці быкоў, падчас калядавання — чучала, якое сімвалізавала сквапнасць ці злоснасць гаспадароў хаты.

◈ Плот быў асноўным «удзельнікам» варажбы на Раство. Дзяўчаты пераклівалі праз плот боты і жадалі даведацца: у якім баку жыве нарачоны. Яны абхоплівалі плот і варажылі: возьмуць шлюб у гэтым годзе ці не. Цотная колькасць слупоў прадказвала «пару», няцотная — адзіноту. Дзяўчаты позна ўвечары выходзілі на вуліцу і ішлі ўздоўж суседскага плота, часам заходзячы за самы край. Пры гэтым казалі: «Пара — не». Ці так: «Маладзец, удавец...».

Яшчэ не верасень, але
Пажоўклы ліст —
вандроўнік вечны —
Каля шашы
ля Маладзечна
Ляціць пад колы
«Шэўрале».
Яшчэ не верасень, аднак
Над аўтастрадай
птах кружляе,
Нібыта з высі пасылае
Растання восеньскага
знак.
Яшчэ не верасень, таму
Імчу па жніўні
з весялосцю...
А колькі лета засталося —
Вядома небу аднаму.

Даты | Падзеі | Людзі

26 ЖНІЎНЯ

1382 год — хан Тахтамыш захапіў і спаліў Маскву. У 1377 годзе ён пры падтрымцы Тамерлана прыступіў да зававання Залатой Арды. Увесну 1378-га, пасля падзення ўсходняй часткі са сталіцай у Сыгнаку, Тахтамыш уварваўся ў заходнюю частку, якую кантраляваў Мамай. Да красавіка 1380 года ён здолеў захапіць ўсю Залатую Арду аж да Азова, уключаючы сталіцу — Сарай. У 1382-м Тахтамыш з вялікім войскам пайшоў на Маскву. 24 жніўня 1382 года ён падышоў да сталіцы. Вялікі князь маскоўскі Дзмітрый Данской збіраў у той час раць у паўночных рускіх землях. Абаронай Масквы кіраваў юны літоўскі князь Асцей. Два дні масквічы ўпарта абараняліся. Тады Тахтамыш вырашыў узяць Маскву хітрасцю, паслаўшы на перамовы ніжагародскіх князёў Васіля Кірдзяпу і Сямёна Дзмітрыевіча. Князі пакляліся, што Тахтамыш памілуе масквічоў, калі яны здадуцца. 26 жніўня 1382 года масквічы адкрылі вароты. Каварны хан, вядома, свайго абяцання не стрымаў. Мноства людзей было перабіта, горад быў разрабаваны. Пасля гэтага татары ўзялі Пераяслаўль, Уладзімір, Юр'еў, Звянігарад, Мажайск і іншыя падмаскоўныя гарады, абклаўшы іх цяжкай данінай.

1880 год — 135 гадоў таму нарадзіўся (г. Рым) Апалінэр Гіём (Вільгельм Апалінарый Кастравіцкі), французскі паэт. Род паэта беларускага паходжання — Кастравіцкія валодалі маёнткам Дарашковічы пад Навагрудкам. Пасля паўстання 1863-1864 гг. маёнтак быў канфіскаваны, дзед Гіёма эмігрыраваў у Італію, там і прайшлі дзяцінства і юнацтва паэта. З 1899 года Апалінэр у Парыжы. Удзельнік Першай сусветнай вайны. Літаратурную дзейнасць пачаў у 1901-м. У многіх творах паэта прасочваецца духоўная сувязь са славянскімі краінамі (раман «Жанчына ў крэсле», апавяданне «Сустрэча ў Празе» і інш.). Большасць твораў апублікавана пасмяротна. Пры жыцці выйшлі зборнікі «Алкаголь. Вершы 1898-1913», «Каліграмы. Вершы Вайны і Міру» і некаторыя іншыя. Шырокую вядомасць атрымаў раман Апалінэра «Жанчына». На беларускую мову творы паэта перакладала Э. Агняцвет (зборнік «Зямны акіян»). Памёр у 1918 годзе.

1940 год — 75 гадоў таму нарадзіўся (вёска Куранец Вілейскага раёна) Анатоль Яўхімавіч Арцімовіч, беларускі скульптар, прафесар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі (2013). У 1966 годзе скончыў Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут, выкладае ў Беларускай акадэміі мастацтваў. Працуе ў галіне манументальнай і мемарыяльнай скульптуры. Адзін са стваральнікаў Кургана Славы Савецкай Арміі — вызваліцельніцы Беларусі, мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1999).

Было сказана

Максім БАГДАНОВІЧ, паэт:
Рупная пчала
Умее ў соты мёд сабраць і з горкіх кветак.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 6.06	20.15	14.09
Віцебск	— 5.53	20.08	14.15
Магілёў	— 5.56	20.05	14.09
Гомель	— 5.57	19.59	14.02
Гродна	— 6.22	20.33	14.11
Брэст	— 6.26	20.27	14.01

Месяц

Поўня 29 жніўня.
Месяц у сузор'і Казярога.

Імяніны

Пр. *Аляксея, Васіля, Максіма, Мікалая.*
К. *Марыі, Тэрэзы, Віктара, Канстанціна.*

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ЗАЎТРА

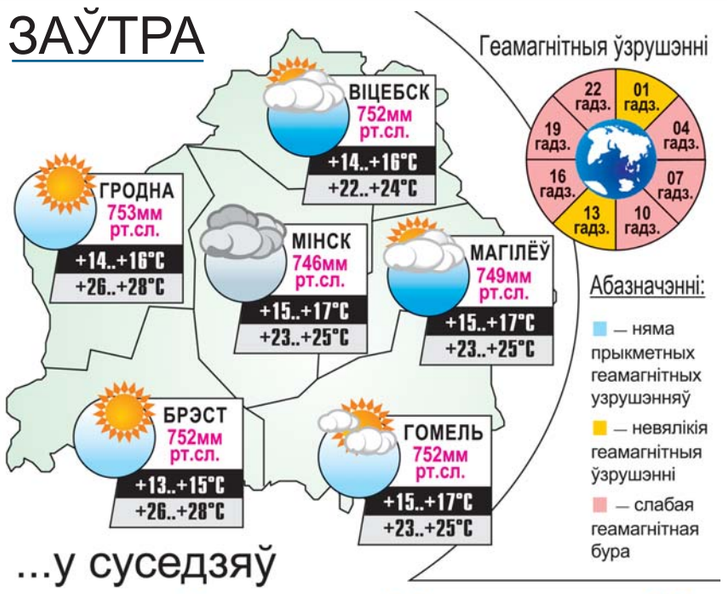

...у суседзяў

ВАРШАВА	+27..+29°C	КІЕЎ	+24..+26°C	РЫГА	+25..+27°C
ВІЛЬНЮС	+25..+27°C	МАСКВА	+23..+25°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ	+19..+21°C

УСМІХНЕМСЯ

Купіла сабе трусы, а мужу кашулю, цэннікі памяняла месцамі... Знерваваўся, кажа, што дарагую кашулю купіла.

— Зноў п'еш?
— У мяне стрэс.
— У цябе праз дзень стрэс!
— Я ранімы.

Заварыў кітайскі чай. Сяджу, атрымліваю асалоду. У галаву прыходзяць думкі старажытных кітайскіх мудрацоў... Шкада, па-кітайску нічога не разумею.

Жонка — мужу:
— Калі цябе сашлюць у Сібір, я, вядома, паеду разам з табой, але футра трэба купіць загадзя.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by,
(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.022. Індэкс 63850. Зак. № 3309.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 25 жніўня 2015 года.